

«СОРОС-КЫРГЫЗСТАН» ФОНДУ
ФОНД «СОРОС-КЫРГЫЗСТАН»
SOROS FOUNDATION - KYRGYZSTAN

ЖЫЛДЫК
ОТЧЕТ | 2017

Мазмуну

2

Саламдашуу

3

Кыскартуулардын тизмеси

5

I. 2017-жыл үчүн жалпы сандар

7

II. Программалардын ишмердүүлүктөрүнүн натыйжалары

29

III. Гранттар жана операциялык долбоорлор (толук)

- 8 «Коомдук саламаттык сактоо» программасы
- 13 Укуктук программа
- 19 Билим берүү программасы
- 20 «ЖМКларды өнүктүрүү» программасы
- 24 «Жаңандык катышуу» программасы
- 26 Маалымат программасы
- 28 «Изилдөө гранттарынын» программасы

- 30 «Коомдук саламаттык сактоо» программасы
- 37 Укуктук программа
- 48 Билим берүү программасы
- 55 «ЖМКларды өнүктүрүү» программасы
- 57 «Жаңандык катышуу» программасы
- 68 Маалымат программасы
- 71 «Изилдөө гранттарынын» программасы

73

IV. Инфографика

«Сорос-Кыргызстан» Фондуунун Аткаруучу директорунун саламдашшуу сөзү

Урматтуу окурман,

Биз «Сорос-Кыргызстан» Фондуунун 2017-жылга отчетун сиздердин назарыңыздарга сунуштап жатканыбызга кубанычтабыз.

Бул жыл биздин өлкөбүз үчүн ар түрдүү окуяларга бай жыл болду, анда «Сорос-Кыргызстан» Фонду демократиялык практикаларды алга жылдырууда жана колдоодо дагы маанилүү роль ойноду.

Биздин отчетко ишибиздин негизги жыйынтыктары гана эмес, 2017-жылдагы гранттар менен каржылоо боюнча толук маалыматтар камтылды.

Өкмөт өзүнүн жарандарынын алдында отчет берген системаны түзүү, бийлик менен коомдун үзүрлүү диалогун күчтөүү биздин Фондуун негизги милдеттеринин бири болуп саналат. Кыргызстан бул процесстерде Борбордук Азияда алга умтулган өлкө болуп эсептелет.

«Сорос-Кыргызстан» Фонду маселелердин кеңири спектри боюнча мамлекеттик органдардын жана

жарандык коомдордун демилгелерине түрткү берет. Фондуун түздөн-түз колдоосунда Кыргызстан Ачык Өкмөт Өнөктөштүгүнүн эл аралык демилгесине кирди. Фонд мамлекет кепилдеген юридикалык жардам, кыйноо практикаларына каршы күрөшүү, натыйжалуу мамлекеттик башкаруу үчүн маалыматтарды ачууну өнүктүрүүгө олуттуу колдоо көрсөтөт. 2017-жылы биз жаш илимпоздорду, активисттерди, эксперттерди, көйгөйдүн кеңири спектрин талдоо жана коомдук саясатта бир кыйла натыйжалуу чечимдерди издөө боюнча алардын ишин колдоо менен изилдөө гранттарынын жаңы программасын чыгардык.

2017-жылы Кыргызстан Программалык Камсыздоону жана Кызмат көрсөтүүнү Иштеп чыгуучуларынын Ассоциациясы жана Жогорку Технологиялар паркы менен биргеликте Фонд тарабынан түзүлгөн IT-Академиясынан алгачкы бүтүрүүчүлөр чыккандыгын белгилеп кетким келет. Иш жүзүндө Академиянын бардык бүтүрүүчүлөрү окууну аяктаары менен, IT-компанияларына дароо жумушка орношушту.

Адам укуктарын коргоо жана алга жылдыруу, жарандардын өз ара иштешүүлөрү үчүн аяңчаларды түзүү, мамлекеттик түзүмдөрдө айкындуулукту жана отчеттуулукту жогорулатуу, ЖМКларды өнүктүрүү – бул бағыттардын ар бири биздин мамлекеттин өнүгүүсүнө салым болуп саналат.

Кызматташуу үчүн өнөктөштөрүбүзгө өзгөчө ыраа-зычылык билдирип, ачык коом принциптерин ынтаа менен, жактагандыктары үчүн «Сорос-Кыргызстан» Фондуун бардык жамаатына ыракматымды айткым келет.

Терең урматтоо менен,
Шамиль Ибрагимов
«Сорос-Кыргызстан» Фондуунун аткаруучу директору

Кыскартуулардын тизмеси

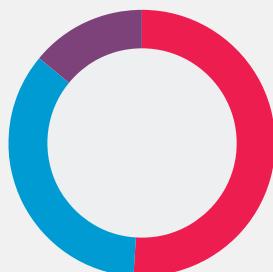
ПЖА	Паллиативдик жардам ассоциациясы
ЖАК	Жараптык агартуу академиясы
БМУ	Бишкек мамлекеттик университети
БТОИИБ	Бишкек шаардык травматология жана ортопедия илим изилдөө борбору
БСТМ	Белогорье санатордук-токой мектеби
БСУ	Бүткүл дүйнөлүк саламаттык сактоо уюму
КР ЖС	Кыргыз Республикасынын Жогорку соту
ЖӘБӘММӘ	Жергилиттүү өз алдынча башкаруу иштери жана этностор аралык мамилелер боюнча мамлекеттик агенттити
МКЮЖ	Мамлекет кепилдеген юридикалык жардам
УКМК	Улуттук коопсуздук мамлекеттик комитети
БП	Кыргыз Республикасынын Башкы прокуратурасы
ЭККМК	Экономикалык кылмыштуулук менен күрөшүү боюнча мамлекеттик кызматы
ЖАМК	Жазаларды аткаруу мамлекеттик кызматы
ИКБГФ	ИЖОСко, кургак учукка жана безгекке каршы күрөшүү боюнча глобалдык фонду
ММП	Мамлекеттик максаттуу программа
ББ	балдар бакчасы
ББ	балдар борбору
БЦП	балдардын церебралдык параличи
БАМС	бидиктүү автоматташтырылган маалымат системасы
МКТ	маалыматтык-коммуникативдик технологиялар
МАБ	медициналык арналыштагы буюмдар
БКЖП	баланы коргоонун жекече планы
МТ	маалыматтык технологии
БжК	Бузуулар жөнүндө кодекс
ЖжК	Жоруктар жөнүндө кодекс
КР	Кыргыз Республикасы
КОСУ	Кыргыз-Орус Славян университети
ДМЧА	ден соолугунан мүмкүнчүлүгү чектелген адамдар
МЛБ	милициянын линиялык бөлүмү
ИБКА	ийне сайынуучу баңгизаттарын керектөөчү адамдар
КР ИИМ	Кыргыз Республикасынын Ички иштер министрлиги
КР СМ	Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлиги
МЖ	медициналык жабдуу
МИ	муниципалдык ишканы
ЭСӨМ	Кыргыз Республикасынын Эмгек жана социалдык өнүгүү министрлиги
МАТ	маргинал жана аялуу топтор

КР УИА	Кыргыз Республикасынын Улуттук илимдер академиясы
КЭУ	коммерциялык эмес уюмдар
ЧУА	ченемдик-укуктук актылар
ИУП	иш-аракеттердин улуттук планы
БӨҮ	Бейөкмөт уюмдар
КАУБ	Кыйноолордун алдын алуу боюнча КР Улуттук борбору
МДК	мультидисциплинардык командалар
ДМЧ	ден соолугунан мүмкүнчүлүгү чектелген
ЖКУ	жарандык коомдук уюмдар
АМ	ачык маалыматтар
АБР	ачык билим берүү ресурстары
КК	Коомдук кабылдама
БПКУ	балдарды педагогикалык коштоо уому
ЖРТ	Жалпы республикалык тестирлөө
КФ	коомдук фонд
ПЖ	паллиативдик жардам
УЖИП	Үй-бүлө менен жекече иштөө планы
ЖТ	жумушчу топ
РИИБ	Райондук ички иштер бөлүмү
РЦПЗ	Республиканский центр психического здоровья
РСМЭБ	Респубикалык соттук-медицинская экспертиза борбору
ДС	Даун синдрому
СМЭ	Соттук-медицинская экспертиза
СПб СНМК	Санкт-Петербургдагы сокурлар жана начар көргөндөр үчүн мамлекеттик китепкана
СК	секс-кызматчылар
ОТК	оор түрмуштук кырдаал
ОТК	окуу-тарбиялык комплекс
АТ	аялуу топтор
КР ЖАК	Кыргыз Республикасынын Жазык-аткаруу кодекси
КР ЖК	Кыргыз Республикасынын Жазык кодекси
КР ЖПК	Кыргыз Республикасынын Жазык-процессистик кодекси
КЮ	Көчө юристтери
ФАП	Фельдшердик-акушердик пункт
ММКФ	Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фонду
СКФ	«Сорос-Кыргызстан» Фонду
УМБ	Үй-бүлөлүк медицина борбору
ЭЖТ	Эксперттик жумушчу топ

I. 2017-ЖЫЛ ҮЧҮН ЖАЛПЫ САНДАР

2017-жылдагы фондун жалпы бюджети 3 966 216 АКШ долларын түзгөн

	Гранттар	51,40%	\$ 2 038 631
	Операциялык долбоорлор	35,34%	\$ 1 401 560
	Административдик чыгымдар	13,26%	\$ 526 025

Программалар	Программалар боюнча жалпы чыгымдар (\$)	Гранттар боюнча жалпы бюджет (\$)
«Коомдук саламаттык сактоо»	1 093 307	717 299
Укук	883 844	384 035
Билим берүү	418 167	312 877
«ЖМКларды өнүктүрүү»	344 998	217 611
«Жарандык катышуу»	316 338	216 543
Маалымат	297 627	169 738
«Изилдөө гранттары»	85 911	20 529
Бардыгы:	3 440 191	2 038 631

2017-жылы «Сорос-Кыргызстан» Фондуун ишмердиги Ачык Коом фондулары (Нью-Йорк) жана Европа комиссиясынын тарабынан каржыланган.

2017-жылы Фонд КР мамбюджетине 23,7 миллион сом (СФга, киреше жана башка салыктарга чегерүү менен) котортгон. Фондун бардык 24 жылдык ишмердигинде өлкөбүзгө кайтарымсыз 94,8 миллиондан ашык доллар түшкөн.

II. Программалардын ишмердүүлүктөрүнүн натыйжалары

«Коомдук саламаттык сактоо» программы

2017-жылы “Коомдук саламаттык сактоо” программы маргиналдык жана аялуу топтордун (МАТ) саламаттыгына өтө керектүү кызмат көрсөтүүчү программаларды каржылоо жана мамлекеттик колдоолорду адвокациялоо боюнча иштерди улантты. Коомдо, анын ичинде саламаттык сактоо тутумунда жана

сот адилеттигинде ушул топтун жаңандарына терс мамилелерди жана аларды басмырлоону азайтууга мүмкүндүк түзүүчү программаларды колдоо дагы көңүл борборунда болду.

Паллиативдик жардам

Паллиативдик жардам (ПЖ) багытында Саламаттык сактоо министрлиги (КР СМ) менен кызматташуунун алкагында 2017-2021-жылдарга Паллиативдик жардамды өнүктүрүүнүн жаңы программы иштелип чыгып, бекитилди, анда Бүткүлдүйнөлүк саламаттык сактоо уюмунун бардык сунуштары эске алынган; “Сорос-Кыргызстан” Фондунун (СКФ) колдоусунда республикада балдарга паллиативдик жардамды өнүктүрүүнүн артыкчылыктуу багыттары аныкталган.

Өлкөбүздө Паллиативдик жардам ассоциациясы (ПЖА) түзүлүп, ага бейөкмөт уюмдарынын (БӨУ) өкүлдөрү жана Кыргызстандын онкологдорунун жана радиологдорунун ассоциациясынын медициналык кызматкерлери кирди. Бул түзүм бейтаптардын жана алардын бир туугандарынын кызыкчылтарын алга жылдыруу менен алектенишет. 2017-жылдан тартып ПЖА оорутпоого жетүү мүмкүндүгүн кеңейттүү, коомчулук чөйрөсүн түзүү жана ПЖ программынын ар тараптан колдоону каалаган чечимдерди кабыл алуучу жактар боюнча жергилитүү, улуттук жана эл аралык деңгээлдерде тутумдук адвокациялык иште маанилүү звено болуп калды. 2017-жылдын май айында, өлкөгө оорутпас опиоиддик каражаттарды ташуу үзүгүлтүккө учурай баштаганда курч кырдаалды чечүү боюнча КР Өкмөтү менен иштөөдө СКФ менен ПЖА чоң роль ойноду.

КР Саламаттык сактоо министрлиги жана Саламаттык сактоонун бүткүлдүйнөлүк уюму менен бирге-

лешип иштөөдө СКФ менен ПЖА морфин, фентила жана трамадол сыйктуу оорутпоочу нестендирүүчү баңгизаттарды катуу ооруларга көрсөтүү үчүн абдан керектүү жана өтө маанилүү дары каражаттарынын бардык формаларын жана базалык түрлөрүн өлкөлүк Тизмеге киргизе алысты. Бул 2018-жылы өлкөнүн бардык аймактарынын медициналык мекемелерине мамлекеттик бюджеттин каражаттарынан оорутпоочу дары-дармектерди сатып алууну жүзөгө ашырууга мүмкүндүк берет. СКФнын жана ПЖАнын күчү менен фентанилди каттоого жана өлкөгө алып келүүгө жетишүү болду, азыркы учурда тамчылатма морфинди республикага ташуу жөнүндө маселе чечүүнүн акыркы стадиясында турат. 2016-жылга, таблеткалланган морфинге жетүү мүмкүндүгү борборубузун жашоочулары үчүн гана камсыз кылынган болсо, салыштырмалуу 2017-жылы СКФ ПЖА менен биргеликте ММКФнын Мамлекеттик кепилдик программынын алкагында Кыргызстандын башка аймактарында бул дары-дармекке жетүү мүмкүндүгүнүн географиясын олуттуу кеңейтти.

“Коомдук саламаттык сактоо” программы 2017-жылы Бишкек жана Ош шаарларында ооруканадан сырткары, паллиативдик жардам кызматын көрсөтүүнү жайылтууга багытталган үч долбоорду колдоону улантты. Ошону менен бирге негизги көңүл үч тартип аралык командаларды түзүүгө жана аларды 2018-жылдан тартып ММКФнын Бирдиктүү төлөө системасына ПЖ боюнча кызмат көрсөтүүнү каржыло-

«Коомдук саламаттык сактоо» программы

Оорутпоочу опиоиддерди КРга ташып жеткирүүгө байланыштуу кризис боюнча КР Паллиативдик жардам ассоциациясынын пресс-конференциясы

Оорутпоочу опиоиддерди КРга ташып жеткирүүгө байланыштуу кризис боюнча КР Паллиативдик жардам ассоциациясынын пресс-конференциясы

ону киргизүүнү пландаштырууга байланыштуу үйдөн паллиативдик жардам көрсөтүүнүн стандарттарына окутууга багытталган.

2017-жылы “Коомдук саламаттык сактоо” программы УЙ-бүлөлүк медицинанын врачтарынын II съездинин алкагында саламаттык сактоо системасынын адистеринин көптөгөн санын ПЖ боюнча окутуу менен, Бишкек жана Ош шаарларында тренингдердин серияларын жана конференцияларды өткөрүштү. Окутуучу иш-чаралардын бардыгы OSF PHP, OSF Eurasia Program, Гарвард медицина мектеби, Женева муниципалдык госпиталы, Монголия мамлекеттик медициналык институту, Беларуссия, Украина, Монголия жана башка өлкөлөрдүн ПЖ улуттук ассоциациялары менен чогуу өткөрүлдү.

OSF PHP менен биргэе Зальцбургда (Австрия) жана Бишкекте уюштурулган семинарларда жарандык

Гарвард медициналык мектебинин тренерлери менен чогуу паллиативдик жардам көрсөтүүнүн негиздери боюнча медициналык адистер үчүн семинар, Бишкек ш.

активисттерди ПЖ адвокациясына жана бейтаптардын укуктарына окутуу жүргүзүлдү. Окутуучу иш-чаралардын жыйынтыгында “Ракка каршы бирге” жаңы өнөктөш бейтаптык ўюм пайда болду, ал 2018-жылы Кыргызстандын түштүгүндө адвокациялык иштерин жүргүзөт.

КР СМ, ПЖА жана Project Cure менен биргэе ПЖ программынын жана онкологиялык кызматтын муктаждыкторды учүн керектүү медициналык арналыштагы буюмдарды жана медициналык жадбууларды (МАБ ж МЖ) гуманитардык жеткирүүгө керектөөлөрдү жана муктаждыкторды талдоо жүргүзүлдү. 2018-жылдын кийинки этабында СКФ Project Cure менен чогуу 500 мин доллар суммасында МАБ ж МЖ менен, 40 тоннالык контейнерди топтооону жана ташып жеткирүүнү жүзөгө ашырууну пландаштырууда.

«Коомдук саламаттык сактоо» программы

Психикалык саламаттык

“Психикалык саламаттык” багытынын алкагында СКФ жана өнөктөштөрү КР СМ менен чогу Бүткүл дүйнөлүк Банктын грантынын каражаттарынын эсебинен Кыргызстандын түштүгүндө 11 шаар жана калктуу пункттарга (2016-жылы бардыгы болуп үч шаар эле) дагы кошумча ооруканадан сырткары психиатриялык жардамдын моделин ийгиликтүү жайылта алысты. КР СМ жана ММКФ СКФнын колдоосунда жамааттык деңгээлде психикалык саламаттыктын кызмат көрсөтүү стандартын бекемдешти.

Мындан сырткары, үй-бүлөлүк медицина борбор-лорунун (УМБ) мүмкүнчүлүктөрүн жогорулатуу жана ооруканадан тышкары психиатриялык жана социалдык жардам моделин жайылтуу боюнча ысык-Көл облусунун үч районунун жергилиттүү бийлик органдарында социалдык коргоону башкаруу боюнча иш жүргүзүлдү.

“Изилдөө гранттарынын” программын колдоодо “Коомдук саламаттык сактоо” программыны мультидисциплинардык команданын моделинин (МКМ) экономикалык натыйжалуулугун изилдөөнү жүргүзүдү, 2018-жылы анын бетачары болот жана бейтаптардын

«Турак жай өнөктөштүгү» КФсынын (мурдагы “Хабитат” ККФСы) долбоору – ондолп-түзөөгө чейинки сүрөт – долбоор тарабынан психикалык-социалдык колдоо көрсөтүлгөн жана турак жай шарттарын жакшыртууга көмөк көрсөтүлгөн үй-бүлөнүн үйү.

жашаган жеринде жалпыига жеткиликтүү психикалык саламаттык кызматын көрсөтүүнү мындан ары мамлекеттик каржылоону адвокациялоо үчүн негиз катары кызмат кылат.

“Психикалык саламаттык” багытынын алкагында СКФ, КР СМ Кыргызстандагы БСУнун өкүлчүлүгү жана башка негизги өнөктөштер менен менен чогуу

«Турак жай өнөктөштүгү» КФсынын долбоору – ондолп-түзөндөн кийинки сүрөт.

2030-жылга чейин психикалык саламаттыкты коргоо боюнча Мамлекеттик программанын долбоорун иштеп чыгышты. Бул долбоор катышуучулардын кеңири чөйрөсүн: пайдалануучулардын өздөрүн, алардын үй-бүлө мүчөлөрүн, академиялык чөйрөнү, жергилиттүү коомдоштуктарды, жергилиттүү өз алдынча башкаруу органдарын тартуу менен ачык, айкын иштелип чыкты. Натыйжа кандай болду – республиканын премьер-министринин деңгээлинде колдоого алынды жана өкмөт 2018-жылы аны каржылоону камсыз кылуу жана толук аткарылышына мамлекеттик контроль жүргүзүүнү ўюштуруу милдеттерин өзүнө алды.

Мамлекеттик программа Кыргызстандын калкынын психикалык бакубатчылыгын бекемдөөгө, психикалык бузулуулардын алдын алууга, жергилиттүү деңгээлде психикалык саламаттыкты коргоо боюнча кайрымдуу, комплекстүү кызмат көрсөтүү тутумдарын жана жеткиликтүү медициналык жардамды камсыз кылууга, айыгууну тездетүүгө, адам укугун сактоого жана психикалык бузулуулары бар адамдардын өлүмдүүлүктөрүн, ооруларын жана майыптыктарын азайтууга багытталган. Программаны кабыл алуу жарандардын психикалык саламаттыктарын коргоо жаатында кызмат көрсөтүү системасына реалдуу реформа киргизет.

“Турак жай” КФсынын долбоорун ишке ашыруунун жүрүшүндө 19 үй-бүлө үчүн, анын ичинде Чүй жана ысык-Көл облустарында турак-жай шарттарын жакшыртуу жана психосоциалдык жардам көрсөтүү боюнча иштер жүргүзүлдү.

«Коомдук саламаттык сактоо» программы

АИВ боюнча программаны мамлекеттик каржылоо адвокациясы

Бул багыттын алкагында “Коомдук саламаттык сактоо” программынын негизги күчү 2017-жылы негизги топтордун – ийне сайынуучу баңгизаттарын керектөөчү адамдар (ИБКА) жана секс-кызматчылар (СК) арасында АИВдин алдын алуу жана зыяндуулугун азайтуу программынын колдоо үчүн жергиликтүү жана эл аралык ресурстарды тартууга багытталган. Өнөктөштөр менен биргеликте АИВ жана улуттук каржылоого өтүүнүн “Жол картасы” боюнча жаңы Мамлекеттик программаны кабыл алуу жана жайылтуу адвокациясы өткөрүлдү.

СКФ өнөктөш БӨУларды жана бейтаптык топторду тартуу менен бир нече муниципалитеттердин деңгээлинде тематикалык ЖТларды, ошондой эле 2018-2010-жылдарга АИВ/ИЖОСко, кургак учукка жана безекке каршы қүрөшүү үчүн Глобалдык фондго жаңы өлкөлүк өтүнмөнү иштеп чыгууда, КР СМ үчүн Мамлекеттик социалдык тапшырыктын программынын иштеп чыгууда жана АИВ боюнча Мамлекеттик программага гендердик экспертизaloо жүргүзүүде жумушчу топту колдоду. Иштелип чыккан өлкөлүк өтүнмө МАТ үчүн кызмат көрсөтүүнү каржылоонун артыкчылыктарын эсепке алуу менен ИКБГФ тарабынан жактырылган.

Стади-тур жана башка көп сандаган тренингдерде бюджеттик адвокация, бюджеттик айкындуулук, отчеттуулук, кампанияларды өткөрүү темалары боюнча активисттер үчүн окутуучу иш-чаралар өткөрүлдү.

МАТтардын укуктарын коргоо боюнча компонентти ишке ашыруунун жүрүшүндө Фонд СКлардын, ИБКАлардын коомдоштуктарынын укуктук сабаттуулуктарын жогорулатуу, сот адилеттигинин кызмат көрсөтүүлөрүнө жетүүнү жогорулатуу, укук коргоо органдары тарабынан МАТтарга карата басмыроонун деңгээлин азайтуу жана коомдо басмыроонун жана куугунтуктоолордун деңгээлдерин азайтуу боюнча иштерди улантты.

БУУнун Өнүктүрүү программы менен бирге “Көчө юристтери” (КЮ) долбоорунун алкагында жайылтылган өлкөбүздүн 5 облусундагы 16 БӨУнун арасында сот процесстеринде, ички иштер органдарынын кызматкерлери тарабынан мыйзамсыз кармоо учурларында бенефициарлардын укуктарынын сакталышын талап кылууда, социалдык-укуктук коштоо көрсөтүүде КЮнун активдүү катышуусунун турккүү практикасы пайда болду. Долбоордо аракет кылышкан ИЖОС-сервистик БӨУлардын ишиндеги укук коргоо багыттарынын өнүгүшү илгерилөөнүн маанилүү белгилери болуп саналат. Көчө юристтери бенефициарлардын укуктарынын бузулушу талкууланган аймактардагы талаш-тартыш аяңчаларына, адвокациялык иш-чараларга активдүү катышты.

Адвокацияда жана укук бузууларды документтештирүүдө МАТ коомдоштуктарынын уюмдарынын мүмкүнчүлүктөрүн жогорулатуу боюнча иш-чаралар өткөрүлдү. Фонд өнөктөштөрү менен

Көчө юристтери үчүн «Коопсуздук боюнча тренинг», Ысык-Көл облусу, «Лазурный» мейманканасы

«Коомдук саламаттык сактоо» программы

Бишкек, Ош, Каракол, Жалалабад шаарларынын шаардык кеңештеринин жана мэрияларынын өкүлдөрүнөн турган топ АИВдин алдын алуу секторунун БөУлары менен бирге Киев жана Полтавада стади турдун жүрүшүндө АИВдин/кургак учуктун (зыяндуулугун азайтуу) алдын алуу программасын улуттук жана муниципалдык каржылоого өтүшүнүн тажрыйбасы менен таанышты. Полтава облустук администрациясынын башчысынын орун басары менен делегациянын жолугушуусу.

Бирге өлкөбүздүн бир нече шаарларында жана райондорунда бенефициарлардын укуктарынын бузулган учурларын олуттуу кыскартууга кызмат кылган бир катар мониторингдик иш-чараларды ийгиликтүү өткөрдү.

СКФнын Башкы прокуратура менен кызматташтыгынын жана МАТ менен өз ара иштешүүсүнүн алкагында АИВ-инфекциясынын алдын алуу жөнүндө нускама иштелип чыгып, кабыл алынды, анда ИЖОС-сервистик программалардын бенефициарларынын укуктарынын бузулган учурларына прокурордук реакция жасоо чаралары каралган. Ош шаарында 2017-жылдан тартып прокуратура органдары АИВдин алдын алуу боюнча Мамлекеттик программаны жана МАТтардын укуктарын сактоо үчүн көзөмөлдү ишке ашырууга тартылды.

Программа тарабынан гендердик, анын ичинде МАТ аялдарга карата зомбулуктун алдын алуу боюнча ЖМК арасында конкурстарды өткөрүү колдоого алынды. Бишкек жана Ош шаарларында синоо долбоорун ишке ашыруунун алкагында Фонд зомбулукка ка-

былган МАТ аялдарга юридикалык жана социалдык жардам көрсөтүү моделин жайылтуу боюнча иштерди улантты. АТ менен иштөөнүн «WINGS» моделинин бардык кызықдар тараптарга бетачары болду жана улуттук деңгээлде натыйжалуу жана ийгиликтүү деп таанылды, натыйжада Columbia university Индияды дагы аны жайылтууну баштады.

КР Ички иштер министрлиги (КР ИИМ) тарыхта биринчи жолу МАТка карата, анын ичинде укук коргоо органдарынын кызматкерлери тарабынан гендердик зомбулуктун, басмыроонун алдын алуу чаралары боюнча Нускаманы басып чыгарды. АТка карата гендердик зомбулуктун алдын алуу иш-чаралары Омбудсмендин Иш-планына киргизилди жана өнөктөш БӨУ менен биргеликте аткарылууда. Ошондой эле СКФнын колдоосунда өнөктөштөр Эмгек жана социалдык өнүгүү министрлиги (КР ЭСӨМ) менен кызматташтыкта зомбулуктан жапа чеккен аялдарга кызмат көрсөтүүнүн минималдык стандарттын дагы каржылоонун стандарттарын иштеп чыгып чогуу кабыл алышты. CEDAW сунуштарын аткаруу боюнча Иш-аракеттердин планы жайылтылууда.

«Коомдук саламаттык сактоо» программынын кызматкерлеринин байланыштары:

Программанын директору
Программанын координатору
Программанын координатору
Программанын координатору

Айбек Мукамбетов
Илим Садыков
Гүлнара Исабаева
Бегимай Арпачиева

amukambetov@soros.kg
sadykov@soros.kg
gulnara@soros.kg
barpachieva@soros.kg

Укуктук программа

Кыргызстанда соттук-укуктук тутумду реформалоого көмөктөшүү: 2-фаза

Өлкөбүздө соттук-укуктук реформанын кезектеги этапы аяктоодо, анын алкагында 2017-жылдын башта-лысында жаңы жазык мыйзамы кабыл алынып, сот-тук реформа боюнча Кенештин курамы жаңыланган. 2019-жылдын 1-январынан тартып, жаңы Жазык (ЖК), Жазык-процесстик (ЖПК) жана Жазык-аткаруу (ЖАК) кодекстери, эки кодекс – жоруктар жөнүндө (ЖЖК) жана бузулар жөнүндө (БЖК), ошондой эле “Пробация жөнүндө” Мыйзам күчүнө кирет.

Оз алдынча ченемдерди колдонууга этап боюнча киргизүүнү караган “КР Жазык кодексин, КР Жоруктар жөнүндө кодексин, КР Жазык-процесстик кодексин, КР Жазык-аткаруу кодексин, «Мунаптыс берүү негиздери жана аны колдону тартиби жөнүндө» КР Мыйзамын колдонууга киргизүү тууралуу” КР Мыйзамын кабыл алуу өзгөчө мааниге ээ. КР Өкмөтү жаңы мыйзамга киргизилген бардык жаңылыктардын укуктук талаасын акырындан жайылтууга киришет.

Ушул максатта Премьер-министрдин буйругу менен 2017-жылдын февраль айында Координациялык кенеш түзүлүп, ал өз кезегинде Өкмөттүн иш-чараларынын планын кабыл алды.

СКФнын Укуктук программынын жогоруда белгиленген кодекстерди жана мыйзамдарды, Иш-чаралардын планын иштеп чыгууга эксперттик жана техникалык жардам көрсөттү; донор уюмдардын ишмердүүлүктөрүн координациялоодо негизги ролду ойноду; жаңы жазык мыйзамын колдонууга киргизүүгө даярдо боюнча 2017-жылга имплементациялык планды аткарууга көмөктөшүтү. Бул өкмөттүк планда белгиленген иш-чаралардын олуттуу бөлүгүн ишке ашырууга, ошондой эле көйгөйлүү зоналарды, тобокелдиктерди, анын ичинде кылмыштардын жана жоруктардын Бирдиктүү реестрин жүргүзүү боюнча пробация жана башка жаңылыктардын институттарын аныктоого; Башкы прокуратура (БП) жана Жазаларды аткаруунун мамлекеттик кызматы менен (ЖАМК) белгиленген маселелер боюнча өз ара иштешүүнү жолго салууга мүмкүндүк түздү. “Кылмыштардын жана жоруктардын бирдиктүү реестринин” автоматташтырылган тутумун түзүү жана жайылтуу боюнча КР БПнын алдында техникалык тапшырмаларды жана техникалык-экономикалык негиздерди иштеп чыгуучулардын топтору үчүн аракеттердин

(жаңы КР ЖК, ЖЖК, ЖПК талаптарына ылайык) алгоритми боюнча эксперттик консультациялар даярдоо процессин олуттуу жакшыртты.

КР Жогорку сотунун (КР ЖС) жана КР ЖС Конституциялык палатасынын судялары үчүн, КР БПнын, КР ИИМинин, КР УКМКнын, Экономикалык кылмыштуулукка карши күрөшүү боюнча мамлекеттик кызматынын (ЭККМК), КР ЖАМКнын курамынын жетектөөчү курамы үчүн соттук-укуктук реформалардын негизги концепцияларын, кошумчалоордин түшүндүрүү боюнча маалыматтык семинарлардын сериялары жүзөгө ашырылды.

Уук коргоо органдарынын оқулдөрү соттук реформанын алкагында жаңы мыйзамдардын бетачарында

СКФнын Укуктук программынын алкагында билим берүү максаттары менен бардыгы болуп төмөнкү иш-чаралар аткарылды:

- 1)** жаңы ЖК, ЖЖК, ЖПК, ЖАК боюнча 7 окуу модулу иштелип чыкты;
  - 2)** уук коргоо сот органдарынын кызматкерлеринин жана юридикалык ЖОЖдордун окутуучуларынын арасында окутуучу иш-чаралар өткөрүлдү – бардыгы 260 адам;
  - 3)** төмөнкү тематикалар боюнча 8 тренинг уюштурулуду:
    - жазык жоруктары;
    - пробация;
    - жазалоонун негизги тутуму;
    - тергөө судяларынын статусу;
    - сотко чейинки өндүрүштүн жаңылыгы ж.б.у.с.
- Тренингдин жүрүшүндө 40 дараметтүү

Укуктук программа

тренерлерден команда түзүлдү, алардын арасында соттук жана прокурордук кызматкерлер, ички иштер органынын, финансы полициясынын, пенитенциардык тутумдун кызматкерлери, юридикалык ЖОЖдордун окутуучулары бар. Мындан ары тренерлер өздөрүнүн түзүмдүк бөлүмдөрүндө тренингдерди өткөрө алышат.

4) келечектеги тренерлер үчүн жашы уулуларды окутуу методологиясы боюнча 2 күндүк тренинг өткөрүлдү. Ош шаарында Ош облустук, Ош шаардык ИИБлеринин жана Ош облусу боюнча ЖАМКнын бөлүмчөлөрүнүн 38 өкүлү үчүн юридикалык жактардын пробациялары жана жоопкерчиликтери маселелери боюнча эки тренинг өткөрүлдү. Тренингдерди даярдалган жаңы тренердик кадрлар өткөрүштү;

5) техникалык колдоо көрсөтүлдү:

- Экономикалык кылмыштуулукка каршы күрөшүү боюнча мамлекеттик кызматына (ЭККМК) – экономикалык жана коррупциялык кылмыштуулукка каршы күрөшүү маселелеринде финансы полициясы органынын жаңы ролун эске алуу менен компьютерлер, проекторлор, лазердик принтерлер сатып берилди;
- ишмердүүлүгү жазык-укуктук статистиканын аныктыгын жана объективдүүлүгүн камсыз кылууга жетишүүгө жана өнүктүрүүгө, жаңы ЖПК боюнча кылмыштардын жана жоруктардын Бирдиктүү реестрин жүргүзүүгө багытталган КР Башкы прокуратурасынын укуктук статистика жана эсептер башкармалыгы – 2017-жылы жаңы түзүлдү.

Кыргызстанда мамлекет кепилдеген юридикалык жардам тутумун өнүктүрүүгө көмөктөшүү: 2-фаза

2017-жылы Укуктук программа 2016-жылдын де-кабында кабыл алынган «Мамлекет кепилдеген юридикалык жардам жөнүндө» КР жаңы Мыйзамынын аткаруу бөлүгүндөгү акысыз укуктук жардам берүү чөйрөсүндө мамлекеттик саясатты жайылтууга көмөктөштү.

2017-жылдын январында Юстиция министрилиги тарабынан МКЮЖ (мамлекет кепилдеген квалификациялуу юридикалык жардам) боюнча ведомстволор аралык жумушчу топ түзүлүп, анын курамына мыйзамды иштеп чыгуучулар, Юстиция министрилигинин, Каржы министрилигинин, ИИМдин, Адвокатуранын, Жергилиттүү өз алдынча башкаруу иштери жана этникалар аралык мамилелер боюнча мамлекеттик агенттиктин (ЖӘБӘММК), эл аралык жана донордук уюмдардын өкүлдерү киришти. Негизги милдети МКЮЖды координациялоо боюнча жаңы Борборду түзүү болду. 2017-жылдын май айынын аягында Юстиция министрилигинин алдында ушундай Борбор түзүлүп, директору дайындалып, Борбор жөнүндө Жобо бекитилди.

Бул процесске СКФнын Укуктук программыны эксперт катары активдүү катышты. Жаңы түзүлгөн Борборго жардам катары Программа тарабынан колдоого алынган керектүү мыйзам алдындағы ченемдик-укуктук актыларды даярдоо боюнча КР Адвокатурасынан экспертик топ иштеди. МКЮЖ тутумун өнүктүрүүдө тутумду уюштуруу жана иши боюнча негизги өнөктөш катары Адвокатуранын мааниси чоң. Натыйжада алардын ишмердүүлүгү иштелип чыкты:

- Адвокаттар тарабынан көрсөтүлгөн мамлекет кепилдеген квалификациялуу юридикалык жардамдын Каттоосун жүргүзүүнүн тартиби жана формасы жөнүндө жобо;
- Мамлекет кепилдеген квалификациялуу юридикалык жардамды берүүгө катышуу үчүн адвокаттарды тандоонун критерийлери жөнүндө жобо;
- Квалификациялуу юридикалык жардам көрсөткөн адвокаттарда төлөөнүн тарифтери жана шарттары;
- Квалификациялуу юридикалык жардам көрсөткөн адвокаттардын эмгек акыларынын тартиби;
- “Мамлекет кепилдеген юридикалык жардам жөнүндө” КР Мыйзамынын алкагында квалификациялуу юридикалык жардам көрсөтүү жөнүндө Келишимдин форматы;
- Мамлекет кепилдеген юридикалык жардам тутумунда жазык иштери боюнча квалификациялуу юридикалык жардам көрсөткөн адвокаттардын иштеринин сапатынын стандартары.

Топ тарабынан даярдалган бардык документтер өлкөнүн бардык аймактарында адвокаттардын арасында көп жолу талкуудан өткөрүлүп, КР Адвокаттар кеңеши тарабынан кабыл алынды жана КР ЮМ МКЮЖды координациялоо боюнча борборуна өткөрүп берилди. МКЮЖ боюнча методикалык колдонмо жана окуу модулу иштелип чыгып, аяктоо этабында турат.

Укуктук программа

Эксперттик жумушчу топ жарандык жана административдик иштер боюнча төмөнкү ченемдик документтерди даярдоодо сунуштарды дагы иштеп чыгышты:

- Жарандык жана административдик иштер боюнча жарандардын өз алдынча категорияларына мамлекет кепилдеген квалификациялуу юридикалык жардамды берүү жөнүндө убактылуу жобо;
- “Мамлекет кепилдеген юридикалык жардамдын алкагында жарандык жана административдик иштер боюнча квалификациялуу юридикалык жардам көрсөтүү тууралуу адвокаттардын эмгек акыларынын тарифтерин жана шарттарын бекитүү жөнүндө” КР Өкмөтүнүн Токтому;
- Мамлекет кепилдеген юридикалык жардам тутумунда жарандык жана административдик иштер боюнча квалификациялуу юридикалык жардам көрсөткөн адвокаттардын ишинин сапатынын стандарттары.

Саналып өткөн документтер азыркы учурда Адвокаттардын кароосунда турат.

Укуктук программа тарабынан негизги көңүл КР Адвокатурасынын дараметин күчтүүгө, Юстиция министрлиги менен өз ара иштешүүнү уштурууга, адвокаттык коомдоштукта МКЮЖды алга жылдырууга бөлүндү. КР адвокатурасы КР ЮМ тарабынан уюштурулган жумушчу топтун курамына кирди; анын

укуктук статусун жана ишмердүүлүгүн жүзөгө ашыруунун тартибин аныктоо боюнча МКЮЖны координациялоо боюнча Борбордун ишмердүүлүгүн уюштуруу боюнча сунуштарды иштеп чыкты.

КР ЮМ менен КР Адвокатурасынын ортосунда кызматташу тууралуу Меморандумга кол коюлду.

Укуктук программанын кызматкерлери кезектеги жолу уюштуруу комитетинин курамына киришти жана 2017-жылдын ноябринде Адвокаттардын биринчи кезектеги Съездин уюштурууга жана еткөрүүгө активдүү катышты, анда КР Адвокаттар кеңешинин жаңы курамы шайланып, үч жылдык иштин жыйынтыгы чыгарылды. Адвокаттар кеңеши тарабынан съезд алдында шайлоону айын, ал эми Адвокатура институтун түркүтүү кылууга мүмкүндүк түзгөн эрежелерди жана жол-жоболорду бекемдөөчү “Адвокатуралын ченемдик (акты) документтерин бекитүүдө, КР Адвокатурасынын башкармалыгынын мүчөлөрүн шайлоодо эсептөө комиссиясы тарабынан добуш берүүлөрүнүн жыйынтыгын белгилөөнүн, добуш берүүнү уюштуруунун тартиби жөнүндө” Жобону иштеп чыгууга көңүл бурулду.

КР ЮМ МКЮЖдун жаңы БКсынын натыйжалуу иштөөсү максатында Укуктук программа тарабынан Борбордун эки кабинети үчүн официк жабдуулар, эмеректер, кеңе буюмдары сатып алынып, техникалык жардам көрсөтүлдү.

“Кыргыз Республикасында кыйноонун жана башка ырайымсыз, адамгерчилексиз жана абрайду кемсингүүчү мамиленин же жазанын түрлөрүнүн алдын алуу боюнча улуттук аракетти консолидациялоону жана жазасыздыкка каршы күрөшүүнү колдоо” долбоору (2016, январь – 2017, декабрь)

СКФнын Укуктук программы тарабынан Европа союзунун колдоосунда Кыйноого каршы БөУлардын Коалициялары менен бирге бардык тиешелүү актор-лордун аракеттерин бириткирүүгө жана консолидациялого, ошондой эле кыйноолордун алдын алууда жана натыйжалуу иликтөөдө мыкты практиктерди институционализациялого жана күчтөндүрүүгө бағытталган эки жылдык долбоор ишке ашырылды.

Долбоорду ишке ашыруунун алкагында үч негизги бағыт боюнча иш жүргүзүлдү:

1. өз мандатынын алкагында стратегиялык максаттарды ишке ашыруу боюнча кыйноолордун алдын алуу боюнча КР Улуттук борборунун дараметин күчтүү;
2. Кыйноолорду документтештируү жана иликтөө боюнча Башкы прокуратура, Саламаттык сактоо

министрлиги, соттор жана Адвокатура сыйктуу негизги мамлекеттик органдардын дараметин күчтүү;

3. Стратегиялык максаттарга жетүү үчүн Кыйноолорго каршы коалициянын ишин мүмкүнчүлүктөрүн жана натыйжалуулугун күчтүү.

БУУнун Кыйноолорго каршы комитетинин төрагасы Йенс Модвиг Бишкекте еткөрүлгөн “Стамбул протоколун ишке ашыруу: аймактык тажрыйбадарды кыйноолорду документтештируүнү натыйжалуу иликтөөнүн эл аралык ченемдерине өзгөртүү” Эл аралык конференциясында.

Укуктук программа

1-мildet. Өз мандатынын алкагында стратегиялык максаттарды ишке ашырууда кыйноолордун алдын алуу боюнча КР Улуттук борборунун мүмкүнчүлүктөрүн күчөтүү

Кыйноолордун алдын алуу боюнча КР Улуттук борборунун (КАУБ) негизги мандаты болуп, кыйноолорду колдонууга таптакыр жол бербөө саясатын түзүү; эркиндигинен ажыратылган жана чектелген жерлерде кыйноолордун жана башка ырайымсыз, адамгерчиликсиз же абройду кемсингүчүү мамиленин же жазанын түрлөрүнүн алдын алуунун тутумун түзүү; камакта кармоонун шарттарын жакшыртууга көмөктөшүү; мамлекеттик түзүмдөр менен ишти координациялоо; профилактикалык мониторингдик келүүлөрдү өткөрүү; тиешелүү мыйзамдарды ылайыкташтыруу саналат.

Мамлекеттик деңгээлде кыйноолордун алдын алуу чөйрөсүндө бул мамлекеттик институттун мүмкүнчүлүктөрүн, анын лидердик ролун күчөтүү төмөнкүдөй натыйжаларды көрсөттү:

- Эркиндигинен ажыратылган жана чектелген жерлерде алдын ала келүүлөрдү өткөрүүнүн эрежеси иштелип чыкты жана бекитилди (келүүлөрдүн методологиясы жана куралдары);
- КАУБун 2015-2017-жылдарга стратегиялык планы жана 2016-2017-жылдарга коммуникациялык стратегиясы иштелип чыкты;
- КАУБун ишин жакшыртуу жана эл аралык стандарттарга дал келтирүү үчүн ар түрдүү ички документтер иштелип чыкты жана бекитилди;
- жыл сайын отчетторду даярдоодо жана кызықдар тараптардын чөйрөсүндө аларды талкуулоодо КАУБун кызматкерлеринин мүмкүнчүлүктөрү жогорулатылды; Польшанын, Грузиянын, Украи-

нанын, Улуу Британиянын кыйноолордун алдын алуу боюнча борборлоруна (9 киши) 4 окуу иш сапары уюштурулду; КАУБун кызматкерлери жана КК мүчөлөрү үчүн кесиптик өсүү боюнча тренингдер өткөрүлдү;

- КАУБга ар түрдүү профилдеги адистерди тартуу жана 200 кошумча алдын ала келүүлөрдү (2016-жылы 80 келүү жана 2017-жылы 120 келүү) өткөрүү үчүн 60 мин евро өлчөмүндө грантты башкаруунун биринчи тажрыйбасын алды;
- КАУБун ар жылдык докладын талкуулоо жана кыйноо көйгөйлөрү жөнүндө диалогдук аянчаларды өткөрүүгө көмөк көрсөтүлдү;
- Мониторингдик иш-сапарларын системалаштыруу үчүн программалык камсыздоо, сайт иштелип чыгып, ишке киргизилди (бирдиктүү автоматаштырылган маалыматтык система – БАМС);
- ККнын отурумдарын колдоо, КР КАУБун институционалдык мүмкүнчүлүгүнүн базалык жана ортодогу изилдөөлөрүн жүргүзүү жана бетачарын жасоо аркылуу КАУБун Координациялык кеңешинин мүмкүнчүлүгү күчөтүлдү;
- жабдууларды (БАМС үчүн сервер, компьютерлер, КФТ, официалдык эмерек), коргоонун атайын каражаттарын (мониторингдик визиттер үчүн форма, маска) сатып алууга техникалык жардам көрсөтүлдү.

КР КАУБу ар түрдүү коммуникацияларды жолго салды жана адам укуктары боюнча башка мамлекеттик институттар менен катар өзүнүн ишмердүүлүгүн улантууда.

2-мildet. Кыйноолорду документтештириүү жана иликтөө боюнча Башкы прокуратура, Саламаттык сактоо министрлиги, соттор жана Адвокатура сыйктуу негизги мамлекеттик органдардын дараметин күчөтүү.

Долбоордун экинчи милдетин ишке ашыруунун алкагында кыйноолордун жана ырайымсыз мамилелердин фактыларын документтештириүүдө жана иликтөөдө мүмкүнчүлүктөрдү жогорулатуу боюнча КР Саламаттык сактоо министрлигинин, Башкы прокуратуранын, КР Адвокатурасынын жана соттук корпустун аракетине көмөк көрсөтүү пландаштырылды.

КР Башкы прокуратурасы менен иштөө:

- КР Башкы прокуратурасы жана Кыргызстанда кыйноолорго каршы коалиция менен

өнөктөштүктө кыйноолорго каршы иштөө жана аларды натыйжалуу иликтөө боюнча Бишкек, Ош жана Жалал-Абад шаардык прокуратуранынын 60 кызматкари окуудан өткөрүлдү, ошондой эле натыйжалуу иликтөө үчүн өз ара иштешүүнү талкуулоо боюнча Каракол жана Ош шаарларында эки тегерек үстөл өткөрүлдү;

- КР Башкы прокуратурасынын борбордук аппаратынын жана аймактык прокуратуранардын бөлүмдөрү үчүн компьютердик жабдууларды сатып алууга техникалык колдоо көрсөтүлдү.

Укуктук программа

КР Саламаттык сактоо министрлиги менен иштөө:

2016-жылы Зомбулуктун, кыйноонун жана ырайымсыз мамиленин алдын алуу боюнча иш-чаралардын комплекттүү планынын жоболорун ишке ашырууга Саламаттык сактоо министрлигине колдоо көрсөткөн, атап айтканда:

- 70 соттук-медициналык экспертер, соттук психиаторлор жана психологдор учун кыйноону жана ырайымсыз мамилени документтештируүнүн эл аралык жана улуттук стандарттарын окутуу өткөрүлдү;
- кыйноону жана ырайымсыз мамилени документтештируүнүн жаңы формаларынын 1500 нуска жарыялоолорго көмөк көрсөтүлдү;
- эки кабинетке: Республикалык психикалык саламаттык борборунда кыйноонун курмандыгына психологиялык-психиатриялык экспертиза жүргүзүү учун кабинетке жана БТОИИБде (Бишкек шаардык травматология жана ортопедия илим изилдөө борбору) соттук-медициналык экспертиза бөлүмүндө өлүккана имаратын коштол жүрүүчү кабинетке ондол-түзөө жүргүзүлдү;
- Чым-Коргондогу Кызыл-Жардагы жана Оштогу ПСРБнын соттук психиатриялык бөлүмдөрүнө оффистик жана медициналык жабдуулар, ошондой эле СМЭРБнын бөлүмдөрү учун жабдуулар берилди;
- Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фонду (ММКФ) менен биргеликте медициналык уюмдарда Зомбулукту, кыйноону жана ырайымсыз мамилени натыйжалуу документтештируү боюнча практикалык колдонмону жайылтуунун мониторинг куралдары иштелип чыгып, апробациядан өткөрүлүп жана бекитилди;
- ММКФнын кызматкерлери учун мониторинг куралдарын колдонуу боюнча жана Практикалык колдонмо боюнча тренинг өткөрүлдү;
- ММКФ менен бирге мониторингдин куралдарын апробациялоо учун аймактарга алдын ала чыгуулар болду. 24 медициналык мекемеге барып келүү болду;
- Талкуулоо боюнча эки тегерек үстөл өткөрүлдү: 1) Практикалык колдонмонун стандарттарын колдонуу боюнча КР Саламаттык сактоо, КР Башкы прокуратура жана КР Ички иштер министрлигинин ортосунда мекемелер аралык өз ара иштешүүнү белгилөө; 2) КР КАУБдун Жылдык Докладын кароонун жыйынтыктары боюнча КР Жогорку Кеңешинин Токтомун аткаруу.
- эксперттик ишмердүүлүктүү жана техникалык камсыздоону жакшыртуу боюнча уюштуруу иш

планына жана өнүгүү стратегиясына сунуштар менен соттук-медициналык экспертизанын республикалык борборунун ишмердүүлүгүнө анализ жүргүзүлдү.

КР Өкмөтү жана башка өнөктөштөр менен бирге “Стамбул протоколун ишке ашыруу: аймактык тажрыйбаларды кыйноолорду документтештируүнүн натыйжалуу иликтөөнүн эл аралык ченемдерине трансформациялоо” **Эл аралык конференциясы** өткөрүлдү. Конференциянын жыйынтыгы боюнча Кыргыз Республикасы өлкөдө кыйноонун тамырына балта чабууда өз позициясын билдириди жана “Стамбул протоколу боюнча Иш-аракеттердин планынын принциптеринин Бишкек конференциясынын резолюциясы” кабыл алынды. Эл аралык конференциянын ишине дүйнөнүн 24 өлкөсүнөн кыйноонун алдын алуу чөйрөсүндөгү экспертер, Стамбул протоколунун иштеп чыгуучу-авторлорун жана жетектөөчү экспертерди кошуп, катышты (Кыйноону жана ырайымсыз мамилени натыйжалуу документтештируү жана иликтөө боюнча БУУнун колдонмосу).

КР Адвокатурасы менен иштөө:

1) КР Адвокатурасынын адвокаттары учун Окуу борбору менен өнөктөштүктө кыйноонун курмандыктарын коргоонун укуктук механизмдеринин өзгөчөлүктөрү боюнча адвокаттар үчүн окуу-методикалык комплекс иштелип чыкты жана институционалаштырылды;

2) үйрөтүлдү жана даярдалды:

- кыйноонун курмандыктары коргоонун укуктук механизмдеринин өзгөчөлүктөрү боюнча адвокаттар үчүн тренингдерди өткөрүү боюнча 20 тренер;
- кыйноонун курмандыктарын коргоонун укуктук механизмдеринин өзгөчөлүктөрүнө өлкөнүн бардык аймактарынан 50 адвокат.

КР Жогорку соту менен иштөө:

- КР Жогорку сотунун алдынdagы Сот адилеттигинин жогорку мектеби менен өнөктөштүктө кыйноо колдонулган факт боюнча жазык ишин кароонун өзгөчөлүктөрү боюнча соттор үчүн окуу модулу иштелип чыгып институционалдаштырылды;
- кыйноо колдонулган факт боюнча жазык иштерин соттук караштыруунун өзгөчөлүктөрү боюнча тренинг өткөрүү үчүн 20 тренер окутуулду жана даярдалды;
- өлкөбүздүн бардык аймактарынан 50 сот кыйноо колдонулган факт боюнча жазык иштерин кароонун өзгөчөлүктөрүнө окутуулду.

Укуктук программа

З-милдет. Стратегиялык максаттарга жетүү үчүн Кыйноого каршы коалициянын ишинин натыйжалуулугун жана мүмкүнчүлүгүн күчөтүү

Долбоордун үчүнчү милдети 2014-2017-жылдарга анын Стратегиясынын негизги элементтерин ишке ашырууда Кыйноого каршы коалицияга көмөктөшүүгө жана кыйноонун курмандыктарына укуктук колдоо көрсөтүүгө, атап айтканда: кыйно менен күрөшүүдө Кыйноого каршы коалициянын практикасын жакшыртууга багытталган (анын ичинде, кыйноонун курмандыктарына укуктук жардам көрсөтүү боюнча бирдиктүү стандартты пайдалануу менен; Кыйноого каршы коалициянын институционалдык өнүктүрүү; кыйноонун курмандыктарын реабилитациялоонун жаңы методологиясын иштеп чыгуу), ушул багыттардын алкагында:

- институционалдык мүмкүнчүлүкүтү жогорулатууда Кыргызстанда Кыйноого каршы коалицияга көмөк көрсөтүлдү;
- кыйноонун курмандыктарына укуктук жардам берүү жана көрсөтүү боюнча Колдонмону иштеп чыгууга көмөк көрсөтүлдү. Колдонмо Коалициянын мүмкүнчүлүгүн күчтүү боюнча долбоордун компонентинин алкагында иштелип чыккан укуктук жардам берүү жана көрсөтүү практикасы боюнча коалициянын мүчө-уюмдары үчүн минималдык талапты түшүндүрөт. Коалициянын мүчө-уюмдарынын ишине жалпы стандартты колдонуу жана киргизүү кыйноо жөнүндө иштер боюнча Коалициянын мүчөлөрүнө укуктук жардам берүү жана көрсөтүү практикасынын натыйжалуулугун балоо мамилелерин, ыкмаларын жана механизмдерин унификациялоого, Кыргызстанда кыйноо жана ырайымсыз мамиле көйгөйлөрүн чечүүдө системалуу мамилелерди жайылтууга, жарандарга укуктук жардам берүүнүн жана көрсөтүүнүн сапаттарын жакшыртууга мүмкүндүк түзөрү күтүлүүдө.
- Коалиция менен биргеликте кыйноонун жана ырайымсыз мамиленин курмандыктарына уку-

тук жардам берүү боюнча иштер жүргүзүлүүдө. Кыйноонун курмандыктарына укуктук жардам көрсөтүү жөнүндө арыз менен Коалициянын 7 уюмуна 187 адам кайрылган (кыйноонун курмандыктары жана алардын үй-бүлө мүчөлөрү). Берилген арыздардын ичинен 127си өндүрүшкө кабыл алынып, укуктук жардам көрсөтүүнүн ар кандай стадияларында турат (текшерүү, иликтөө жана ишке ашыруу);

- Кыйноого каршы коалициянын Реабилитациялык борборунун методологиясын иштеп чыгууга көмөк көрсөтүлдү;
- Коалициянын адвокаттары жана юристтери менен 4 жолугушууну жана Коалициянын мүчөлөрүнүн беш жалпы чогулушун уюштурууга жардам берилди;
- Коалициянын 4 мүчөсүнө тажрыйба алмашуу жана мыкты практикан окутуу максатында эл аралык иш-чараларга катышуулары колдоого алынды;
- кыйноонун тамырына балта чабууда мыкты үлгү иштерди жасоо үчүн Коалициянын кейстерин маалыматтык коштоого көмөк көрсөтүлдү;
- кыйноонун алдын алуу жана коргоо максатында калктын маалыматтуулугун жогорулатуу боюнча маалыматтык буклеттер жана видеоматериалдар иштелип чыкты;
- www.notorture.kg – Кыргызстанда Кыйноого каршы коалициянын вебсайты чыгарылды. Сайттан Коалициянын миссиялары жана максаттары, ишмердүүлүктүн бардык багыттары боюнча натыйжалары тууралуу маалыматтарды алууга, Коалициянын мүчөлөрүнүн жарыялоолору жана ар жылдык отчеттор менен таанышууга болот;
- Кыйноого каршы коалициянын логотиби, ошондой эле анын пайдалануусу боюнча бренбук иштелип чыкты

Укуктук программанын кызматкерлеринин байланыштары:

Программанын директору
Программанын координатору
Программанын координатору
Программанын координатору

Нуриана Картанбаева
Тахмина Ашуралиева
Эмиль Конулькулов
Айпери Бообекова

nkartanbaeva@soros.kg
tashuralieva@soros.kg
emil@soros.kg
aboobekova@soros.kg

Билим берүү программасы

Билим берүү программасы

Kyrgyz Leaders Academy курсунун катышуучулары

Программанын ишмердүүлүгү дөн соолугунан мүмкүнчүлүгү чектелген балдарга билим берүүгө жетүү мүмкүндүгүн кеңейтүүгө багытталган демилгелерди колдоону жана Кыргызстандын билим берүү тутумунда инклюзивдик чөйрөсү үчүн шарттарды түзүүнү өзүнө камтыйт.

СКФ ушул ишмердүүлүктүн алкагында республика-дагы инклюзивдик билим берүүнүн толук моделин иштеп чыгууга, сыноого багытталган мамлекеттик органдардын жана жарандык секторлордун бириктирилген аракетин колдоду.

Фонд компоненттин бул алкагында жалпы билим берүү мекемелерине билим берүү стандарттарын, окуу программаларын жана материалдарын жайылтуу максатында КР БжИМди жана жарандык секторлордун уюмдарына, ошондой эле атайын билим берүүгө муктаж балдарды коштогон атайын кызматтарга колдоо көрсөттү.

Мындан сырткары, 2017-жылы балдарга жана алардын үй-бүлөлөрүнө түз кызмат көрсөткөн, ДМЧ

Инклюзивдик билим берүү боюнча Жайкы мектептин катышуучулары

балдарга билим берүүгө жетүү мүмкүндүгүн жакшыртуунун алдында иштеген билим берүү уюмдарынын жарандык секторлорунун уюмдарынын демилгелерин колдоо боюнча конкурстун алкагында атайын билим берүүгө муктаж балдар менен иштеген уюмдар тарабынан иштелип чыккан 7 долбоор колдоого алынды. Ушул компоненттин алкагында атайын билим берүүгө муктаж 800гө жакын бала программанын ишмердүүлүгүнүн түз жана кыйыр бенефициарлары болушту.

Жаңы муунга билим берүүнүн стандарттарын жайылтууга көмөктөшүүгө багытталган программалык компоненттердин алкагында республиканын билим берүү системасында тилдик ар түрдүүлүктү колдоо, бириккен коомдун жана интеграциянын каражаты катары Кыргызстанда көп тилдүү билим берүү системасын өнүктүрүүнү колдоого негизги көңүл бурулду. Окуу-методикалык материалдарды эне тилинде, экинчи тилде, ошондой эле тилдик азчылыктын өкүлдерү үчүн ЖМТга даярдо боюнча материалдарды иштеп чыгууга жана текшерип көрүүгө багытталды.

Билим берүү программасынын кызматкерлеринин байланыштары:

Программанын директору
Программанын координатору

Валентин Дейчман
Миргүл Иминова

valya@soros.kg
miminova@soros.kg

«ЖМКларды өнүктүрүү» программы

«ЖМКларды өнүктүрүү» программы

2017-жылы Программа төмөнкү багыттар боюнча жүзөгө ашырылды:

- сөз жана пикир айтуу эркиндигин коргоо;
- маалымат журналистикасы;

- көз карандысыз медиа жана контенттик долбоор-лорду колдоо;
- медиа изилдеө.

Сөз жана пикир айтуу эркиндигин коргоо

2017-жылы СКФ сот органдарында журналисттердин укуктарын коргоону колдоду жана ЖМКларга укуктук колдоо көрсөттү. Ошондой эле «Адилет» укуктук клиникасынын жана Медиа Полиси Институтунун Программаларынын алкагында бөлүнгөн максаттуу гранттардын натыйжасында ЖМКлардын жана пикир айтуунун эркиндиги боюнча кырдаалдарга мониторинг жүргүзө алдык.

“Адилеттин” юристтери 47 акысыз юридикалык консультация бериши жана укук коргоо жана сот органдарында кардарлардын кызыкчылыктарынын 60тан ашык өкулчулугун жүзөгө ашырышты. 12 кайрылуу БУУнун атايын баяндамачыларына берилди. Жалган маалыматты эл арасында тараткандыгы учун журналисттерди жоопкерчиликке тартууга байланышкан иштерди кароонун өзгөчөлүктөрү тууралуу эки маалыматтык-укуктук аналитикалык макалалар жарыяланды. Сөздүн жана маалыматтын эркиндигине укуктарды сактоо жаатында Кыргызстанда эл аралык стандарттардын, улуттук мыйзамдардын жана укук колдонуу практикасынын анализи иштелип чыкты жана жарыяланды. Долбоордун жыйынтыгы боюнча катышуучулардын көнүри чөйрөсү катышкан тегерек үстөл болуп өттү, анда республикада сөз эркиндигин камсыз кылуунун бир кыйла көйгөйлүү маселелери талкууланды.

Медиа Полиси Институтунун “Өлкөбүздө сөз эркиндигин бекемдө жана түштүктө журналисттердин укуктук сабаттуулуктарын жогорулатту” долбоору боюнча жыл бою ЖМКда сөз эркиндигинин абалына көз салынды; мониторинг өткөрүүнүн жүрүшүндө сөз эркиндигин коргоо боюнча алтыдан ашык арыз жана кайрылуу даярдалып таратылды, соттордо журналисттерди коргоо колго алынды (ар-намысын, аброюн жана ишмердик беделин коргоо жөнүндө доо – 10дон ашык сот иштери); журналисттер менен алардын кесиптик ишмердүүлүктөрү байланышкан укуктук маселелер боюнча 135 консультация берилди;

ЖМКнын суроо-талабы боюнча алардын юридикалык коопсуздуктарына байланышкан тексттерди жарыялоого даярдалган укуктук экспертиза боюнча 192 документ даярдалды. Долбоордун алкагында МПИнин эксперттери түштүк аймакта ЖМКнын 70 журналисти учун 4 семинар, Кыргызстандын алты ЖМКсында шайлоолорду чагылдыруу жана журналисттик ишмердүүлүктүн юридикалык коопсуздуктары боюнча лекцияларды өткөрүштү.

Маалымат журналистикасы

Маалымат журналистикасы боюнча багыттын алкагында Promotank Research Institute журналистика-дата¹ боюнча тиешелүү сунуштарды жана аналитикалык обзорлорду даярдаган. Эл аралык эксперттердин катышуусунда пресс-конференциялар жана мастер-класстар өткөрүлдү. Ошондой эле долбоордун алкагында конкурсук негизде СКФнын стратегиялык артыкчылыктарына багытталган тематикалык материалдарды чыгаруу учун ЖМКлар тандалып алынды. Долбоор аяктаганга чейин тандалып алынган редакцияларда журналисттердин иштерине насаатчылык жана мониторинг жүзөгө ашырылат. Азыркы этапта маалыматтарды пайдалану менен 4 материал даярдалып, 5 журналист окуудан өттү.

Маалымат журналистикасы боюнча тренер Вадим Макаренко ЖМКлар учун ачык жолгушшууда.

¹ Дата-журналистика – коомдук жеткиликтүү маалыматтар базасына (аталышы дагы ушул жектан) маалымат берүү учун колдонулган журналистиканын жаңы жанры, башкача айтканда статистикалык жыйынтыктар графикалар, тизмелер, карталар жана көптөгөн башкалар.

«ЖМКларды өнүктүрүү» программы

Социалдык-маанилүү контентти түзүү жана көз карандысыз ЖМКларды өнүктүрүү

2017-жыл ичинде программа kaktus.media сайтында “Чөйрө” лонгридинин серияларын, “Ынтымак” ТРКсында 250дөн ашык мультимедиалярк материалдарды түзүүнү ар тарааптан колдоду.

2017-жылы “Клооп Медиа” КФсы программанын колдоосунда Ош шаарында корпункт ачып, анда журналисттер билим алыш, кыргыз жана өзбек тилдеринде материалдар даярдалууда. Редакциялык алмашуулар программынын алкагында Ынтымак ТРКсынын базасында 3 журналисттин жана “Марал ТБсы” ТРКсынын базасында төрт журналисттин окуудан өтүүсү колдоого алынды. Жыл жыйынтыгында программа «Билесиңбى?» долбоорун колдоду, анда интерактивдүү формада жаштардан контент түзүлөт жана дән соолук, укук, медиа, билим берүү ж.б.у.с. темалар боюнча кайсы болбосун кызыктыруучу суроолорго жооп алуу мүмкүндүгү бар. Ошондой эле программанын алкагында “ТБ сүйлө” стартаптын журналисттери мультимедиалярк материалдарды даярдоого үйрөнүштү. 2017-жылдын октябринде программа КТРКда КР Президентине талапкерлердин дебаты боюнча берүүлөрдү чыгарууну жана берүүнү колдошту.

Медиа эксперт Өмүрбек Сатаев жана «Клооп Медиа» КФсынын директору Галина Гапарова Ош Клооп Бюросунун ачылышында, Ош ш.

Медиа үчүн сервистер

Программа аудио жана видеоматериалдарды автоматтык таануу системасына негизделген «Тынчтыктын мониторинг сервиси» (ТМС) компаниясынын телекөрсөтүү жана радиоконтент мониторинги боюнча сервиси түзүүнү колдоду. СКФнын колдоосунда «ТМС» компаниясынын старттык долбоору катары Кыргызстандын бардык телерадиоканалдары боюнча 2017-жылды тандоо процессин мониторингдөөнү жүзөгө ашырды.

«Тынчтыктын мониторинг сервисинин» бетачарындағы медиа уюмдардын өкүлдөрү

Программа журналисттик изилдөөлөрдү жүргүзүү, osoo.kg мамлекеттик мекемелердин жана сатып алуучу уюмдардын кызметкерлери маалыматтарды пайдаланусу үчүн сервис чыгарды. «OsOO. KG» – бул Кыргызстандын аймагында катталган юридикалык жактар жана мамлекеттик тендерлердин катышуучулары жөнүндө маалыматтарды издөөгө мүмкүндүк түзгөн ачык курал.

«ЖМКларды өнүктүрүү» программы

Медиа изилдөө

2017-жыл ичинде “ЖМКларды өнүктүрүү” программасы аудиториянын медианы жогору баалоосу, медиа сабаттуулук чөйрөсүндө медианын деңгээлине изилдөө жүргүзүүнү колдоду.

«М-Вектор» компаниясы Кыргызстандын калкына медианы жогору баалоону изилдөөнүн алкагында 14 жаштан жогору 2167 респондент арасында сурамжылоо жүргүздү. Медиа изилдөө Кыргыз Республикасынын жети облусунда, Бишкек жана Ош шаарларында жүргүзүлдү (бардыгы болуп шаардык жана айыл жерлеринде 140 калктуу пункттүү кучагына алды). Маселелер беш негизги блоктордуу козгоду: телекөрсөтүү, санараптик берүү, радио, интернет жана гезиттер. Изилдөөнүн жыйынтыктары жана бетачардын материалдары медиа коомдоштуктардын өкулдөрү, массалык коммуникация чөйрөсүндөгү адистер, эл аралык жана донор уюмдардын өкулдөрү учун пайдалуу. Изилдөөнүн натыйжалары болуп, ЖМКда жарнама кампанияларын натыйжалуу пландаштыруу жана ЖМКнын жетекчилигинин туура маркетингдик саясатын жүргүзүү учун керектүү маалыматтар саналат. Алынган маалыматтар маркетингдик ишмердүүлүктүү колдоо жана бизнес-стратегиясын мындан ары жакшыртууда жана маркетингдик программаларды иштеп чыгууда баалуу мааниге ээ. Толук отчет – soros.kg сайтында.

Наиль Хайбулин, M-Vector консалтингдик компаниясынын башкы директору, медиа аудиториянын иш-аракети жана кабылдоосу боюнча изилдөөнүн жыйынтыгынын бетачарынада

ФОКУС

Кыргызстанда медиа сабаттуулугунун деңгээли Кыргызстанда биринчи жолу улуттук масштабда медиа сабаттуулуктун деңгээли жөнүндө изилдөө жүргүзүлдү. Мында тапшырыктын аткаруучусу, Медиа Полиси Институтунун отчетунан айрым тыянактар.

Бүгүнкү күнү жаштардан башка, телекөрсөтүүлөрдө жана гезиттерде медиа керектөөлөрдүн абдан белгилүү контенттин калктын көпчүлүк бөлүгү учун жаңылыктар түзөт. Жаштар көбүнчө көңүл ачуучу контенттерге (музыка, фильмдер, сериалдар), ошондой эле спорт жаңылыктарына кызыгышат.

Медиа сабаттуулук боюнча сурамжылоонун жыйынтыгы боюнча 71,8% респонденттин Интернет тармагына кириү мүмкүндүгү бар.

Жаш аудиториянын арасындағы башкы тенденция – соцтармактардагы коомчолордо жана айрыкча мессенджерлерде контентти керектөө (16-18 жаштагылар – 83,6%; 19-24 – 80,7%; 25-33 – 74,5%).

Ар түрдүү жаш курактагы топтордун арасында телекөрсөтүүнү керектөөнүн түшүшү жана интернеттеги маалыматтарды керектөөнүн өсүүсү экөөнү айкалыштыруу чекитине бара жатканыгын изилдөө көрсөттү. Муундук айырма калууда, бирок жаңылык керектөөсүнүн телекөрсөтүүдөн интернетке өтүү динамикасы улуу муундагыларга дагы мүнөздүү.

Толугу менен алганда, маалыматтын чоң бөлүгүн Кыргызстандын жаш мууну, алардын өздөрүнүн баалоолору боюнча маалыматтык мейкиндиктерге жеңил багытташат жана маанилүү маалыматтарды табышат. Бирок, фокус-топтордун натыйжаларынан келип, бул өзүн-өзү ашыра баалоо экендигин белгилөөгө болот.

Бир тарабынан социалдык тармактардан маалыматтарды алуу менен, жаш адамдар абдан ар түрдүү булактарга жетүү мүмкүндүгүнө ээ; экинчи жагынан бул фокус-топ убагында белгиленгендей, жаш адамдар маалыматтын туташ агыны аралашкан булакты ажыраты алышпайт.

Респонденттердин көпчүлүгү маалыматтарды бир нече булактардан аларын билдиришти. Бирок окуяларды чагылдыруудагы айырмачылыктарды көптөгөн респонденттер тоготпойт же өзүнүн сүйүктүү каналы же басылмасынын түшүндүрмөлөрү менен алмаштырып алышат. Ар түрдүү булактардан маалыматтарды салыштыруу процесси чектелген натыйжага ээ: жаңылыктардын мазмунундагы карама-каршылыктар табылганда, аудиториянын аз үлүшү гана үчүнчү булактан маалыматты текшерет.

«ЖМКларды өнүктүрүү» программы

Мамлекеттик жалпыга маалымдоо каражаттарына – 54,9% респондент ишенет; бул суроого жооп берүүдөн кыйналгандар – 14,9%; жеке ЖМКга ишенгендер – 13,6%; мамлекеттик жана жеке ЖМКларга ишенгендер – 8,4% респондент; эч кандай ЖМКга ишенбегендер – калктын 8,0%.

Фокус-топтор ЖМКлар өздөрүнүн аудиторияларын манипуляциялап алышы мүмкүн экендиги жөнүндө жаштарда түшүнүк бар экендигин көрсөттү. Жаш адамдар, маалыматтар алар үчүн “кызыктуу” жана “маанилүү” болгон учурларда гана, маалыматты кайра текшеришет.

Маалыматты таратуу бөлүгүндө өздөрүнүн укукта-рын жана милдеттерин билүүнүн жана түшүнүүнүн деңгээли төмөн экендиги бул фокус-топту өткөрүү учурунда тастыкталды. Жаштар фокус-топ учурунда интернет тармагында өздөрүнүн аракеттери үчүн жоопкерчиликтуулук маселесинде үстүртөн түшүнүүнү пайда кылышты. Туюмдук деңгээлде маалыматтык коопсуздук жөнүндө жалпы түшүнүк бар, бирок бул темага алар терең киришпейт.

«ЖМКларды өнүктүрүү» программынын кызматкерлеринин байланыштары:

Программанын директору

Программанын координатору

Тынымгүл Эшиева

Чынгыз Мелисбеков

tina@soros.kg

chyngyz@soros.kg

«Жарандык катышуу» программы

«Жарандык катышуу» программы

Азыркы учурда дүйнө жүзүндө шаардаштыруу про-цесси өтө ылдам жүрүп жатканы байкалат. Жердин жарымынан көбүнчө шаарда жашашат, ал эми 2050-жылы жарандардын саны 2,5 млрд-га көбейт. Ошол эле убакта шаарлар экономикалык өнүгүүнүн кый-мылдаткыч күчү болуп саналат. Ошону менен биргэ шаарлар адамдардын жашоо сапатына түздөн-түз таасир этүүчү чакырыктардын бүтүндөй катарына тушугууда. Туура уюштурулган шаардык пландашты-руу жана башкаруу гана көптөгөн көйгөйлөрдүү чече алышы мүмкүн. Ал эми шаардык башкарууну уюш-туруу процесси ага шаардыктарды тартуусуз, биргелешкен талаш-тартишсыз жана жарандык коомдун жана бийликтин тыгыз қызматташусуз мүмкүн эмес. Кыргызстанда шаардык бийликтин айрым аракетине карабастан, көйгөйдүү чечүү боюнча комплекстүү, системалуу иштер байкалбайт. Шаардык башкаруу-нун сапаты шаардыктардын жашоо сапаты сыйкатуу эле мыкты болушун каалатат. Жарандык коом менен қызматташшуу формалдуу мүнөздүү алып жүрөт. Жа-рандык коомдор тарабынан социалдык маанилүү көйгөйлөрдүү чечүүдө шаардык башкаруунун сапатын жакшыртууга багытталган демилгелер тез-тез жара-лууда. Ушундан улам программа туруктуу шаардык өнүгүү үчүн өлкөбүздүү шаарларына жарандык катышууну күчтөтүүгө жана бийлик менен коомчуулук-тун конструктивдүү диалогун курууга жарандарды тартууга багытталган.

Программанын максаты: Туруктуу шаардык өнүгүү чөйрөсүндө жарандык демилгелерди колдоо аркылуу жарандардын турмушун жакшыртуу үчүн шарттарды түзүү.

Көчө театрларынын фестивалы

Программанын негизги жетишкендик-тери:

1. Шаардык практикалар/кейстер жөнүндө билим базаларын жыйноо жана тажрыйба алма-шуу үчүн аяңтчага чыгаруу жана коомдордун жана кесипкөйлөрдүн арасында қызматташшуу максатында “Шаардык демилгелер” коомдук фондуунун (КФ) командасты тарабынан Балыкчы, Баткен, Исфана, Нарын жана Токмок шаарларында шаардык практикаларды изилдөө, ошондой эле «Күттүү шаарлар уюлу / Сеть счастливых городов» деген аталышта Кыргызстан-дын шаарларынын форуму өлкөбүздө алгачкы жолу өткөрүлдүү. Кыргызстандын ар кайсы облустарынын муниципалитеттеринин, бизнес-түзүмдөрдүн, экспертердин жана жергилиткүү коомдордун өкүлдөрү Кыргызстандын муниципалдык кыймылы боюнча “Шаарлар – аймактарды экономикалык өнүктүрүүнүн борбору” мамлекеттик программасынын негизинде өлкөнүн шаарларын өнүктүрүүнүн глобалдуу жана аймактык күн тартиби боюнча сессияларга катышып, шаарларды мейкиндик жана экономикалык пландаштырууга комплекстүү мамиле, туруктуу шаардык транспорт, шаардык маалыматтар, бренддердин портфели, коомдук мейкиндик, муниципалдык қызмет көрсөтүүлөрдүн сапаты, шаардын экологиясы жана башка көптөгөн маселелерди талкуурай алышты, ошондой эле шаарларды өнүктүрүүгө арналган семинарларга жана көргөзмөлөрдө катыша алышты.

f <https://www.facebook.com/bishkekurban>

2. Жарандык коомдун аракети менен жашоонун жагымдуу чөйрөсүнө укукту алга жылдыруу боюнча долбоордун алкагында сейил бактарды, гүл бакчаларды жана башка Бишкек шаарынын жашыл зоналарын сактоо жана өнүктүрүү боюнча маселелер көтөрүлгөн. “Биздин укук” КФсы «Бишкек башкы архитектура» муниципалдык ишканасы менен қызматташууда шаардын сейил бактарын өнүктүрүү боюнча бир катар талкууларды жүргүзүү. Экологиялык укук маселелерин жөнгө салуучу мыйзам базаларын талдоонун натыйжасында иштелип чыккан сунуштар боюнча Сейил бактарды жана гүл бакчаларды өнүктүрүү кеңешин түзүү боюнча иштер башталды. “Сейил бактар жөнүндө” КР Мыйзамынын долбоорун иштеп чыгууга жана Жер кодексине өзгөртүүлөрдү киргизүү маселелери боюнча КР Жогорку Кеңешинин депутаттарын менен сүйлөшүүлөр жүргүзүлүүдө.

f <https://www.facebook.com/PFOurRight/>

«Жарандык катышуу» программы

Шаарлардын форуму

3. Караколдо биринчи жолу программалык форматта бюджет иштелип чыкты. 2017-жылдын 1-январында КР Бюджеттик кодекси күчүнө кирди, анда жергилиттүү өз алдынча башкаруу органынын программалык форматта бюджетин иштеп чыгууга милдеттендирген беренелер берилген. Бюджеттин мындай форматы мэриянын жана муниципалдык ишканалардын иштеринин натыйжалуулугуна, шаардыктардын көз салуусуна мүмкүндүк түзөт. Программалык бюджетти иштеп чыгууга бийликтин жергилиттүү өз алдынча башкаруу органдарына жардам кылуу үчүн Борбордук Азиядагы Евразия Фонду тарабынан ишке ашырылуучу “Шаардык бюджеттик процесске шаардыктарды тартуу” долбоору чыгарылды. Долбоорун экспертеринин жардамы менен алдыдагы 3 жылдын бюджеттинегизги бөлүгү, ошондой эле ага тиркемелердин бардыгы – программалар, бюджеттик чаралар, бюджеттик чараларды ишке ашыруу чыгымдары, натыйжалуулуктун индикаторлору иштелип чыкты. Каракол шаарынын программалык бюджети иштелип чыккандан кийин бюджеттин артыкчылыгына жарандардын сунуштарын эсепке алуу үчүн ачык коомдук бюджеттик угуулар өткөрүлдү.

“Долбоор шаарга абдан катуу жардам берди. Ал турсун, бул долбоорсуз программалык бюджетти ишке ашыруу кыынга турмак. Бул долбоордун колдоосунда жергилиттүү бийлик жана коомчулук жаңылыкты чогуу ишке ашырат. Мындаи колдоосуз биз, чынында мурдагыдай эле бюджет кабыл алмакпаз”, – дейт Каракол шаарынын мэри Данияр Арпачиев.

4. Шаардык жашыл бактарды сактоо жана өнүктүрүү максатында жарандардын ден соолугун колдоо критерийлерине, экологиялык коопсуздукту камсыз кылууга жана шаардык биологиялык артурдүүлүктүү сактоого жооп берген Бишкек шаарынын аймагын жашылдандыруу сунуштарын иштеп чыгуу жана жайылтуу боюнча «Арча» Демилгеси» КФсынын долбоору ишке ашырылууда. Долбоорун алкагында муниципалдык ишканалар жана “Бишкек башкы архитектурасы” менен кызматташуу жолго коюлду, алардын өкүлдөрүнөн шаарды жашылдандыруу сунуштары боюнча жетекчиликтин түзүмүн иштеп чыгуу үчүн жумушчу топ түзүлдү. Азыркы учурда жумушчу топ тарабынан шаардык бактарды кыюу боюнча нускамалар иштелип чыгууда. КР УИАсынын Ботаникалык бағында СКФнын колдоосу алдында мурда түзүлгөн Ресурстук борбордун базасында “Шаардык жашылдандыруу лабораториясы” уюштурулуп, анда шаардык жашылдандыруу боюнча жарандар үчүн лекциялар жана мастер-класстар өткөрүлүүдө.

<https://www.facebook.com/archa.initiative/>

«Жарандык катышуу» программынын кызматкерлеринин байланышы:

Программанын директору

Программанын координатору

Youth Action Fund долбоорунун ассистенти

Баглан Мамаев

Елена Татаркова

Лира Момуналиева

baglan@soros.kg

etatarkova@soros.kg

liramomunaliева@gmail.com

Маалымат программы

2017-2020-жылдарга СКФнын Стратегиясынын алкагында Маалыматтык программа 2017-жылы үч негизги бағыт боюнча ишке ашырыла баштаган:

- ачық билим берүү ресурстарын (АБР) жана ачық маалыматтарды өнүктүрүү;
- санаириттик укуктарды жана Интернет эркиндигин коргоо;
- МТ-билим берүүнү өнүктүрүүнү колдоо.

Бул стратегиянын алкагында негизги жетишкендиктер - төмөнкүлөр болду:

Ачық билим берүү ресурстарын (АБР) өнүктүрүү

АБР www.lib.kg репозиторийи ачық киругүү мүмкүндүгү менен, 2000ден ашык билим берүү китебине эсептелип, өткөн жылга салыштырмалуу эки эсөө өстү. Кыргыз тилдүү мектептер жана ЖОЖдор үчүн билим берүү депозитарийи www.okuma.kg 600дөн ашык китетпі камтыйт, ошондой эле 360тан ашык кителеп сокурлар үчүн жеткиликтүү форматка которулган, тизмеси <http://afb.bik.org.kg> сайтындағы онлайnda жеткиликтүү.

Кыргыз Википедиясы үчүн Google Translate автоматтык которуу системасын колдонуу менен 20 087 жаңы макалалар которулган жана редакцияланган. Кыргыз Википедиясынын долбоорунун натыйжасында 80 000 макалага өскөн (өсүү 2016-жылга салыштырмалуу +39%) жана тилдик Википедиянын рейтингинде 67 орунга чыкты.

<https://itkg.emektep.info/> жана ilimelim.kg долбоорунун алкагында, интернетте ачық лицензиянын алдында 400 видео сабактардын тартибин кошуу менен, кыргыз тилинде 20дан ашык жаңы онлайн иштелип чыкты.

Ачық билим берүү ресурстарынын Жайкы ларегинин катышуучулары

Маалымат программы

Ачык маалыматтарды жана МТ-билим берүүнү өнүктүрүүнү колдоо

2017-жылдын июлунда СКФ жаңы “Электрондук башкаруу жөнүндө” КР Мыизамын иштеп чыгууга жана кабыл алууга көмөктөштүү жана жарандардын маалыматка, анын ичинде Интернет аркылуу жетүү мүмкүндүгүн кеңейттүү боюнча мурда болуп көрбөгөн чараплар камтылган “Кыргыз Республикасынын мамлекеттик органдарынын карамагында турган маалыматтарга жетүү жөнүндө” КР Мыизамына олуттуу өзгөртүүлөрдү киргизди. Башкы максаты мамлекеттик башкаруу органдарынын ишмердүүлүктөрүнүн айкындуулугун камсыз кылуу аркылуу коррупцияга каршы күрөшүү болуп саналган ачык маалыматтар жана электрондук мамлекеттик кызмет көрсөтүүлөр (э-кызмет көрсөтүүлөр) түшүнүгү киргизилди.

2017-жылдын сентябрьында Кыргыз Республикасы Борбордук Азия мамлекеттеринин ичинен бириңчи болуп Ачык Мамлекеттер Өнөктөштүгүнө (OGP, Open Government Partnership) мүчө болду. СКФ бул мүмкүнчүлүктүү аракеттердин улуттук планын (АУП) иштеп чыгуу, ошондой эле мамлекет АУПтун иш-чарасынын ар бириңен милдеттемелерди кабыл алуусу үчүн АУПту мониторингдөө жана ишке ашыруу процессине жарандык коомдук уюмдардын толук кандуу катышуусун камсыз кылуу үчүн пайдаланууну пландаштырууда. Ошондой эле мамлекет Ачык мамлекеттик маалыматтарды өнүктүрүүнү OGP АУПтун алкагындағы артыкчылықтуу милдеттенмелердин бири катары Караганын эске алуу менен, СКФ маалыматтарга негизденген чечимдерди кабыл алуу процессине жарандык катышууну жогорулатууга багытталган

«Код саатында» окуучулар код жазууну үйрөнүшүүдө

конкреттүү долбоорлорду ишке ашыруу аркылуу АМны өнүктүрүүнү мындан ары алга жылдырмакчы.

Билим берүүдө маалыматтык-коммуникативдик технологиялар (МКТ) чөйрөсүндө сапаттык жогорулатуунун алкагында “Код сааты” кеңири масштабдуу Республикалык акциясы үчүнчү жолу өткөрүлүп, ал бул жылы Кыргызстандын бардык 7 облусун камтып, 6600дөн ашык адам катышты.

Фонд ПККИКА жана Жогорку технологиялар паркы менен биргеликте кесиптик-техникалык билим берүү деңгээлинде IT-билим берүүнү өнүктүрүүнү каржылоону улантууда, республикада Ош жана Каракол шаарларында дагы эки аймактык МТ-академиясы чыгарылды.

Маалымат программынын кызматкерлеринин байланыштары:

Программанын директору
Программанын координатору

Лира Самыкбаева
Алтынай Байбачаева

lira@soros.kg
altnai@soros.kg

«Изилдөө гранттарынын» программы

«Изилдөө гранттарынын» программы

Изилдөө гранттарынын программы ишмердүүлүгү коомдук саясатты иштеп чыгууга жана өзгөртүүгө багытталган изилдөөлөрдүн мүмкүнчүлүктөрүн өнүктүрүү боюнча колдоо көрсөтүүгө, ошондой эле изилдөөнүн натыйжаларын практикалык колдо-нуу боюнча диалогду белгилөө жана жүргүзүлгөн изилдөөлөрдүн сапатын жогорулатуу учун чечим кабыл алуучу коомдук жарапандык уюмдардын жана жактардын, алардын арасында проактивдүү кызматта-шууну колдоого арналган.

Изилдөө гранттарынын программы 2017-жыл ичинде конкурсун алкагында 75 талапкерден – экспертер, академиктер, аналитиктер жана жарапандык активисттерден тандалып алынган тогуз изилдөөчүү менен иштеди. Программа алты ай аралыгында бөлүнген гранттардын алкагында өздөрүнүн долбоорорунун үстүнөн эмгектенген изилдөөчүлөрдүн мүмкүнчүлүктөрүн өнүктүрүү жана күчөтүү боюнча колдоо көрсөттү. Изилдөө биздин коом толкундан-ган ар түрдүү актуалдуу маселелерди талдоого жана изилдөөгө арналган жана коомдо актуалдаштыруу керек болгон темаларда талаш-тартыштарды чыгаруу жана жаңы саясатчыларды иштеп чыгуунун тигил же бул милдеттерин чечүү боюнча сунуштарды жана жаңы сунуштамаларды иштеп чыгууга багытталган.

Убакыттын өтүшү менен коомдо биздин коом-дун маанилүү маселелери боюнча компетенттүү талкуулоолорду демилгелөөгө жана жүргүзүүгө мүмкүнчүлүгү бар терең аналитикалык көндүмдөрү бар көз карандысыз изилдөөчүлөрдүн жеткиликтүү саны түзүлөрү күтүлүүдө. Эксперттердин, аналитиктердин, академиялык жана жарапандык коомдордун өкулдөрүнүн ичинен көз карандысыз изилдөөчүлөр жүргүзүлгөн изилдөөлөрдүн жана аналитикалык материалдардын натыйжасына таянуу менен мамлекет менен конструктивдүү диалог жүргүзөт, ал натыйжалуу саясий-башкарку чечимдерин иштеп чыгууга мүмкүнчүлүк түзөт.

Сүрөттө изилдөөчү Лола Асаналиева, Онкология жана гематология борборунун өкүлдөрү, журналисттер жана башка изилдөөнүн жыйынтыктарынын бетачары боюнча пресс-бранчтын катышуучулары. 2017-жылдын 29-ноябрь.

Асаналиева Лола, коомдук саламаттык сактоо боюнча адис, Кыргызстанда паллиативдик жардам көрсөтүү системасына изилдөө жүргүзгөн жана аны жакшыртуу, өнүктүрүү жана саламаттык сактоо системасына интеграциялоо боюнча сунуштоолорду иштеп чыккан. Болгон каржы каражаттарын кайрандан бөлүштүрүү жолу менен **үйдөн паллиативдик жардам көрсөтүү**, мамлекеттик бюджет учун дагы, бейтап учун дагы экономикалык жактан пайдалуу моделди жайылтуу боюнча сунушу – негизги болуп саналат. Изилдөөнүн материалдары, бул чөйрөсүнө берилди, арасында Онкология жана гематология борборунун директору бар.

«Изилдөө гранттарынын» программынын кызматкерлеринин байланыштары:

Программанын координатору

Назира Турарова

nazira@soros.kg

III. Гранттар жана операциялык долбоорлор (толук)

«Коомдук саламаттык сактоо» программы

Операциялык ишмердүүлүк	Бюджет, (\$)	Долбоордун аралыгы (01.01.2017-31.12.2017)
БУУӨП/ГФ менен чогуу баңгизат керектөөнүн алдын алуу чөйрөсүндө социалдык кызматтары менен укук коргоо органдарынын натыйжалуу өз ара иштешүү маселелери боюнча КР ИИМдин, КР Президентинин Аппаратынын, Башкы прокуратуранын жана бэйәкмөт уюмдарынын өкулдөрү үчүн Сиэтл (АКШ) шаарында окуу туроо уюштурулду.	24 387	01.01.2017 -31.10.2017
ИЖОС-сервистик уюмдардын ишине “Көчө юристтери” мамилесин жайылтууга жана АИВдин алдын алуу жана маргинал топтордун укуктарын коргоо боюнча прокуратура органдары менен өнөктөштүккө экспертиллүк колдоо көрсөтүлдү.	9 905	01.01.2017 -31.12.2017
Маргинал аялдардын арасында гендердик зомбулуктун алдын алуу маселелерин КР ИИМ Академиясынын окуу программына киргизүүгө техникалык жана экспертиллүк колдоо көрсөтүлдү.	4 835	01.01.2017 -31.12.2017
Трансадвокация маселелери боюнча медициналык адистерди окутуу демилгеси колдоого алынды.	21 360	01.01.2017 -31.12.2017
Аялдар арасында, анын ичинде маргинал аялдарга карата гендердик зомбулук темасын чагылдыруу боюнча журналисттер үчүн конкурс уюштурууга колдоо көрсөтүлдү.	4 960	01.01.2017 -31.12.2017
Кыргыз Республикасындагы “Паллиативдик жардам” багыты боюнча Ачык Коом Фондунун өкулдөрүнүн мониторингдик жана координациялык иш-сапары уюштурулду.	2 340	01.01.2017 -31.05.2017
Кыргыз Республикасында басмырлоого каршы мыйзамдарды алга жылдыруу боюнча жумушчу топ колдоого алынды.	5 990	01.01.2017 -31.12.2017
Кыргыз Республикасында балдарга паллиативдик жардам көрсөтүү боюнча окутуучу иш-чаралар жана Украинандагы (Ивано-Франковск ш.) паллиативдик жардам боюнча тренингге Кыргызстандын өкулдөрүнүн катышуусы колдоого алынды.	4 102	01.01.2017 -31.12.2017
Кыргыз Республикасынын калкынын психикалык саламаттыгын коргоо боюнча мамлекеттик программаны алга жылдыруу боюнча экспертиллүк колдоо көрсөтүлдү.	2 965	01.01.2017 -31.12.2017
БУУӨП/ГФ менен чогуу маргинал топтордун укуктарын коргоо максатында ИЖОС-сервистик уюмдардын ишине “Көчө юристтери” мамилесин жайылтуу жана АИВ боюнча алдын алуу үчүн ылайыктуу укуктук чейрөнү түзүү боюнча долбоор ишке ашырылды.	116078	01.01.2017 -31.12.2017

«Коомдук саламаттык сактоо» программы

Операциялык ишмердүүлүк	Бюджет, (\$)	Долбоордун аралыгы (01.01.2017-31.12.2017)
Паллиативдик жардам, анын ичинде балдарга паллиативдик жардам көрсөтүү боюнча медициналык адистерди окутуу жүргүзүлдү.	14 620	01.01.2017 -31.12.2017
«Project CURE» менен чогу Кыргыз Республикасында паллиативдик жардам көрсөтүү боюнча программаларды имплементациялоо үчүн керектүү медициналык жабдууларга жана медициналык арналыштагы буюмдарга керектөөлөрдү жана мұктаждыктарды баалоо жүргүзүлдү.	4 638	01.01.2017 -31.12.2017
Кыргыз Республикасында паллиативдик жардам көрсөтүү программасын алга жылдыруу боюнча экспертиц көрсөтүлдү.	3 590	01.01.2017 -31.12.2017
Кыргыз Республикасында АИВ эпидемиясын турукташтыруу боюнча мамлекеттик программанын алкагында АИВдин алдын алуу программаларын мамлекеттик каржылоону алга жылдыруунун адвокациялык иш-чаралары үюштурулуду.	13 976	01.01.2017 -31.12.2017
СКФнын “Коомдук саламаттык сактоо” программасынын алкагында демилгелерге жана натыйжалуу программаларга сереп даярдалды.	5 513	01.01.2017 -31.12.2017
“Саламаттык сактоодогу автономия” долбоору менен биргеликте бюджеттик адвокация маселелери боюнча Ысык-Көл облусунун жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын өкүлдерүү үчүн семинар өткөрүлдү.	990	01.01.2017 -31.12.2017
Саламаттык сактоо системасында программалык бюджет маселелери боюнча коомдук угуулар үюштурулуду	647	01.01.2017 -31.12.2017
Жергиликтүү өз алдынча башкаруунун жана саламаттык сактоо кызматынын өкүлдерүү үчүн (АИВдин алдын алууга жооптуу) маргинал топтор үчүн бюджеттик адвокация боюнча Украинаада окутуу туре үюштурулуду.	20 763	01.01.2017 -31.12.2017

Гранттык ишмердүүлүк	Долбоордун натыйжалары жана баяндоолору	Бюджет, (\$)	Долбоордун аралыгы
“Ачык медициналык коомдоштук” КБсы	<p>Долбоор: “Бейтаптарга ооруканадан сырткары үйүндө паллиативдик жардам көрсөтүү”</p> <p>Максаты: Бишкек ш. Бейтаптарга ооруканадан сырткары үйүндө паллиативдик жардам көрсөтүү.</p> <p>Негизги милдеттери:</p> <ul style="list-style-type: none"> • айықпас ооруларга чалдыккан бейтаптарга кызматтын терминалдык стадиясында адистер менен үйүндө паллиативдик жардам көрсөтүү; • бейтаптардын жаңындағы бир туугандарын паллиативдик кароого жана аларды психоэмоционалдык колдоого үйрөтүү; • Бишкек ш. УДБ медициналык кызматкерлеринин, бейтаптардын жаңындағылардын жана волонтерлордун паллиативдик жардам көрсөтүү жөнүндө маалыматын жогорулаттуу. 	32 994	01.05.2017 – 31.01.2018

«Коомдук саламаттык сактоо» программы

Гранттык ишмердүүлүк	Долбоордун натыйжалары жана баяндоолору	Бюджет, (\$)	Долбоордун аралыгы
“Психикалык оорусу бар майыптардын бир туугандарынын “Үй-бүлө жана коом” КБсы	<p>Долбоор: «Алгачкы медициналык-санитардык жардамдын базасында коомдоштуктардын деңгээлинде психикалык саламаттыкты коргоо кызматын түзүүдө КР СМнын саясатын ишке ашырууну колдоо»</p> <p>Максаты: Талас, Нарын, Каракол, Ош, Жалал-Абад, Сузак, Базар-Коргон, Ноокат, Кадамжай, Кызыл-Кия, Кара-Суу шаарларында алгачкы медициналык-санитардык жардамдын базасында коомдоштуктардын деңгээлинде психикалык саламаттыкты коргоо кызматын түзүүдө КР СМнын саясатын ишке ашырууну колдоо.</p> <p>Милдеттер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2017-жылы КР СМда бекитилген психосоциалдык жардам көрсөтүүнүн стандартын жайылтуу аркылуу 11 сынактык сайттарда ТАКнын мүмкүнчүлүгүн жогорулатуу; • ТАКты биргелешип жайылтуу боюнча 11 сынактык сайттарда УДБ, ЖӨБ жана социалдык өнүктүрүү башкармалыгынын өз ара иштешүүлөрүнүн моделин түзүү; • социалдык жардам көрсөтүүдө МЖБ системасын жайылтуу; • 2018-жылдын сентябринан тартып ТАКты мамлекеттик каржылоого адвокациялоо. 	95 000	01.10.2017 – 30.09.2019
«Ракка каршы бирге» КФсы	<p>Долбоор: «Паллиативдик жардамдын жеткиликтүүлүгү»</p> <p>Максаты: Кыргызстанда паллиативдик жардамдын орношуна көмөктөшүү.</p> <p>Милдеттер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • паллиативдик жардам көрсөтүү жөнүндө маалымдоо боюнча волонтерлордун тармагын өнүктүрүү, волонтерлорду даярдоо жана окутуу; • коомдо паллиативдик жардам жөнүндө кабарландыруунун деңгээлин жогорулатуу; • өлкөнүн бардык аймактарында УДБ/УВТлардын базасында паллиативдик жардам көрсөтүү кабинеттерин ачууну сүрөмөлөө; • Фондун базасында паллиативдик жардам көрсөтүү жөнүндө тынымсыз байланыш телефонун түзүү. 	16 000	01.01.2018 – 31.12.2018
«Социалдык өнүктүрүү институту» КФсы	<p>Долбоор: «Коомдордун деңгээлинде психикалык саламаттыкка кызмат көрсөтүүчү тартип аралык командалардын моделинин экономикалык натыйжалуулуктарын баалоо»</p> <p>Максаты: саламаттыкты сактоону өнүктүрүү боюнча Улуттук жаңы программанын алкагында моделди ырааттуу жайылтуу үчүн сунуштарды иштеп чыгуу максаттарында психиатриялык жардам көрсөтүүнүн болгон системасына салыштырмалуу коомдоштуктардын деңгээлинде психикалык саламаттыкка кызмат көрсөтүүдө ТАК моделинин натыйжалуулугун үйрөтүү.</p> <p>Милдеттер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Талас, Нарын, Каракол, Ош, Жалал-Абад, Сузак, Базар-Коргон, Ноокат, Кадамжай, Кызыл-Кия, Кара-Суу шаарларында коомдоштуктардын деңгээлинде психикалык саламаттыкка амбулаториялык кызмат көрсөтүү боюнча, ТАК моделинин экономикалык натыйжалуулугун баалоо боюнча изилдөө жүргүзүлдү, анда кызмат көрсөтүүнүн ушул модели жайылтылды жана жайылтылууда; • саламаттык сактоону өнүктүрүү боюнча жаңы Улуттук программанын алкагында моделди жайылтуу үчүн сунуштар иштелип чыкты. 	19 996	01.01.2018 – 31.03.2018

«Коомдук саламаттык сактоо» программы

Гранттык ишмердүүлүк	Долбоордун натыйжалары жана баяндоолору	Бюджет, (\$)	Долбоордун аралыгы
«Позитивдүү диалог» КФсы	<p>Долбоор: «Укуктук жардамга аялуу топтордун жетүү мүмкүндүгү»</p> <p>Максаты: Ош ш. гендердик зомбулук кырдаалында аялуу аялдар дуушар болгон системалуу тоскоолдуктарды четтетүү адвокациясы.</p> <p>Милдеттер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • аялуу аялдардын укуктарын адвокациялоодо БӨУлардын АИВ/ИЖОСту тейлеме мүмкүнчүлүктөрүн күчтүү; • зомбулукка, куугунтукка жана басмырылоого дуушар болгон Ош ш. аялуу коомдоштуктардын аялдарына укуктук жардам көрсөтүү; • укуктук тоскоолдуктарды талдоо жана аларды четтетүү боюнча адвокация. 	39 980	01.01.2018 – 31.08.2019
«Шанс КБсы» зомбулукка дуушар болгон аялдар үчүн кризистик борбору» КБсы («Шанс-КБсы» ЗДАУКБ)»	<p>Долбоор: «Гендердик зомбулуктан жапа чеккен аялуу топтордун аялдарына психологиялык жана юридикалык достук кызмат көрсөтүү»</p> <p>Максаты: зомбулуктан (үй-бүлөлүк, гендердик, сексуалдык) жапа чеккен аялуу жана маргинал топтордогу аялдарга жардамд жана кризистик кызмат көрсөтүүнү каржылоону жана мамлекеттик колдоону адвокациялоо.</p> <p>Милдеттер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • негизги топтордогу аялдарга кризистик жардам көрсөтүү; • БӨҮ тарабынан көрсөтүлүүчү кризистик кызмат көрсөтүүлөрдү каржылоону алга жылдыруу үчүн өнөктөш уюмдарды тартуу. 	39 999	01.01.2018 – 31.12.2019
«Зыянды азайтуу тармагынын ассоциациясы» ЮЖУ	<p>Долбоор: «Коомдоштуктардын абалын жакшыртуу»</p> <p>Максаты: чечим кабыл алууга кийин макулдук менен катышуу максатында маргинал коомдоштуктардын абалын жакшыртуу үчүн орто мөөнөттүү стратегияны иштеп чыгуу.</p> <p>Милдеттер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • коомдоштуктун азыркы абалынан келип чыккан аракеттердин планын жана коалициянын ролун чагылдырган кийинки 3 жылга коомдоштуктун жалпы көрүнүшүн түзүү; • каржы туруктуулугунун концепциясын/планын жана коммуникация жөнүндө абал/коммуникация эрежелерин кошуп, коомдоштуктардын абалын жакшыртуу боюнча стратегияны жайылтуунун куралдарын иштеп чыгуу; • мүмкүнчүлүктү жогорулаттуу, тилемештиликтүү куруу, биримдерине сезимталдыкты жогорулаттуу боюнча коомдоштуктардын бардык топторунун волотерлору жана лидер/активисттер үчүн тренингдердин серияларын уюштуруу. 	29 990	01.01.2018 – 31.12.2018

«Коомдук саламаттык сактоо» программы

Гранттык ишмердүүлүк	Долбоордун натыйжалары жана баяндоолору	Бюджет, (\$)	Долбоордун аралыгы
«Белек нур» АҚсы	<p>Долбоор: «Үйдө паллиативдик жардам көрсөтүүнү жакшыртуу»</p> <p>Максаты: Ош ш. калктын социалдык-аялуу катмарына үйдөн паллиативдик жардам көрсөтүү.</p> <p>Милдеттер:</p> <ul style="list-style-type: none"> онкологиялык оорунун терминалдык стадиясында турган (IV клиникалык топторго) бейтаптарга, ошондой эле алардын үй-бүлөлөрүнө үйдөн паллиативдик, психосоциалдык, юридикалык ТАК жардам көрсөтүү; Ош ш. ҮБДлардын ортосундагы бири-бирине жөнөтүү жана координациялоо механизмдерин жана Ош ш. паллиативдик жардамга муктаж бейтаптардын максималдуу санын табуу, кайра жөнөтүү жана камтуу учун ООУМБны жакшыртуу; Ош ш. ҮБДнын врачтары жана онкологдор менен тыгыз байланышта оорутпоого муктаж бейтаптардын толук кандуу жетүү мүмкүндүгүн камсыз кылууга көмөктөшүү; Ош ш. паллиативдик жардам көрсөтүү программы боюнча чечим кабыл алуучу жактардын, коомчуулуктун, ЖМКлардын кабарлануусун жогорулатуу. 	50 997	01.01.2018 – 31.08.2019
«Плюс борбор» КФСы	<p>Долбоор: «АИВди алдын алууну – Өмүрдү сактоону каржылоо»</p> <p>Максаты: ЖӘБДө иштөө аркылуу Ош ш. жана Ош облусунда АИВ-инфекциясынын алдын алуу программын каржылоону адвокациялоо.</p> <p>Милдеттер:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ош ш. аялуу топтордун адамдарын тейлөө боюнча мамлекеттик, эл аралык жана жергилиткүү уюмдардын ишинин биргелешкен моделин түзүү; Ош ш. муниципалдык социалдык тапшырыкты жайылтуу аркылуу АИВдин алдын алуу программаларын каржылоону адвокациялоо; ЖӘБдүн бюджетин мониторингдөө бөлүгүндө БӘУнун мүмкүнчүлүктөрүн, ошондой эле аялуу топтор үчүн жогоруда көрсөтүлгөн долбоорлорду колдоого жергилиткүү өз алдынча башкаруу органдарын жана мамлекеттик органдардын отчеттуулугун жогорулатуу. 	30 000	01.01.2018 – 31.12.2018
«Шах-Айым» АҚсы	<p>Долбоор: «Ирида-5»</p> <p>Максаты: секс-кызматчылардын укуктарын коргоону мындан ары колдоону түзүү үчүн шарттарды камсыз кылуу жана алардын укуктарын козгогон чечим кабыл алууга таасир этүү.</p> <p>Милдеттер:</p> <ul style="list-style-type: none"> адам укуктарын бузуулар, секс-кызматчыларга каршы зомбулуктар жөнүндө маалыматтарды, ошондой эле адвокациялык максаттарда пайдалануу үчүн секс-кызматчыларды коргоо жөнүндө маалыматтарды үзгүлтүксүз топтоону камсыз кылуу; секс-кызматчыларды системалуу зомбулукту таанууга жана улуттук, аймактык жана эл аралык дөңгээлдерде Кыргызстанда секс-кызматчылардын укуктук абалын жакшыртуу пайдасын адвокациялоого жетишүү; чечимдердин ачыктыгы, айкындуулугу жана биргелешип кабыл алуу, секс-кызматчылардын маанилүү катышуу принциптеринин жетегинде тармактын мүчөлөрүнүн мүмкүнчүлүктөрүн жогорулатууну жана Шах-Айым тармагын уюштурууны өнүктүрүүнү камсыз кылуу. 	105 000	01.01.2018 – 31.12.2019

«Коомдук саламаттык сактоо» программы

Гранттык ишмердүүлүк	Долбоордун натыйжалары жана баяндоолору	Бюджет, (\$)	Долбоордун аралыгы
«Наркологияга альтернатива» КФсы	<p>Долбоор: «ОАТнын катышуучуларынын укуктарын жана кызыкчылыктарын коргоо жана ОАТ программасын адвокациялоо»</p> <p>Максаты: ОАТнын катышуучуларынын укуктарын жана кызыкчылыктарын коргоону камсыз кылуу жана ПТМ программасын адвокациялоо.</p> <p>Милдеттер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • КРда ПТМ программасын адвокациялоого көз каранды жана ПТМнын кардарларынын коомдоштуктарын тартуу; • КРда ПТМнын кардарларын укуктук коргоону жакшыртуу; • “Наркологияга альтернатива” КФсынын Түштүк филиалынын мүмкүнчүлүктөрүн жогорулатуу жана анын ишмердүүлүктөрүн көңейтүү; • КРда ПТМ программасын алга жылдыруу боюнча медиа кампанияларын өткөрүү. 	60 000	01.01.2018 – 31.12.2019
«Назик-Кыз» дene мүмкүнчүлүгү чектелген кыздар” КБсы	<p>Долбоор: «Басмырлоого карши бирге»</p> <p>Максаты: басмырлоо жана ксенофобия көрүнүштөрүнүн алдын алуунун түрүктүү механизмдерин коомго жана мамлекетке сунуштоо аркылуу ксенофобияга жана басмырлоого карши аракет.</p> <p>Милдеттер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • “Теңчилик үчүн коалициясы” менен биргелешип басмырлоого карши мыйзамды алга жылдыруу; • КР Парламентинде басмырлоо демилгелеринин пайда болушуна мониторинг жана ошондой эле жек көрүүчүлүк катмарында кылмышкан чакырган жана жек көрүү көптери менен басмырлоо мазмундарына Кыргызстандын ЖМКларында талдоо жүргүзүү; • Коалициянын мүчөлөрүнүн мүмкүнчүлүктөрүн алардын тилектештигин түзүүнү, Коалициянын түрүктүүлүгүнүн өнүгүүсүн жогорулатуу; • Басмырлоо жана басмырлабоо жөнүндө маалыматтык кампанияларды өткөрүү; • АДЗны сүрөмөлөө маселелеринде Коалицияларына юридикалык консультация берүү. 	40 000	01.01.2018 – 31.12.2018
«Эргэнэ» КФсы	<p>Долбоор: «Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо системасында паллиативдик жардамды интеграциялоо»</p> <p>Максаты: опиоидге жетүүнү жакшыртуу жана Кыргызстанда бардык паллиативдик ооруларга ПЖ.</p> <p>Милдеттер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • чечим кабыл алуучу жактардын деңгээлинде опиоиддер базасындағы оорутпоочу дары-дармектерге тоскоолдуктарды четтетүү үчүн мындан ары адвокациялоо; • муктаждардын паллиативдик жардамга жана оорутпоочу дары-дармектерге жетүү мүмкүндүгүн көңейтүү үчүн бейтаптык коомдоштуктарды, активисттерди жана коомдук ўюмдарды тартуу; • паллиативдик жардамга туура коомдук пикирлерди түзүүнүн үстүнөн иштөө; • ҮДБларга жана аймактык ооруналарларга паллиативдик жардамды интеграциялоого көмөк көрсөтүү. 	81 158	01.11.2017 – 31.01.2019

«Коомдук саламаттык сактоо» программы

Гранттык ишмердүүлүк	Долбоордун натыйжалары жана баяндоолору	Бюджет, (\$)	Долбоордун аралыгы
«Курбу» КФсы	<p>Долбоор: «Секс-кызматчылар үчүн укуктук жардам»</p> <p>Максаты: Ош ш. секс-кызматчыларына мамиле боюнча кемситүүнү жана басмырлоону азайтуу, секс-кызматчылардын адам укуктары боюнча укуктук сабаттуулуктарын жогорулатуу.</p> <p>Милдеттер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ош ш. секс-кызматчылардын укуктук аң-сезимдерин жана укуктук сабаттуулуктарын жогорулатуу; • Юридикалык кызмат көрсөтүүлөргө секс-кызматчылардын жетүү мүмкүндүгүн камсыз кылуу; • Укук коргоо органдарынын кызматкерлеринин калктын аялуу топторуу боюнча Нускамасын үйрөнүүнү уюштуруу (КР ИИМинин бул ченемдик документи ИИБлардын кызматкерлеринин арасында алдын алуу иш-чараларынын тартибин аныктайт, ошондой эле социалдык профилактикалык программалар жөнүндө аялуу топторго маалымдого, аялуу топтордун арасында зыянды азайтуу программасына тоскоолдук кылбоого укук коргоо органдарынын кызматкерлерин милдеттендирет). 	50 000	01.01.2018 – 31.12.2019
БАРДЫГЫ		651 114	

Укуктук программа

Операциялык ишмердүүлүк	Бюджет, (\$)	Долбоордун аралыгы (01.01.2017-31.12.2017)
Кыргызстанда соттук-укуктук системаны реформалоого көмөктөшүү: 2-фаза Коштолп жүрүүчү ЧУАларга ылайык келтириүүнүн натыйжалуу процессине мүмкүндүк берүү; тиешелүү уюмдардын кызматкерлерин окутуу, тиешелүү окуу материалдарын иштеп чыгуу, экспертик жумушчу топтордун мүчөлөрүнүн билим берүү компоненттерин тартуу аркылуу Планды аткарууга көмөктөшүү.	62 130	21.02.2017 – 31.12. 2017
КР ЖСнын Конституциялык палатасы тарабынан өткөрүлүүчү конституционализмдин ар жылдык жайкы мектеби КР ЖСнын КПсын институционалдык өнүктүрүү, коомдун ар түрдүү топтору: адвокаттар, юристтер, журналисттер, БӘУлардын өкулдөрү үчүн конституционализмдин ар жылдык жайкы мектебин өткөрүү; конституциялык сот өндүрүшүнө катышуу жана кайрылуу берүү тартибин түшүндүрүү жолу менен Конституциялык палатанын ишмердүүлүгү жөнүндө маалымдуулукту жогорулатуу; ЖМКларда Конституциялык палатанын ишмердүүлүктөрүн чагылдырууна жакшыртуу.	8 426	14.04.2017 – 31.09.2017
Кыргызстанда мамлекет кепилдеген юридикалык жардам (МКЮЖ) системасын өнүктүрүүгө көмөктөшүү: 2-фаза. “Мамлекет кепилдеген юридикалык жардам жөнүндө” КР жаңы Мыйзамын аткаруу аркылуу акысыз укуктук жардам көрсөтүү чөйрөсүндө мамлекеттик саясатты жайылтууга көмөктөшүү жана өлкөбүздө МКЮЖ системасын өнүктүрүү боюнча маанилүү өнөктөш катары КР Адвокатурасын институционалдык колдоо.	44 488	21.02.2017 – 31.12. 2017
“Кыргыз Республикасында кыйноонун жана башка ырайымсыз, адамгерчилиksиз же кадыр-барты басынтуучу мамилелердин жана жазалардын түрлөрүнүн алдын алуу жана мыйзамсыздыкка каршы күрөшүү боюнча улуттук күчтөрдү бириктириүүнү колдоо” долбоору (2016-ж. январы – 2017-жылдын декабры). Кыйноонун тамырына балта чабуу ишинде туруктуу натыйжаларды алуу үчүн жалпы улуттук күчтөрдү бириктириүү жолу менен кыйноонун алдын алууда жана натыйжалуу иликтөөдө алдыңкы тажрыйбаны институционализациялоо жана жакшы прецеденттерди түзүү.	160 795	01.01.2017 – 31.12.2017
ОПЕРАЦИЯЛЫК ДОЛБООРЛОР БОЮНЧА ЖАЛПЫ	275 839,00	

Укуктук программа

ГРАНТТЫК ДОЛБООРЛОР**«Адам укуктарын алга жылдыруу жана коргоо» конкурсы**

Гранттык ишмердүүлүк	Долбоордун натыйжалары жана баяндоолору	Бюджет, (\$)	Долбоордун аралыгы (01.01.2017-31.12.2017)
«Оңол Айым» КФсы	<p>Долбоор: «Талас облусунда оор тиричилик кырдаалдарына дуушар болгон балдардын жана аялдардын укуктарын коргоо»</p> <p>Долбоорду ишке ашыруу мезгилиnde “Оңол Айым” КФсынын кызматкерлери Талас облусунун төрт районунда жана Талас шаарында 121 көчмө жолугушууларды өткөргөн. “Оңол Айымдын”ти тарабынан «Талас облусунда оор тиричилик кырдаалдарына дуушар болгон балдардын жана аялдардын укуктарын коргоо» 160 долбоордун бенефициарларына укуктук консультация берилди.</p> <p>“Билим алууга баланын укугу жана мектепте зомбуулукту азайтуу” деген темада Талас облусунун төрт районунда жана Талас ш. балдарды педагогикалык коштоо уюмуунун (БПКУ) кызматкерлери, социалдык педагогдор, жашы жете электер менен иштеген инспекторлор жана райондук администрациянын алдынчагы балдар иштери боюнча комиссиянын өкүлдөрү учун, ошондой эле ата-энелердин катышуулары менен бир катар семинарлар өткөрүлдү.</p> <p>Долбоорду ишке ашыруунун алгачкы күнүнөн тартып уюм мониторинг ишмердүүлүгүн баштаган жана “убактылуу камкорчу” тарабынан жашы жете электерди тарбиялоо боюнча милдеттердин аткарылышын текшерүүгө аракеттенген. Ошондой эле ата-энелердин жана убактылуу камкорчулардын балдарды интернаттык мекемеге жайгаштыруу учун сот органдарына жана БПКУга кайрылууларынын себептерин жана натыйжаларын изилдей баштаган. Мониторингдин натыйжасында Талас облусунун бир катар райондорунда “Оңол Айым” КФсынын кызматкерлери социалдык педагогдор менен биргеликте балдар туулгандыгы тууралуу күбөлүгү жок мектепте окуп жатканын табышты. Социалдык педагогдор бул бирин-серин учурдай турган учур эмес, бул көйгөй көптөн бери болуп келатканын белгилешти.</p> <p>Долбоорду ишке ашыруу мезгилиnde уюмдун юристтери соттогу өкүлчүлүктөрө төмөнкү кайрылуулар боюнча консультацияларды бериши:</p> <ul style="list-style-type: none"> • алиментти төлөтүп алуу; алимент төлөөдөн баш тартуу; • никени бузуу; • камкорчулукту тариздөө; • мураскерликке кириү укугун калыбына келтирүү; • аталыгын аныктоо; • балдарга жөлөкпүлдү тариздөө; • “Туулгандыгы тууралуу күбөлүк” “Өлгөндүгү тууралуу күбөлүк” алуу. <p>Долбоор аяктаганда уюм Талас облусунун калкы учун квалификациялуу укуктук жардам көрсөтүү боюнча өздөрүнүн БӨУсuna туруктуу фундамент тургузуп алышты. Мамлекеттик түзүмдөр жана бэйәкмөттүк секторлор менен өз ара кызматташуу жолго коюлду.</p>	19 296	01.05.2017 -31.12.2017

Укуктук программа

ГРАНТТЫК ДОЛБООРЛОР

«Адам укуктарын алга жылдыруу жана коргоо» конкурсы

Гранттык ишмердүүлүк	Долбоордун натыйжалары жана баяндоолору	Бюджет, (\$)	Долбоордун аралыгы (01.01.2017-31.12.2017)
«Ош жаштар медиа борбору» КФСы	<p>Проект: «Ош облусунун Кара-Суу районунун калкына мамлекет кепилдеген юридикалык жардамды берүү боюнча системаны өнүктүрүү жана жакшыртуу (консультациялык-укуктук жардам)»</p> <p>2017-жылдын 1-майында Кара-Суу райондук администрациясынын базасында мамлекет кепилдеген юридикалык жардам көрсөтүү боюнча коомдук кабылдама ишин баштаган. Кара-Суу шаарынын мэриясы өнөктөш уюмдар дагы, адвокаттар, шаардык социалдык кызматтардын кызматкерлери, маала башчылары дагы катышкан жумушчу жолугушуларын өткөрүүгө чогулуш өткөрүлүчү залын пайдалануу укугун берген. МКЮЖ боюнча ККнын кызматкерлери saat 9-00дөн 17-00гө чейин күн сайын кардарларды кабыл алышты. Алар кардарларды кабыл алууну МКБЖ жөнүндө Мыйзамга ылайык консультациялык-укуктук жардам көрсөтүү менен юридикалык маселелер боюнча жүргүзүштү, укуктук мүнөздү алып жүргөн маалыматтарга жараптардын жетүү мүмкүндүгүндө райондук администрациянын ишине көмөк көрсөтүштү, кардарларды каттоо журналын жүргүзүштү. Кара-Суу шаарынын маала комитеттери үчүн жаңы имараттарда (Арашан микрорайонундагы № 13 маала кварталында жана №7 Маала кварталында) юристтер көчмө консультацияларды бериши. Бул коомдук кабылдама Кара-Суу районунун жашоочуларынын арасында чоң сурام менен колдонулат.</p> <p>Долбоордун алкагында:</p> <ul style="list-style-type: none"> Райондук администрация жана айыл өкмөтүнүн өкүлдөрү менен жумушчу жолугушулар өткөрүлдү. МКЮЖга калктын жетүү мүмкүндүгү туралуу 7 социалдык видео чыгырык жасалып (консультациялык-укуктук жардам), ал берүүлөр бүтүндөй түштүк аймагында жайылтылган “Ош-Пирим” ТРКсында берилүүдө. МКЮЖ жөнүндө мыйзам менен иштөө боюнча коомдук кабылдаманын кызматкерлерин, юристтерди, Кара-Суу райондук администрациянын, Кара-Суу мэриясынын ЖӘБОнун, маала комитеттеринин кызматкерлерин окутуу жана дараметтерин жогорулатуу үчүн 4 тренинг өткөрүлдү. <p>Долбоордун натыйжалары:</p> <ol style="list-style-type: none"> Кара-Суу районунда консультациялык-укуктук жардам алууга калктын аз камсыз болгон жана аялуу катмарларынын жетүү мүмкүндүктөрү көнөйтилди. ЖМКлар жана маалыматтык кампаниялар, жарнама плакаттар, брошюралар, буклеттер аркылуу Кара-Суу районунда гана эмес, Өзгөн жана Сузак райондорунда дагы калктын көп санына МКЮЖ жетүү мүмкүндүгү боюнча маалымдалды жана көнүү бурдурулду. Кара-Суу районунун 373 жашоочусу атайын конкурстук тандоо менен өткөн юристтерден укуктук жардам ала алышты. Юридикалык консультация пункту Кара-Суу райондук администрациясында МКЮЖ боюнча жаңы ачык коомдук кабылдамада күн сайын иштейт. 4 айдын ичинде гана, б.а. 2017-жылдын 1-сентябринан тартип 31-декабрына чейин 203 жазуу жүзүндө жана 170 оозеки консультациялар берилди. 	19 869	01.05.2017 – 31.03.2018

Укуктук программа

ГРАНТТЫК ДОЛБООРЛОР**«Адам укуктарын алга жылдыруу жана коргоо» конкурсы**

Гранттык ишмердүүлүк	Долбоордун натыйжалары жана баяндоолору	Бюджет, (\$)	Долбоордун аралыгы (01.01.2017-31.12.2017)
«Балалык институту» КФсы	<p>Долбоор: «Үй-бүлөдө жашагым келет!»</p> <ol style="list-style-type: none"> Сокулук районунун ыйгарым укуктуу органынын кызматкерлерин менен биргеликте 260 окуучунун өздүк иштери изилденип, алардын ар бирине Баланы коргоонун жекече пландары (БКЖП) жүргүзүлүп, 53 – Үй-бүлө менен жекече иштөө планы (УЖИП) түзүлдү. Үй-бүлөлөргө мониторинг жүргүзүлүп жана тарбиялануучулардын мұктаждыктары ар тараптан бааланды. Балдарды коргоо боюнча ыйгарым укуктуу органдын 16 кызматкерине жана Сокулук районунун айыл аймактарынын социалдык кызматкерлерине оор түрмуштук кырдаалда (ОТК) болгон үй-бүлөлөрдү жана балдарды табуунун тартиби жөнүндө Жобонун негизинде кейс-менеджментке – социалдык учурларды башкаруу көндүмдөрүнө окутулду. Военно-Антоновка балдар үйү боюнча үй-бүлөлөрү менен кайра кошулуу – 16 адам, 14 баланы кайра бирлештириүү үчүн документтер даярдалып, иштер жүргүзүлүүдө. Белогор санатордук-токой мектеби боюнча – 70 адам, дагы 53 баланын документтери даярдалууда. Белогор санатордук-токой мектебинин (БСТМ) 105 тарбиялануучусу медициналык текшерүүдөн өтүштү. Эки мекеменин 220 тарбиялануучулары үчүн дары каражаттары сатып алынды. Мекеменин 31 кызматkeri мекеменин тарбиялануучуларында өзүн баалоону жорорулатуу, ажыраштыруунун залалдары жана ажыратууну азайтууга багытталган ыкмалар окутулду. Психологиялык колдоо: <ul style="list-style-type: none"> психодиагностика – 160 бала; ата-энелерди психологиялык консультациядан өткөрүү – 70 адам; психологиялык жактан түздөө – 100 бала. 	19 508	01.05.2017-31.12.2017
«Нарын-консалт» КФсы	<p>Долбоор: «Калктын аялуу катмарларынын укуктук жактан коргоолуу деңгээлин жорорулатуу»</p> <p>Нарын райондук мамлекеттик администрациясынын имаратында өз алдынча кириү-чыгуусу менен коомдук кабылдаманын ачылышы жана жабдылыши аркылуу Нарын облусунун калкынын аялуу катмарларында консультациялык-укуктук жардам алууга жетүү мүмкүндүгү көнөйдү, ал жерде 2 юрист жана 1 адвокат күн сайын saat 9-00дөн 17-00гө чейин жарандарды кабыл алууну жүргүзөт, көрнөктөр, жарнама баннерлери, маалымат тاكتалары орнотулган.</p> <p>Долбоордун натыйжасы:</p> <ol style="list-style-type: none"> Нарын облусунун жашоочулары (336 киши) МКЮЖ жагынан консультациялык-укуктук жардам алышты. Долбоордун маанилүү максаттарынын бири – айыл өкмөтүнүн кызматкерлеринин укуктук сабаттуулуктарын жорорулатууну ишке ашыруу үчүн - Нарын облусунун беш районунда бир катар тренингдер өткөрүлдү. Семинарга төмөнкүлөр катышысты: <ul style="list-style-type: none"> айыл өкмөттөрүнүн жооптуу катчылары; социалдык кызматкерлер; өзгөчө кырдаалдар боюнча кызматкерлер; жашылдандыруу жана тұрак-жай маселелери боюнча кызматкерлер; салык боюнча кызматкерлер; аскердик эсепке алууну жүргүзүүчү адистер. «Мамлекет тарабынан укуктук жардам» буклети даярдалды. Укуктук борбор ачылды жана иштеп жатат. 	19 837	01.05.2017-31.01.2018

Укуктук программа

ГРАНТТЫК ДОЛБООРЛОР

«Адам укуктарын алга жылдыруу жана коргоо» конкурсусу

Гранттык ишмердүүлүк	Долбоордун натыйжалары жана баяндоолору	Бюджет, (\$)	Долбоордун аралыгы (01.01.2017-31.12.2017)
«Кыргызстандын спутники» колдонмо изилдөө борбору» КФсы	<p>Долбоор: «Баткен районунун жашоочуларына мамлекет кепилдеген юридикалык жардам укуктук көйгөйдү чечүүдө натыйжалуу курал катары»</p> <p>Баткен районунун калкында Баткен райондук мамлекеттик администрациясынын имаратында ачылып эмерек жана жабдуулар менен жабдылган коомдук кабылдама аркылуу калктын аз камсыз болгон жана аялуу топторуна консультациялык-укуктук жардам алууга жетүү мүмкүндүгү көнөйди, анда күн сайын saat 9-00дөн 17-00гө чейин жарандарды кабыл алуу жүргүзүлөт, Интернет киргизилген, көрнөктөр, жарнамалык баннерлер, маалыматтык тактайлар орнотулган.</p> <p>Долбоордун натыйжалары:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Баткен районунун жашоочулары (329 адам) МКЮЖ жагынан консультациялык-укуктук жардам алысты. 2. МКЮЖ жөнүндө Мыйзамдын жаңы редакциясын үйрөнүү боюнча, консультациялык-укуктук жардам берүү боюнча 4 тренингди, 1 вебинарды уюштуруу аркылуу МКЮЖ боюнча ачык коомдук кабылдаманын эки юристи, 9 айыл өкмөтү, жетекчилер жана Баткен районунун мамлекеттик органдарынын 16 штаттык юристи потенциалдарын жогорулатышты. 3. Маалыматтык материалдар даярдалып, басып чыгарылып жана жайылтылды. Бардык укук коргоо мекемелери (РИИБ, ЛМБ, ж.б.) жана социалдык коргоо жана билим берүү башкармалыктары, башка Баткен райондук администрациясынын түзүмдүк бөлүмдөрү маалыматтык материалдарды жайылтууга жардам көрсөтүшүүдө; бардык административдик такталарда маалыматтык плакаттар илинген. 4. Баткен облусунун башка райондорунда: Кадамжай, Лейлек райондорунда, Кызыл-Кыя, Сүлүктү жана Исфана шаарларында МКЮЖ жөнүндө мыйзамды ишке ашыруу боюнча Баткен мамлекеттик райондук администрациясынын тажрыйбасын активдүү жайылтуу улантылууда. 	19 590	01.05.2017-31.03.2018

Укуктук программа

ГРАНТТЫК ДОЛБООРЛОР**«Адам укуктарын алга жылдыруу жана коргоо» конкурсусу**

Гранттык ишмердүүлүк	Долбоордун натыйжалары жана баяндоолору	Бюджет, (\$)	Долбоордун аралыгы (01.01.2017-31.12.2017)
«Адам, укук, эркиндик» КФсы	<p>Долбоор: «Элге бетинң менен кара: туруктуулукту сактоого жана Кыргызстандын калкына мамлекет кепилдеген юридикалык жардамды берүү (консультациялык-укуктук жардам) системасын мындан ары өнүктүрүүгө мүмкүндүк түзүү»</p> <p>“Мамлекет кепилдеген юридикалык жардам жөнүндө” КР Мыйзамын ишке ашыруу максатында «Элге бетинң менен кара: туруктуулукту сактоого жана Кыргызстандын калкына мамлекет кепилдеген юридикалык жардамды берүү (консультациялык-укуктук жардам) системасын мындан ары өнүктүрүүгө мүмкүндүк түзүү» долбоорунун алкагында Москва райондук администрациясынын имаратында мамлекет кепилдеген юридикалык жардам көрсөтүү боюнча коомдук кабылдама өзүнүн ишин улантууда.</p> <p>Долбоордун эки юрист-консультанты Москва районунун калкына консультациялык-укуктук жардам көрсөтүүнү улантууда. Москва райондук администрациясынын базасында Бишкек ш. жана Чүй жана Ош облустарынын мамлекеттик райондук администрацияларынын базаларында иштеген МКЮЖ боюнча коомдук кабылдама (КК) учун координациялык жана сүйлөшүү аянтары ийгиликтүү иштей баштады. Баткен райондук администрациясынын базасында ачылган МКЮЖ боюнча жаңы КК биз менен активдүү кызматташа баштады.</p> <p>Долбоордун натыйжалары:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Москва районунун калкы МКЮЖга жана консультациялык-укуктук жардамга жетүү мүмкүндүгүн алышты. 2. ЖМКлар, социалдык тармактар жана маалыматтык кампаниялар аркылуу Бишкек ш., Чүй облусунун Москва районунун айылдык аймактарында, жарнамалык буклеттерди жана плакаттарды таратуу аркылуу Москва районунун жашоочуларынын көпчүлүк санынын көнүлү бурдуруулуп, маалыматка ээ болушту. 3. МКЮЖ боюнча коомдук кабылдаманын юристтеринин, муниципалитеттердин уюштуруу жана социалдык иштер бөлүмдерүнүн жана юридикалык бөлүмдерүнүн кызматкерлеринин жана айыл өкмөтүнүн башчыларынын кесиптик чеберчиликтери жогорулатылды. 4. 315 адам МКЮЖ линиясы боюнча квалификациялуу алгачкы юридикалык жардам алышты. 	19 376	1.05.2017 -31.01.2018

Укуктук программа

ГРАНТТЫК ДОЛБООРЛОР**«Адам укуктарын алга жылдыруу жана коргоо» конкурсусу**

Гранттык ишмердүүлүк	Долбоордун натыйжалары жана баяндоолору	Бюджет, (\$)	Долбоордун аралыгы (01.01.2017-31.12.2017)
«Укук мектеби» АКсы	<p>Долбоор: «Сапаттуу мониторинг жана баалоо аркылуу сот реформасын алга жылдыруу»</p> <p>Долбоор “2014-2017-жылдары Кыргыз Республикасынын соттук системасын өңүктүрүү” Мамлекеттик максаттуу программанын (ММП) натыйжалуулугун баалоо жана коомдук мониторингдөө аркылуу соттук реформага көмөктөшүүгө багытталган иш-чараларды жүзөгө ашырды.</p> <p>Долбоордун натыйжалары:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. 4 фокус-топту (ачык талкуулоолорду) өткөрүү жолу менен ММПны ишке ашыруучу мамлекеттик органдар менен жарандык коомдордун өз ара иштешүүлөрүн жана өнөктөштүктөрү белгиленді. 2. ММПны ишке ашыруунун жүрүшү жөнүндө маалыматка жетүү мүмкүндүктөрү камсыз кылышында жана жайылтылды. 3. маалымат топтоо максатында 15 суроо-талаап даярдалды жана ММПны ишке ашыруу үчүн жооптуу мамлекеттик органдарга жөнөтүлдү. 4. Соттордун ишмердүүлүктөрүн жакшыртуу, материалдык жабдуу жана коопсуздук системалары сыйктуу ушундай индикаторлорду текшерүү предметине сотторго мониторингдик иш-сапарлар өткөрүлдү. 5. Сот системасын жеткиликтүү каржылоону камсыз кылуу, сотторду тандоо жана сотторду тартып жоопкерчилигине тартуу чейрөсүндө мыйзамдарды жакшыртуу көйгөйлөрү боюнча үч аналитикалык отчет даярдалды. 6. БӨҮ секторлорунун күчтөрүн бириткириүү үчүн өлкөнүн бардык райондорунда БӨҮнүн өкүлдөрү менен бир тегерек үстөл өткөрүү жолу менен соттук реформа үчүн контролдоо чейрөсүндө жарандык активисттер менен БӨҮлардын кызматташуулары жана өз ара иштешүүлөрү жакшырды. 7. Өткөрүлгөн жыйынтыктоочу тегерек үстөл аркылуу долбоордун натыйжалары жөнүндө коомчулуктун кабарлануусу жогорулады, анда соттук реформаны мындан ары алга жылдыруу боюнча сунуштар иштелип чыгып, сунушталды. 8. Маалымат кампаниясынын аллагында: <ul style="list-style-type: none"> • Фейсбук социалдык түйүнүндө беттер ачылып, анда долбоордун өткөрүлгөн иш-чаралары жөнүндө макалалар, пресс-релиздер жана пост-релиздер, сүрөт отчеттор жайгаштырылат. • даярдалды: <ul style="list-style-type: none"> - «Биринчи радиодо» эки радио берүү; - долбоордун жетекчиси К. Сооронкулованын катышуусу менен төрт берүү; - 6 тематикалык макала; - “Сапаттуу мониторинг жана баалоо аркылуу соттук реформаны алга жылдыруу” долбоорун ишке ашыруунун жыйынтыктары боюнча финалдык аналитикалык отчет, ал жарыяланып, долбоордун максаттуу топторунун жана өнөктөштөрдүн арасында таратылды. 	19 639	01.05.2017 -31.12.2017
БАРДЫГЫ		137 115	

Укуктук программа

МАКСАТТУУ ГРАНТТАР			
Гранттык ишмердүүлүк	Долбоордун натыйжалары жана баяндоолору	Бюджет, (\$)	Долбоордун аралыгы (01.01.2017-31.12.2017)
«Жарандык катышуу» КФсы	<p>Долбоор: Кыргызстан Жарандарынын Форуму – III “Мага баары бир эмес” Долбоордун натыйжасында жаштардын жарандык катышууларын күчөтүү үчүн мейкиндик түзүлдү.</p> <p>Долбоордун натыйжалары:</p> <p>1. 2017-жылы, үчүнчү жолу катары менен Бишкек шаарында өткөрүлгөн Кыргызстандын активдүү жарандарынын “Мага баары бир эмес” форуму мурдагы жылдардагыдай эле жаш муундарды Кыргызстандын алдында турган ар түрдүү коомдук-саясий чакырыктарды чечүүгө тартуунун негизги максатын койду. 2017-жылдын 26-27-апрелинде “Достук” (Бишкек ш.) мейманканасында өткөрүлгөн форумда катышуучулар келечектеги өлкөнүн образын жана аны курууда кийинки муундун ролун талкулашты. Эки күндүк форумдун биринчи күнү күттүктоо сөзүнөн жана бетачардан кийин катышуучуларга Актан Арым Кубаттын «Кентавр» фильмі көрсөтүлдү, андан кийин талкуулоо фильмде көрсөтүлгөн татаал маселелерге бурулду. Форумдун экинчи күнү Кыргызстандан, Россиядан жана Польшадан алынган активдүү жарандык катыштырууга мүмкүндүк түзгөн ар кандай мүмкүнчүлүктөрдү жана жагдайларды талкуулоого арналды. Экинчи күндөгү программанын маанилүү бөлүгү топтордо иштөө болду, anda катышуучулар чыгармачылык менен өлкөнүн келечегин жана андагы өздөрүнүн ролдорун визуалдаштырышты. Форумдун аягында “Өз өлкөсүнүн жараны/Атуулу” конкурсунун жыйынтыгы чыгарылды.</p> <p>Форум «NEXT» муунуна арналандыктан, уюштуруучулардын курамына жаштардын активдүү өкүлдөрү тартылды. Форумдун уюштуруу комитетинин курамына Эльмира Ногойбаева, Перизат Сайтбурхан, Медет Тюлегенов, Эркин Убышева, Бектур Элебесов кириши.</p> <p>Ошондой эле форумдун катышуучулары жаш муундун өкүлдөрү болгондуктан, форумдун программысы жана аны өткөрүү мамилеси өзгөртүлдү.</p> <p>Программа окуялардын иш-чараларынын көбүрөөк активдүү жана азыраак зериктириме коюулар болжолдогон инновациялык формада түзүлдү. Чыгармачылык элементтер форумду өткөрүү жол-жобосуна дагы камтылды: фильмди көрүү жана талкуулоо, келечекти чыгармачылык визуалдаштыруу боюнча топтук иштер ж.б.у.с. Форумга биринчи күнү 122 адам, экинчи күнү 116 киши катышты. Форумга катышуучулардын арасында республиканын бардык облустарынын өкүлдөрү болушту: Ош облусунан – 7 адам; Нарын облусунан – 3 адам; Чүй облусунан – 1 адам (Кемин ш.); Баткен, Жалал-Абад, Талас жана Ысык-Көл облустарынан – 4 адам. Концептуалдык документтерди иштеп чыгуу ыкмалары жана болгон стратегиялар боюнча активдүү катышуучулардын топторунун маалымдуулугун жогорулатуу – форумдун маанилүү натыйжасы болду.</p> <p>2. “Стратегиялардын жарманкеси” болуп, ага Кыргызстандын белгилүү адамдары чакырылды (Арым Кубат, Төлөнду Тойчубаев, Эмил Үметалиев, Кубат Каниметов, Сейитбек Усманов).</p> <p>3. “Башта” Манифестин түзүү долбоордун абдан маанилүү натыйжасы болду. «Баштан башта» – бил өлкөдөгү өзгөртүүгө багытталган жаш муундардын алгачкы белгилүү демилгелеринин бири. Төмөндөн реформалоо менен жаңы адамды түзүүнү болжолдогон алмашууга жаңы мамиле сунушталат. Жаңы муун бийлик институттарын, жарандык коомдорду көчүрмөлөө жаңы форматтагы адамдар менен аларды толтуруусуз ийгиликтүү болбой тургандыгын түшүнөт. «Баштан башта» манифестинде эн башкы нерседен, өзүндөн, ан-сезимди өзгөртүүдөн баштоо сунушталат. Бул өзүндө өзгөргөн, өзүндөгү күчтү тапкан, өзүнүн талантын жана жөндөмдүүлүктөрүн ачкан жол.</p>	39 952	20.04.2017 – 31.08.2017

Укуктук программа

МАКСАТТУ ГРАНГТТАР			
Гранттык ишмердүүлүк	Долбоордун натыйжалары жана баяндоолору	Бюджет, (\$)	Долбоордун аралыгы (01.01.2017-31.12.2017)
«Жарандык катышуу» КФсы	Долбоор: «Ачыктыкты жана отчеттуулукту даңазалоо аркылуу БӨУларга ишенимди жогорулатуу»	99 960	01.12.2017 – 30.11.2018

Бул долбоордун алкагында укук коргоо КЭУларынын ишмердүүлүктөрүнө коомчуулуктун ишенимин жогорулатуу максатында күрчап турган технологиялардын бир кыйла кызыктыра тургандарын жайылтуу аркылуу коомчуулук жана ЖМКлар менен коммуникацияны жакшыртуу боюнча бир катар чаралар кабыл алынды. Анын ичинде, коргоочу уюмдар маанилүү айланадагылар менен иштеген техникалардын: SMM-куралдарынын, кеңири аудиторияяга багытталган ири жалпы элдик иш-чаралардын жана камералык «adhoc» жолугушуулардын же ЖМКлардын чон эмес топторун, мамлекеттик башкаруу, жеке сектор системаларынын ж.б.у.с. бутундөй спектрин пайдалана алыши зарыл. Бул чөйрөдө уюмдан абалын баалоонун натыйжасы укук коргоочулардын тиешелүү мүмкүнчүлүктөрүн өстүрүү үчүн негизин түзөт. Долбоордун алкагында сынактык уюмдарга сырткы эксперттердин көмөгү менен өз ишмердүүлүктөрүнүн айкындуулук жана отчеттуулук деңгээлин баалоо мүмкүндүгү берилди, ал эми башка бардык каалоочуларга онлайн режиминде «Өзүндүн БӨУнду/тармагыңды айкындуулукка жана отчеттуулуга текшер» өз алдынча диагностика жүргүзүүгө тест берилет.

Баалоонун жана тесттин негизинде семинарлардын жана тартылган БӨУларды метордук (консультациялык) колдоонун программалары иштелип чыгат жана ишке ашырылат, ошентип, ишмердүүлүктүн отчеттуулугун жана анын натыйжаларын жогорулатууга уюм ичиндеги мамилелер маселелеринде мүмкүнчүлүк 20 БӨУдан кем эмеске жогорулат.

Максаттуу процессте ЖМК негизги стейкхолдер жана потенциалдуу тарарапташ болуп саналарын эске алуу менен негизги көңүл укук коргоочу БӨУлардын коммуникациялык потенциалдарын жогорулатууга бөлүнөт. Бул милдеттердин алкагында хакатон – ЖМК менен БӨУлардын өз ара иштешүүлөрүн оптималдаштыруу боюнча биргелешкен чечим түзүү жана издөө боюнча чыгармачылык өнөркана өткөрүлөт, ошондой эле БӨУлар үчүн коммуникациянын жана маалыматтык алга жылуунун медиалык технологиялары боюнча видео сабактар иштелип чыгат.

Болгон технологиялардын биринен мисал катары ЖМК менен укук коргоочу БӨУлардын ортосундагы диалогду бекемдөө үчүн жалпы элдик иш-чаралар (QuizNight) өткөрүлөт.

1-милдет. Отчеттуулукту жана натыйжалуулукту көргөзмөлүү даңазалоону өнүктүрүүдө 25 укук коргоочу/адвокаси уюмдарынын жана тармактарынын потенциалын жогорулатуу.

Натыйжалар:

1. «Өзүндүн БӨУнду/тармагыңды айкындуулукка жана отчеттуулуга текшер» онлайн-тестти иштеп чыгуу жана бардык кызыкдар БӨУлардын эркин кириүүлөрү үчүн маалыматтык платформаларга жайгаштыруу.
2. 10 укук коргоо БӨУда/тармакта укуктук аудитти өткөрүү жана БӨУлардын отчеттуулуктарын жана айкындуулуктарын жогорулатуу боюнча иш-аракеттердин планын түзүү.
3. Долбоорду ишке ашыруунун алкагында айкындуулукту жана отчеттуулукту жогорулатуу боюнча максаттуу БӨУларды техникалык колдоо (тренингдер жана консультациялар) пландаштырылган.

2-милдет. МКТны натыйжалуу пайдалануу аркылуу максаттуу топтор менен өз ара иштешүү боюнча укук коргоочу БӨУлардын коммуникациялык мүмкүнчүлүктөрүн жогорулатуу.

Натыйжалар:

1. Аз болгондо 10 максаттуу укук коргоочу БӨУларды жаңы медиалык технологияларга, маалыматтык алга жылууга жана коммуникацияларга окутуу.
2. укук коргоочу БӨУлар менен ЖМКлардын ортосунда диалогду бекемдөө үчүн жалпы элдик иш-чараларды уюштуруу (QuizNight же шахматтык турнир, же башка жалпы элдик иш-чара, Meetup «PRONacGO» жолугушуулардын сериялары).
3. Хакатонду хакатон – коомчуулук менен БӨУлардын өз ара иштешүүлөрүн оптималдаштырууда биргелешкен чечим түзүү жана издөө боюнча чыгармачылык өнөркана уюштуруу жана максаттуу топтун көйгөйлөрүн чечүү.
4. БӨУлардын маалыматтык ачыктыгын жогорулатуу жана контентин жакшыртуу боюнча техникалык колдоо көрсөтүү.

Натыйжада долбоорду ишке ашыруу:

- коомчуулук менен БӨУлардын өз ара иштешүүлөрүн жакшыртуучу инновациялык технологияларды пайдалануу менен аз болгондо үч чечим иштелип чыгат;
- 70% максаттуу БӨУлар чоң отчеттуулукту жана ачыктыкты даңазалашы керек;
- аз болгондо 100 миң онлайн-ресурстарын пайдалануучулар укук коргоочу/адвокаси БӨУлардын ишмердүүлүктөрү тууралуу кабарландырылат.

Укуктук программа

МАКСАТТУУ ГРАНТТАР			
Гранттык ишмердүүлүк	Долбоордун натыйжалары жана баяндоолору	Бюджет, (\$)	Долбоордун аралыгы (01.01.2017-31.12.2017)
«Полис Азия борбору» АКсы	Долбоор: «Жарандык агартуу академиясы»	83 040	1.05.2017 – 28.02.2018
<p>Жарандык агартуу академиясы (ЖАА) – ар түрдүү чөйрөлөрдүн, аймактардын жана кесиптердин лидерлери – Кыргызстандын активдүү, ишмер жана алга умтулган пулдарын түзүүгө умтулган формалдуу эмес, турукту аяңтча. Кыргыз Республикасында укуктук мамлекеттин жана жарандык коомдун маанилүүлүгүн жана зарылдыгын тааныган, өнүгүүнүн гумандуу ыкмаларын өнүктүрүү, демократиянын универсалдуу баалуулуктарын бөлүшүүчү жаран.</p> <p>Командалык долбоордо Академиянын үч сессиясы уюштурулду, анын алкагында Кыргызстандын белгилүү ишмерлери жана чет өлкөлүк өкүлдөр чыгып сүйлөштү. Алардын арасында – Роза Отунбаева, Кшиштоф Становски, Камила Шаршекеева, Бурул Макенбаева, Сергей Абашин, Гүлшайир Абдирасулова ж.б. бар.</p> <p>Долбоордун бир кийла маанилүү максаттарынын бири – пикирдештердин пулун түзүү – 80%га жетишилди. Бүгүнкү күндө ЖАА өткөрүлгөн семинарлардын алкагында бирден тартуу долбоору эмес. Эки академиянын катышуучулары/бүтүрүүчүлөрү – 2016 жана 2017-жылдары – “кошо катышуучу” чөйрө, топ түздү, алар дайыма өз ара иштешет, өздөрүнүн долбоорлоруна жана ишмердүүлүгүнө бири-бирин активдүү катыштырат. Мисалы, ЖААНын бүтүрүүчүлөрү 2017-жылы жайында “Башта” Манифестин иштеп чыгышты. Көптөгөн “академиктер” жаңы долбоорлор жана идеялар менен өзүнүн активдүүлүгүнө жаңы импульс алышты.</p> <p>ЖААНын 10 өкүлү ноябрда Страсбург шаарында Европа Совети тарабынан уюштурулган демократияны колдоого Бүткүл дүйнөлүк форумга барып келиши. Иш сапардын алкагында ЖАА командасы саясий изилдөө мектебинин тармактарынын ассоциациясынын өкүлдөрүнүн башкы ассамблеясында чыгышты жана бир добуштан ассоциативдик мүчө катары кабыл алышты. Бүгүн Академия Кыргызстан үчүн жаңы эл аралык аянт ачышты, ал жерде биздин өлкөнүн добушу чыгат жана угудат.</p> <p>Декабрдын аягында салттуу түрдө ЖААНын катышуучулары өз алдынча V Сессия өткөрүштү; Эмиль Джумабаев, Жамал Фронтбек кызы, Жоодар Сайдилхан, Нуршат Абабакировдор чакырылып спикер болушту. Ар бир спикер өзүнчө өзгөчө болду, ал эми талкуулоонун модераторлору Академиянын катышуучулары болушту. Сессия бир күнгө улантылды жана сертификат тапшыруу менен аяктады.</p> <p>ЖАА командасы «Кутмантаң» жарыялоосун дардоодо, бул жолу Ч. Айтматовдун турмуш жолуна жана чыгармачылыгына арналды. 2018-жылы февралда ЖААНын бүтүрүүчүлөрү, макалалардын авторлорунун жана Ч. Айтматовдун чыгармачылыгына кызықдар адамдардын катышуусу менен жарыялоонун бетачары болот. «Кутмантаң» жарыялоосу жаш муундардын Айтматовдун чыгармачылыгын жана агартуучу маңызын түшүнүүнү көнөйтүүгө арналган.</p>			

Укуктук программа

МАКСАТТУУ ГРАНТТАР			
Гранттык ишмердүүлүк	Долбоордун натыйжалары жана баяндоолору	Бюджет, (\$)	Долбоордун аралыгы (01.01.2017-31.12.2017)
«Укук коргоо кыймылы: Бир Дүйнө-Кыргызстан»» КБсы	<p>«One World» эл аралык кинофестивалы (Прага ш., Чехия)</p> <p>Бул иш-чаранын алкагында СКФнын Укуктук программысы кинофестивалдын катышуучуларынын сапарын колдооду. Кыргызстандын делегацияларынын катышууларын колдоо «Укук коргоо кыймылы: Бир Дүйнө-Кыргызстан» КБсынын камкордуугунда өткөрүлгөн Бишкек ш. адам укуктары боюнча ар жылдык кинофестивалдын программына камтылган жаңы фильмдерди тандоо үчүн керек болгон. Адам укуктарын коргоо жана алга жылдыруу маселелеринде адамдардын кеңири чөйрөсүн агартуу жана тартуу СКФнын Укуктук программынын ишинин маанилүү жана актуалдуу бағыты болуп саналат.</p>	1 433,59	7-10.03.2017
«Көз карандылыкка каршы Борбордук-Азия альянсы» (ЦААСА) АКсы	<p>Долбоор: «Кыйноонун укуктук, медициналык, реабилитациялык залалдарын изилдөө»</p> <p>Бул долбоордо изилдөөгө белгилүү алкакта чектелүү болот, ал мамлекеттин жана кыйноонун курмандыктарын өздөрүнүн укуктук чыгымдарына жана медициналык-реабилитациялык кызмат көрсөтүүлөргө сарптоолорун изилдөөнү камтыйт.</p> <p>Укуктук жардамга сарптоолорду изилдөө кыйноо тууралуу арызы/бидириүнү кабыл алган учурдан тартып, тергөөгө чейинки иш-чараларды, тергөө, сот (бардык инстанциялар), ошондой эле адам укуктары боюнча БУУнун Комитеттине (Комитеттедин чечимдерин аткарғанга чейинки бардык процесстер) жеке кайрылууну даярдоо боюнча ишти камтыйт. Бул жерде жарандык доо (компенсация) жана башка укуктук залалдар (жумушту жоготуу, беделди калыбына келтирүү ж.б.у.с.) боюнча маселелери изилденет. Экинчи компонент документтештириүү, сотмедэхсперттер менен иштөө, дарылоо, реабилитациялоо, жумушка жарактуулугун жоготуу, моралдык зыян келтирүү менен байланышкан маселелерди камтыйт.</p> <p>Иштин ири көлөмүн жана долбоордун чектелген мөөнөтүн эске алуу менен изилдөө башка министрликтер менен ведомстволордун мекемелеринде кыйноонун жана ырайымсыз мамиленин наркын изилдөө боюнча ишти камтыйт албайт. Ошону менен бирге изилдөө бул көйгөйлөр менен түздөн-түз алектенген Омбудсмен институтунун жана ККУБдун ишмердүүлүгүн изилдей алат.</p>	19998,3	1.01.2018 – 30.06.2018
ЖЫЙЫНТЫК Максаттуу		381 498,89	
ЖЫЙЫНТЫК Гранттар		244 383,89	
2017-ЖЫЛ ҮЧҮН ПРОГРАММАНЫН ЖАЛПЫ БЮДЖЕТИ		657 337,89	

БИЛИМ БЕРҮҮ ПРОГРАММАСЫ

Максаттуу гранттар	Долбоордун натыйжалары жана баяндоолору	Бюджет, (\$)	Долбоордун аралыгы
«Социалдык интеграциялар борбору» КБсы	Долбоор аларды жакшыртуу жана мындан ары жайылтуу максатында 11 сынектүк мектептердин базасында көп тилдүү билим берүү боюнча окуу жана методикалык материалдарды сыноого багытталган. Долбоор көп тилдүү программалардын алкагында окуутуу методикасы сыйналган мектептерде жана азчылыктын тилинде окуутуу ишке ашырылган мектептерде окуучулар командаларынын квалификацияларын жогорулатууга арналган. Ошондой эле көп тилдүү мектептердин окуучуларынын окуусу учун мамлекеттик жана расмий тилдерде материалдарды иштеп чыгуу жана аларды Жалпы республикалык тестирилөөгө (ЖРТ) даярдо боюнча иштер жүргүзүлүүдө.	60 000	01.11.2016 – 31.05.2017
«Борбордук Азиядагы Евразия Фонду» КФсы	Долбоордун максаты – билим берүү системасында инклюзивдик мамилени институционализациялоо учун керектүү негизги ченемдик жана методикалык документтерди апробациялоо . Долбоордун алкагында ден соолугунан мүмкүнчүлүгү чектелген балдар учун Мамлекеттик билим берүү стандартын, психологиялык-медициналык-педагогикалык коштоо кызматы жөнүндө Жобону, Жеке окуу планынын Типтүү структурасын, Болжолдуу адаптациялык билим берүү программасын апробациялоо жүргүзүлөт. Бул материалдарды өлкөнүн үч облусунда апробациялоо (Чүй, Нарын жана Ош), анын алкагында ден соолугунан мүмкүнчүлүгү чектелген 90 бала камтылып, коштоо кызматынын маалыматтар базасына киргизилди.	132 165	01.10.2016 – 30.09.2017

Конкурстук гранттык долбоорлор

Гранттын ишмердүүлүк	Долбоордун натыйжалары жана баяндоолору	Бюджет, (\$)	Долбоордун аралыгы
«Шоола-Көл» КБсы	<p>Максаты: Кыргызстанда эрте кийлигишүү кызматынын толук кандуу тармагын өнүктүрүүгө көмөктөшүү.</p> <p>Милдеттер: тобокелдик топторунун бөбөктөрүн майыпка айландыруунун деңгээлин азайтуу.</p> <p>Натыйжалар: Тоң районунун 6 айылында эрте кийлигишүүнүн жергиликтуү кызматын түзүүгө багытталган долбоорлор жүзөгө ашырылды. Ден соолугунан мүмкүнчүлүгү чектелген балдары бар 30дан ашык үй-бүлө консультациялык, психологиялык жана реабилитациялык жардамга жетүү мүмкүндүгү менен камсыздалышты, ден соолугунан мүмкүнчүлүгү чектелген (ОВЗ) балдардын бир туугандарына жана жакындарына социалдык-психологиялык колдоо көрсөтүлдү.</p> <p>Адистер “сүйлөбөгөн балдары” бар ата-энелер менен бирге, ушундай балдар менен алтернативалуу коммуникация курууну окуунун интерактивдүү курсунан өтүштү.</p> <p>Бөкөнбаев, Төрт-Күл, с. Эшперов, Кара-Коо айылдарынын ата-энелери үчүн эки лайф-коучинг ёткөрүлдү. Иш-чарага 29 ата-эне жана 5 социалдык кызматкер катышты.</p> <p>Эрте кийлигишүү кызматынын адистеринин компетенттүүлүгүн жогорулатуу жана кошумча окутуу үчүн ай сайын скайп-супервизиялар уюштурулду, б.а. Санкт-Петербургдан балдарды эрте өнүктүрүүнүн профилдик адистеринин командасы менен аралыктан психологиялык консультация берүү уюштурулду.</p> <p>Долбоордун эң башкы жыйынтыгы – Эрте кийлигишүү программысы мамлекет тарабынан колдоого алынып маселени активдүү сүрөмөлөөнүн натыйжасында, Калкты социалдык өнүктүрүү стратегиясына Кыргызстан үчүн жаңы программаны киргизүүгө жетишүү болду.</p>	7 965	01.07.2017 – 28.02.2018

Билим берүү программы

Гранттын ишмердүүлүк	Долбоордун натыйжалары жана баяндоолору	Бюджет, (\$)	Долбоордун аралыгы
«Колдон колго» АБАКбы	<p>ABA класс жана нөлүнчүү класс форматында №34 адистештирилген мектебинин базасында аутизм менен балдарды окутууну улантуу.</p> <p>Максаты: аларды инклузивдик чөйрөгө кошуу процессин үйрөнүү максатында билим берүү мекемелеринде Ресурстук борборлордун бүтүрүүчү балдарын психологиялык-педагогикалык коштоо.</p> <p>Милдеттери:</p> <ul style="list-style-type: none"> окуунун 3-жылында АВА класстын 6 баласынын окуусун улантуу жана башталгыч мектепте аутист балдар үчүн типтүү программанын атайын стандарттынын 3-варианттын иштеп чыгуу; мектепке чейинки даярдоо программасы боюнча (480 saat) Ресурстук борбордун 7 баласын даярдоону жана аутист балдар үчүн атайын стандарттын 4-варианттын боюнча окутууга мектепке чейинки даярдоо программасын адаптациялоону улантуу; инклузивдик чөйрөгө балдарды кошуу процессин изилдөө максатында башка билим берүү мекемелерине котурулган Ресурстук борбордун аутист 5 баласын психологиялык-педагогикалык коштоо; КР БЖИМ тьюторлору жөнүндө типтүү жобону иштеп чыгуу жана бекитүү; аутизм менен балдарды окутуунун мүмкүнчүлүктөрү жөнүндө мамлекеттик түзүмдөрдү жана коомчулукту, ошондой эле алардын балдарынын билим берүү кызматына жетүү мүмкүндүктөрү тууралуу ата-энелерди маалымдоо деңгээлин жогорулатуу; аутизм менен балдарга билим берүүгө жетүү мүмкүндүгүнүн концепциясын иштеп чыгуу. <p>Натыйжалар: Тьюторлорду даярдоо үчүн «Ата-Түрк Ала-Too», «Манас» КТУ, БГУ, КОСУ университеттеринин студенттеринин ичинен саны 15 адамдан турган топ жыйналды. Студенттер аутизм менен баланы туура коштоонун негиздери, колдонмо жүрүм-турум анализи боюнча 40 сааттык лекция курсунан өтүштү. Андан кийин “Тыныгы” программасынын тьюторлоруна баруу графики түзүлдү, ал жерде алар балдарды кароого жардам беришет, аларды борборго сабакка алып барышат. 2017-жылдын сентябрьинде ар бирине сегиз баладан биринчи инклузивдик топ тандалып алынды. Сабак төмөнкү багыттар боюнча жүргүзүлөт: музыкалык терапия, арт-терапия, дene күчүнүн терапиясы. Аутизм менен балдардын инклузивдик топтордогу үч айлык сабагы мыкты натыйжаны көрсөттү. Биринчи кезекте топтордо иштөөгө үйрөнүштү, социалдык көнүү процесси башталды.</p>	16 961	01.09.2017 – 30.06.2018

Билим берүү программы

Гранттын ишмердүүлүк	Долбоордун натыйжалары жана баяндоолору	Бюджет, (\$)	Долбоордун аралыгы
«Жакшылык нуру» КБсы	<p>Максаты: башталгыч мектептин деңгээлинде инклузивдик билим берүүгө Даун синдрому менен балдарды тартуу.</p> <p>Милдеттер:</p> <ul style="list-style-type: none"> маалыматтык жана агартуу иш-чараларын өткөрүү менен Даун синдрому (ДС) менен балдарга ыңгайлуу мамиле түзүү; ДС менен балдар менен иштеөгө мугалимдерди даярдоо, программаны адаптациялоо; уюмдун мүмкүнчүлүгүн күчтүү. <p>Натыйжалар:</p> <p>Иште жаңы практикалык көндүмдөрдү алуу максатында инклузивдик билим берүү боюнча форум өткөрүлдү. Украинаадан чакырылган эксперт мектептин ичиндеги инклузия, жеке билим берүү траекториясын түзүү жана ишке ашыру маселелери боюнча окуучулар менен рефлекстик-долбоордук иш-чараларды өткөрүү; жекече пландарды даярдоо жана ишке ашыруу жана аларды ишке ашыруу механизмдерин бол өлкөдө жайылтуу тажрыйбасы менен бөлүштү. Окуунун экинчи жарым жылдыгында жаңы методикаларды жайылтуу пландаштырылууда. Адистер майып балдарды кошуунун дүйнөлүк практикасы менен таанышышты. Дүйнө жүзүндө “Ресурстук бөлмөнү” пайдалануу практиканат, анда балдар менен кошумча алектенишет – класстын жалпы массасында окуучу өздөштүрө албагандарын түшүнүүгө жардамдашат; балдар логопед же психолог менен иштешет. Биз иштеген мектептерде мындай бөлмөнү уюштуруу үчүн ашыкча класс жок. Биз мындай классы борбордун өзүндө уюштурдуу, ал жакка балдар сабактан кийин келишет. Бул модель көмөк берүүнү талап кылат.</p>	15 161	1.08.2017 – 30.06.2018
«Келечек плюс» КФсы	<p>Максаты: персоналдык ассистенттердин колдоо көрсөтүүлөрү аркылуу мектеп чөйрөсүнө балдарды ийгиликтүү интеграциялоого мүмкүндүк түзөт.</p> <p>Милдеттери:</p> <ul style="list-style-type: none"> өлкөнүн 7 регионунан балдарды коштоо үчүн аз болгондо 7 ассистентти окутуу аркылуу мектепке балдарды ийгиликтүү интеграциялоо; КР БЖИМдин колдоосунда ассистенттер боюнча методикалык куралдарды иштеп чыгуу аркылуу балдар борборлорунда (ББ) жана башка мектептерде тажрыйбаны жайылтууга мүмкүндүк түзүү. <p>Натыйжалар:</p> <p>Азыркы учурда долбоорду ишке ашыруу боюнча беш ББ менен кызматташуу жөнүндө келишим түзүлдү. З күндүк тренингдин программы жана ай сайын үзгүлтүксүз отчет берүүнүн формасы, ай сайын мониторингдөөнүн жана баалоонун (МжБ) формасын кошуп, иштелип чыкты.</p> <p>Мектепке балдарды коштолот баруу жана мамилелерди белгилөө боюнча Бишкекте 3 күндүк тренингде 14 ассистент окуулду. 0-класстан тартып 3-класска чейин 6 жаштан 11 жаш куракта 7 мектепке 14 бала 7 ассистенттин ишин жабдыды.</p> <p>КР БЖИМ ассистенттердин иштери үчүн 9 сынактык мектептин тизмесин, ошондой эле 2017-жылы 30-ноябрда №1487/1 жалпы билим берүү шарттарында тыютордук коштоону уюштуруу жөнүндө болжолдуу жобону бекитти.</p>	17 659	01.08.2017 – 30.06.2018

Билим берүү программысы

Гранттын ишмердүүлүк	Долбоордун натыйжалары жана баяндоолору	Бюджет, (\$)	Долбоордун аралыгы
«Китепканалык маалыматтык консорциум» ассоциациясы	<p>Максаты: ийгиликтүү ишке ашырылган окуу-билим берүү программаларын жана коррекциялык педагогика боюнча материалдарды жыйноо, уюштуруу жана көнчигири жетүү мүмкүндүгүнүн шарттарын камсыз кылуу үчүн маалыматтык мейкиндикти түзүү, ошондой эле инклузивдик класстары бар баштапкы жалпы билим берүүчү мектептер үчүн класстык окутуу программаларында колдонуу үчүн дидактикалык материалдарга жана практикалык окуу куралдарына жетүү мүмкүндүгүн берүү бөлүгүнө маалыматтык колдоо көрсөтүү.</p> <p>Милдеттер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • бутундөй инклузия боюнча, ошондой эле анын ичинде окутуу предметтери боюнча билим базасын түзүү үчүн методикалык, практикалык, дидактикалык, ченемдик жана башка ресурстарды жыйноо; • инклузивдик окутуу боюнча педагогдор, методисттер, ата-энелер жана башка адистер үчүн структуралаштырылган, уюштурулган жана китепканада аркылуу жеткиликтүү басма түрүндөгү ресурстарды (билимдердин папкасын) жана электрондук ресурстарды (маалыматтар базасын) түзүү. • түзүлгөн ресурстарга көнчигири жетүү мүмкүндүгүн берүү. <p>Натыйжалар: Долбоор боюнча жумушчу тобунун эки жолугушуусу болуп өттү, анын жүрүшүндө мугалимдер үчүн жардамга инклузивдик окутуу боюнча маалыматтардын электрондук базасына маалыматтарды жыйноо жана жайгаштыруу боюнча иштердин багыттары иштелип чыкты.</p> <p>Инклузивдик окутуу системасында иштеген мугалимдерге жана методисттерге жардам катары маалыматтык ресурстарды топтоо жана иштерди координациялоо маселелери боюнча «Smile.Kg» АКсынын (Ош ш.) иши жүргүзүлүп жатат.</p> <p>Санк-Петербургдагы сокурлар жана начар көргөндөр үчүн мамлекеттик китепканада (СПб СНМК) уюштурулган түз онлайн-кируу режиминде “Инклузивдик билим берүүнү маалыматтык колдоо маселелери” төгерек үстөлүнө КР БжИМдин өкүлдөрүнүн жана Бишкек ш. мугалимдеринин долбоор боюнча жумушчу топко, ошондой эле баштапкы мектептерде инклузивдик билим берүүнү жайылтуу маселелери боюнча мугалимдер жана методисттер үчүн СПб СНМКдагы онлайн-семинарга катышу мүмкүндүгү берилген жана мөөнөтү макулдашылган. СПб СНМКнын кызматкерлери инклузивдик окутуу боюнча материалдардын электрондук ресурстарын түзүү үчүн библиографиялык баяндоого талаптарды иштеп чыгуу жана кыртыштарды түзүү боюнча бир катар консультацияларды өткөрүштү. http://inclusion.bik.org.kg/ – онлайн маалыматтар базаларынын жумушчу режимин иштеп чыгуу жана киргизүү биргелешкен иштин натыйжасы болуп калды. Инклузивдик окутуу боюнча маалыматтар базаларына маалымат ресурстары СПб СНМКнын кызматкерлери тарафынан киргизилет.</p>	16 800	01.07.2017 –31.05.2018

Билим берүү программы

Гранттын ишмердүүлүк	Долбоордун натыйжалары жана баяндоолору	Бюджет, (\$)	Долбоордун аралыгы
Билим берүү демилгелерин колдоо КФсы	<p>Максаты: Бишкек ш. мектепке чейинки мекмелерде инклюзивдик чөйрөнү түзүү үчүн балдар бакчаларынын базасында педагогдордун кесиптик өсүүсүнүн аянттарын түзүү.</p> <p>Милдеттер:</p> <ul style="list-style-type: none"> бардык балдардын бардыгы муктаждыктарын канааттандырган мектепке чейинки билим берүү системасын курууга жана өнүктүрүүгө кесиптик коомдоштуктарын тартуу; Бишкек ш. алты максаттуу балдар бакчаларынан (ББ) сырткары бардык балдардын муктаждыктарын канааттандырган системасы куруу; Инклюзивдик чөйрөнү түзүү үчүн педагогдордун кесиптик өсүү аяnty катары алты ББны институционализациялоо. <p>Натыйжалар: Азыркы учурда 6 максаттуу ББнын потенциалына баалоо жүргүзгөн эксперттердин сунуштарынын негизинде керектүү окуу куралдары сатып алынган, ошондой эле бекитилген графикке ылайык балдар бакчаларынын персоналдары окутуудан өткөрүлөт.</p>	16 999,55	03.07.2017 - 31.05.2018
Герман Гмайнер окуу-тарбиялыш комплекси SOS мекемеси (Бишкек ш.)	<p>Максаты: SOS-Балдар кыштагы программынын базасында Бишкек ш. социалдык-аялуу топтордун ичинен ден соолугунан мүмкүнчүлүгү чектелген 50дөн аз эмес баланы өстүрүү, тарбиялоо жана ийгиликтүү социализациялоо үчүн чөйрө түзүү.</p> <p>Милдеттер:</p> <ul style="list-style-type: none"> аларды ишке ашыруунун негизги баалуулуктарын жана технологияларын камтыган инклюзивдик практиканы уюштуруунун концепциясынын иштеп чыгуу; инклюзивдик процесстин өзгөчөлүктөрүн жана мамлекеттик талаптарды эске алган Герман Гмайнер OTK SOS мектеби жана балдар бакчасы үчүн билим берүү программын иштеп чыгуу; Герман Гмайнер OTK SOS-тун педагогдорунун жана адистеринин кесиптик квалификацияларын жогорулаттуу; жекече жана топтук билим берүү пландарын иштеп чыгуу жана жекече топтук диагностиканын милдеттерин чечүү үчүн педагогдордун жана адистердин тартып аралык командастын түзүү; предметтик-өнүктүрүүчү чөйрөнү түзүү; Герман Гмайнер OTK SOS мектебинде жана бала бакчасында имаратты (эс алуу бөлмөсү, ресурстук класс, пандустар, өз алдынча кабинеттер, сантуйундөр ж.б.у.с.) кайрадан куруу. <p>Натыйжалар: Отчеттук мезгил ичинде (01.07.17-30.09.17) (биринчи транш) долбоордун милдеттери менен таанышуу максатында жумушчу топтун, педкеңештин беш чогулушу жана ата-энелер чогулушу өткөрүлдү. Башталгыч класстын мугалимдери, бала бакчасынын тарбиячылары, логопеддер, психологдор (бардыгы 17 киши) "ДМЧ балдардын билим берүүгө жетүү мүмкүндүгүн камсыздоо" деген темада окуудан өтүштү. ДМЧ балдардын ата-энелери менен жолугушу өткөрүлүп, келишимге кол коюлду. Азыркы учурда OTKга 5 бала мектепке жана 5 бала бакчага төмөнкү диагноздору менен: мектепке: БЦП – 2 бала, ПӨК – 1 бала, жырык эрин – 1 бала, генетикалык талма оорусу менен – 1 бала кабыл алынды. Ушул балдардын бардыгына көзөмөл картасы ачылып, психолог жана логопед, мугалимдер жана тарбиячылар бул балдар менен иштеп баштады.</p>	19 000	01.07.2017-30.06.2018

Билим берүү программы

Операциялык ишмердүүлүк	Долбоордун натыйжалары жана баяндоолору	Бюджет, (\$)	Долбоордун аралыгы
Инклюзивдик билим берүү боюнча эл аралык жайкы мектеп	<p>«Билим берүүдө медициналыктан социалдык-инклюзивдик моделге өтүү контекстинде атайын билим берүү муктаждыктарын баалоонун болгон системасын өзгөртүү»</p> <p>2017-жылы 3-июлда Борбордук Азиядагы Америка университетинде инклюзивдик билим берүү боюнча эл аралык жайкы мектеп старт алды. Ал saat 9:00ден тартып 18:00гө чейин беш күнгө (3-7-июль) улантылды. Мектепке беш өлкөдөн – Армения, Украина, Казакстан, Тажикстан жана Кыргызстандан 84 адис катышты. Сессияны Молдованын, Литванын, Кыргызстандын жана АКШнын тренерлери жургүзүштү.</p> <p>Мектепти өткөрүү үчүн билим берүүдө инклюзияны алга жылдырууга байланышкан биздин түшүнүгүбүздөгү негизги көйгөйлөрдүн бири – балдардын билим берүү муктаждыктарын баалоонун колдонулган системасын өзгөртүү тандалып алынды. Баалоо системасынан улам ага кандай колдоо керектиги жөнүндө, ошондой эле ким жана кантит аны жүзөгө ашырапы тууралуу балдардын атайын билим берүүгө муктаждыктарынын болушу жөнүндө чечим кабыл алынат. Баалоонун өзүндө билим берүү чөйрөсүндөгү ишке ашырылып жаткан инклюзивдүүлүктү түшүнүү чагылдырылат жана ошол себептүү, балдардын бардыгы үчүн камсыз кылынган билим берүүгө жетүү мүмкүндүгүнүн маанилүү индикаторун баалоо ыкмасы болуп саналат. Өлкөлүк командалар Жайкы мектептин катышуучу-өлкөлөрүндө баалоо системасынын ролу жана инклюзивдик билим берүү кырдаалы тууралуу айтып беришти.</p> <p>Мындан сырткары, катышуучулар баланын жекече жана атайын билим берүүлөргө муктаждыктарын баалоонун механизмдери, ошондой эле өзгөчө билим берүүгө муктаж балдарды ийгиликтүү социализациялоо үчүн инклюзивдик мектептин педагогдоруна керектүү уюштуруу түзүмү, адам ресурстары жана компетенттүүлүк менен тааныша алышты</p>	34 596	3-7 июля, 2017

«ЖМКларды өнүктүрүү» программы

«ЖМКларды өнүктүрүү» программы

Операциялык ишмердүүлүк (конкурс)	Бюджет, (\$)	Долбоордун аралыгы
«ТМС» ЖЧКсы ЖМКларга мониторинг (ТБ жана радиоконтент).	8 465	23.05.2017 – 15.12.2020
«Ынтымак» коомдук телерадио кампаниясы Редакциялар аралык алмашуу.	2 177	15.11.2017 – 15.12.2017
«Марал ТВ» Телерадиоберүү компаниясы» ЖЧКсы Редакциялар аралык алмашуу.	3 538	03.07.2017 – 01.09.2017
«Медиа Полиси институту» КФсы Медиа сабаттуулукту баалоо боюнча изилдөө.	25 665	28.08.2017 – 15.12.2017
Операциялык		
Кыргыз Республикасынын Коомдук телерадио корпорациясы (КТРК) КР Президентине талапкерлердин дебаттары боюнча телекөрсөтүүнү даярдоо жана берүү.	6 109	02.10.2017 – 01.11.2017
М-Вектор компаниясы Медиа өлчөөнүн сегизинчи толкуунун алкагында медиа аудиторияларын кабыл алуу жана өткөрүү боюнча изилдөө жүргүзүү.	10 028	27.10.2017 – 15.12.2017
Шайлоо мэзгилдериндеги «МедиКьюрити» мониторингдик маалыматтык кампаниясы.	1 490	4.10.2017 – 31.10.2017
Адвокация боюнча тренинг (Бельгия).	14 015	10-13.07.2017
Гранттык долбоорлор		
Инновация Интернети» КФсы «Инсайдер.KG» сервиси	9 800	01.05.2017 – 31.12.2017
«ПроМедиа Плюс» КФсы «Среда». Лонгриддердин сериясы	10 000	01.06.2017 – 30.09.2017
«Ынтымак» коомдук телерадиокомпаниясы ЖМКларды өнүктүрүү максатында мультимедиалык технологияларды колдоо.	9 999	01.05.2017 – 30.09.2017

«ЖМКларды өнүктүрүү» программы

Операциялык ишмердүүлүк (конкурс)	Бюджет, (\$)	Долбоордун аралыгы
Максаттуу гранттар		
«ПроМедиа Плюс» КФсы Билесиңби? Жаштар жөнүндө контент, жаштардын маалыматтык муктаждыктарын талдоо.	12 000	01.12.2017 – 28.02.2018
«Медиа Полиси институту» КФсы Өлкөдө сөз эркиндигин бекемдөө жана журналисттердин укуктук сабаттуулуктарын жогорулаттуу түштүктө.	27 080	01.07.2017 – 30.04.2018
«Адилет» укуктук клиникасы» КФсы Кыргыз Республикасында сөз жана пикир айтуу эркиндигине укукту коргоо жана алга жылдыруу.	38 592	15.04.2017 – 14.01.2018
«Клооп Медиа» КФсы Жаш журналисттердин жаңы муунун окутуу жана сапаттуу калыс репортаждарды жарыялоо аркылуу Кыргызстанда сөз эркиндигин бекемдөө.	48 798	01.10.2017 – 30.09.2018
«Промотанк Рисерч Институт» КФсы Кыргызстанда маалымат журналистикасын өнүктүрүү.	47 871	01.06.2017 – 31.03.2018
«Биздин салым» КФсы «Говори ТВ» редакциясында мультимедиалык көндүмдөрдү жайылтуу жана окутуу.	7 000	01.12.2017 – 28.02.2018

«Жарандык катышуу» программы

Гранттык ишмердүүлүк	Долбоордун натыйжалары жана баяндоолору	Бюджет, (\$)	Долбоордун аралыгы
Максаттуу гранттар			
«Арча» жаратылыш мурастарын сактоо боюнча демилге» КФсы (Бишкек ш.)	<p>Долбоор: «Шаар-бак жолунда: Бишкек шаарынын аймагын жашылдандыруу боюнча сунуштарды иштеп чыгуу жана жайылтуу».</p> <p>Максаты: Бишкек шаарын КР Улуттук илимдер академиясынын (КР УИА) Ботаникалык багынын илимий эмгектеринин жана экологиялык коопсуздукту камсыз кылууда, шаардын биологиялык ар түрдүүлүгүн сактоодо шаардыктардын саламаттыгын колдоо критерийлерине жооп берген жана туруктуу, практикалык жана эстетикалык принциплерге жооп берген башка булактардын негизинде жашылдандыруу боюнча сунуштарды иштеп чыгуу жана жайылтуу.</p> <p>Натыйжалар:</p> <p>Биринчи этаптын натыйжасында эксперт топторунун иши уюштурулду, шаардык аймакты жашылдандыруу сунуштары боюнча материалдар топтолду.</p> <p>“Шаардык жашылдандыруу лабораториясы” курсунун алкагында теориялык жана практикалык сабактар өткөрүлдү.</p>	22 219	март 2017 – февраль 2018
«Биздин укук» КФсы (Бишкек ш.)	<p>Долбоор: «Жарандык коомдун күчү менен жашоо чөйрөсүн жакшыртуу».</p> <p>Максаты: жарандык коомдун күчү менен жашоо чөйрөсүн жакшыртуу аркылуу жашоонун жагымдуу чөйрөсүнө укуктарды алга жылдыруу.</p> <p>Натыйжалар:</p> <p>Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары менен үзүрлүү диалогду жөнгө салу долбоордун негизги жетишкендиктери болуп саналат. Муниципалдык ишканалар (МИ) менен меморандум алкагында өз ара түшүнүшүүнүн натыйжасында «Бишкек башкы архитектурада» Бишкектин сейил бактарын жана гүлбакчаларын өнүктүрүүнү талкуулоо боюнча төгерек үстөлдөр өткөрүлдү. Экологиялык согуш. Токтоналиев көчөсү деген журналисттик иликтөө даярдалды. «Марал ТВ» жана «Марал» радиосунда кыргыз тилинде Бишкектин жашыл зоналары жана сейил бактары боюнча берүүлөрдүн циклери башталды. www.parki.kg сайты туузулду.</p>	46 096	март – декабрь 2017
«Шаардык демилгелер» КФсы (Бишкек ш.)	<p>Долбоор «Кыргызстандын шаарларынын Форуму».</p> <p>Максаты: Кыргызстандын шаарларында жашоо сапатын жакшыртууга иштеген бизнестин, мамбашкарарунун, бийликтин жана коомдун лидерлерин – практикердин күчтүү коомдорун түзүү үчүн КР шаарларынын Форумун өткөрүү. Шаардык практикалар/кейстар жөнүндө билимдердин базасын топтоо жана коомдоштуктар менен кесипкөйлөрдүн ортосунда кызматташуу жана тажрыйба алмашуу үчүн аянтка чыгаруу.</p> <p>Натыйжалар:</p> <p>Беш – Балыкчи, Баткен, Исфана, Нарын, Токмок шаарларында шаардык практикерди изилдөө жүргүзүлдү; бул шаарлардын интерактивдүү жана менталдык карталары иштелип чыкты.</p> <p>“Бренддердин портфели шаардык диалог технологиясы катары” деген воркшоп өткөрүлдү.</p> <p>Өлкөдө биринчи жолу «Куттуу шаарлар уюлу / Сеть счастливых городов» деген аталышта шаарлардын Форуму өткөрүлдү.</p>	15 000	январь – июль, 2017

«Жарандык катышуу» программы

Гранттык ишмердүүлүк	Долбоордун натыйжалары жана баяндоолору	Бюджет, (\$)	Долбоордун аралыгы
Максаттуу гранттар			
«Лидерлик ЭВАсы» мекемеси (Каракол ш.)	<p>Долбоор «Шаардык демилгелер»</p> <p>Максаты: Шаардык демилгелердин конкурсун уюштуруу жана өткөрүү аркылуу шаардык актуалдуу көйгөйлөрүн биргелешип чечүү үчүн Каракол ш. жарандарды, жергиликтүү коомдоштуктарды жана коомдук уюмдарды активдештируү.</p> <p>Натыйжалар:</p> <p>Колдоого алынган долбоорлор:</p> <ul style="list-style-type: none"> • балдар үйүнүн жана интернаттардын балдарынын катышуусу менен “жашыл” аллеяны жасоо боюнча; • шаарда 50 дарак отургузуу жана бала бакчанын балдарын дарак отургузууга үйрөтүү боюнча; • велокыймылды даңазалоо боюнча (велотоктотмолорду орноттуу); • дени сак жашоо образын алга жылдыруу жана жаңы воркаут-кыймылын өнүктүрүү боюнча (эки воркаут-аянтын орноттуу); • Караколдун тарыхый-маданий мурастарын сактоо боюнча (маалымат такталарын орнотуу жана шаардын тургузулушунун тарыхы жөнүндө фотоальбом басып чыгаруу); • үйлердүн капиталдарына стрит-арртын жардамы менен шаардыктардын маданиятынын денгээлин жогорулатуу боюнча. 	11 962	март – сентябрь, 2017
«Д... орунү театр-клубу» КФсы (Бишкек ш.)	<p>Долбоор: «Шаардагы орун» көчө театрларынын эл аралык фестивалы.</p> <p>Максаты: шаардагы өздөрүнүн ордун түшүнүү процессине шаардыктарды тартуу максатында Бишкекте көчө театрларын даңазалоо жана өнүктүрүү.</p> <p>Натыйжалар:</p> <p>Профессионал артисттер менен кошо фестивалга окуучулар, студенттер, активисттер, художниктер, ден соолугунан мүмкүнчүлүгү чектелген балдар, музыканттар, бий студиялары, арт-студиялар, кол өнөрчүлөр, акындар жана башка көпчүлүк катышты. Фестиваль шаардын бардык чыгармачылык мүмкүнчүлүгүн бир убакта ишке ашыруу мүмкүндүгүн ачты.</p> <p>Бишкек ш. мэриясы жылдык планына долбоорду колдоону киргизди жана шаарда ири креативдүү маданий иш-чараны өткөрүүгө сурооталапты жүзөгө ашырды.</p>	24 093	июль – октябрь 2017
«MoveGreen» КБсы (Бишкек ш.)	<p>Долбоор «#Бишкектеги аба».</p> <p>Максаты: долбоордун алкагында өлчөөлөргө негизделген жалпы элдик маалыматтарды жана билдириүүлөрдү берүү жолу менен Бишкек ш. абанын бузулушунун көйгөйлөрү тууралуу кабарландырылган сын көз менен караган массаны түзүү.</p> <p>Натыйжалар:</p> <p>Бишкектеги абада катуу бөлүкчөлөрдүн ($PM_{2,5}$) концентрацияларын көзөмөлдөө үчүн Aba.kg мобилдик тиркеме жана www.movegreen.kg сайтында бет түзүлдү.</p>	16 847	июль 2017 – февраль 2018

«Жарандык катышуу» программы

Гранттык ишмердүүлүк	Долбоордун натыйжалары жана баяндоолору	Бюджет, (\$)	Долбоордун аралыгы
«Борбордук Азиянын Евразия Фонду» КФсы (Бишкек)	<p>Долбоор: «Шаардык бюджеттик процесске жарандарды тартуу».</p> <p>Максаты: Шаардык бюджеттик процесске жарандарды тартуу боюнча КР Бюджеттик кодекстин ченемдерин ишке ашырууда кичине шаарларга көмөктөшүү.</p> <p>Натыйжалар:</p> <p>Азыркы этапта мэриянын жана муниципалдык кызматтардын кызматкерлери, ошондой эле жарандык коомдордун өкүлдөрү үчүн Каракол ш. программалык жана жарандык бюджеттери түзүү боюнча тренинг өткөрүлдү.</p> <p>Шаардын программалык жана жарандык бюджеттери бекитилди.</p>	14 971	июль 2017 – март 2018
«Жаштарды өнүктүрүү институту» КБсы (г. Бишкек)	<p>Долбоор «Ашыкча жүктөө» КЭУ үчүн инновациялардын форуму».</p> <p>Максаты: коммерциялык эмес секторлордо инновациялык технологияларды жайылтууну көрсөтүү аркылуу жарандык коомдук уюмдардын (ЖКУ) ишмердүүлүктөрүнүн натыйжалуулуктарын жогорулатууга көмөктөшүү.</p> <p>Натыйжалар:</p> <p>Коммерциялык эмес уюмдар үчүн инновациялардын форуму өлкөбүздө биринчи жолу өткөрүлдү, анда КЭУлардын өкүлдөрү тарабынан өкмөттүк эмес секторлордо инновациялар көрсөтүлдү жана натыйжалуу жана ылдам иштөө үчүн өздөрүнүн уюмдарында жаңы технологияларды жайылтууга көмөк көрсөтүлдү.</p>	9 992	ноябрь – декабрь 2017
«Интербилим» ЭБ» КБсынын Ош филиалы (Бишкек ш.)	<p>Долбоор: «Үйдүн жанындагы жер участокторуна документтерди алуу үчүн көп кабаттуу үйлөрдүн жашоочуларын тартуу боюнча Ош ш. 40 кондомиумдарын күчөтүү».</p> <p>Максаты: көп кабаттуу үйлөрдүн 40 кондомиумдарынын мүмкүнчүлүктөрүн жогорулатуу аркылуу Ош ш. 120 көп кабаттуу үйлөрдүн үйдүн жанындагы жер участокторуна укукту белгилөөчү документтерди жана укукту күбөлөндүрүүчү документтерди калыбына келтириүүгө жана алууга көмөк көрсөтүү.</p>	19 356	декабрь 2017 – май 2018

Искусство жана маданият чөйрөсүндө гранттык конкурс (паблик-арт)

«Билим берүү, илим жана маданият жаатында немецтик кызматташуу» КБсы (Бишкек ш.)	<p>Долбоор: «Паблик-арт коомдук мейкиндикти трансформациялоо каражаты катары».</p> <p>Максаты: шаардык коомдоштуктун социалдык жана маданий өнүгүүсүнө мүмкүндүк түзгөн жарандык катышууну күчөтүү жана көчө сүрөтчүлөрүнүн, шаардык коомдоштуктардын жана муниципалитеттердин ортосунда диалогду алга жылдыруу үчүн креативдүү жаштардын жана активдүү шаардыктардын колу менен паблик-арттын жардамында Бишкек ш. коомдук мейкиндикти трансформациялоо.</p> <p>Натыйжалары:</p> <p>Долбоор көчө сүрөтчүлөрүнө анча чоң эмес сүрөт долбоорунун алкагынан чыгууга жана шаардык жашоочулар жана муниципалитет менен масштабдуу иш-чара өткөрүүгө мүмкүндүк түздү.</p> <p>Долбоор дагы келечекте өз эсебинен көп кабаттуу үйлөрдүн короолорундагы коомдук мейкиндикти арт-трансформациялоону өз алдынча каржылоого даяр топтоту жашоочулардын өзүн өзү уюштуруусуна мүмкүндүк берди.</p>	9 530	май – октябрь 2017
--	--	-------	--------------------

«Жарандык катышуу» программы

Гранттык ишмердүүлүк	Долбоордун натыйжалары жана баяндоолору	Бюджет, (\$)	Долбоордун аралыгы
Искусство жана маданият чөйрөсүндө гранттык конкурс (паблик-арт)			
«Каракол ш. ишкерлеринин союзу» КФсы	<p>Долбоор: «Келгиле боёйбуз» долбоорунун социалдык стрит-арты».</p> <p>Максаты: креативдүү жаштарды тартуу, шаардык бийлик менен арткоомдоштуктардын ортосундагы диалогду өнүктүрүү, ошондой эле шаардыктарды шаардын өнүгүү процессине тартуу.</p> <p>Натыйжалары: Каракол ш. үйлөрүнүн дубалдарында 7 граффити сүрөттөрү жасалды. Жаштарды өнүктүрүү үчүн шарттар түзүлдү, дени сак жашоо образыны, экологияяны, толеранттуулукту, бири-бирине гумандуу жана жоопкерчиликтүү мамиле түзүүнү; спортту, бийди ж.б. даңазалоо ишке ашырылды. Стрит-арт шаардын сырткы көрүнүшүн жакшыртуу боюнча шаардын бийлигинин жана кондоминиумдардын жетекчилеринин мындан аркы аракеттери үчүн катализатор болду.</p>	6 960	июнь – ноябрь 2017
«Рейнбоу» маалымат-борбору» КФсы (Ош ш.)	<p>Долбоор: «Граффити – шаардын таанытмасы».</p> <p>Максаты: жалпы элдик искусствого таланттуу жаштарды катыштыруу жана бул шаарлардын дубал бетиндеги граффити-таанытмаларын түзүү жана кайра жаратуу жолу менен Майлуу-Суу, Кызыл-Кыя жана Кара-Суу кичине шаарларынын коомдук мейкиндиктерин кайра түзүү.</p> <p>Натыйжалар: Майлуу-Суу, Кызыл-Кыя жана Кара-Суу шаарларынын мэрияларынын жетекчилери, жаштар комитеттери, коомдук-профилактикалык борборлор, ЖӨБӘММА жана башка мамлекеттик жана коомдук уюмдар паблик-артты колдонуу менен коомдук мейкиндикти кайра түзүү үчүн жаштарды тартууга багытталган социалдык долбоорго катышуу тажрыйбасын аlyшты. Майлуу-Суу, Кызыл-Кыя жана Кара-Суу шаарларынын өздөрүнүн спецификалык өзгөчөлүктөрүн, бул шаарлардын уникалдуулугун көрсөтүүчү граффити-таанытмалары бар. Граффити-таанытмалар ар түрдүү башка форматтарда: календарларда, постерлерде, футболкаларда ж.б. – бул шаарлардын зоболосун даңазалоо үчүн пайдаланылат.</p>	8 605	июнь – сентябрь 2017
«Жаштар демилгелерин өнүктүрүү фонду» КФсы (Бишкек ш.)	<p>Долбоор «Жер алдындағы шаардаштыруу».</p> <p>Максаты: Бишкек ш. 8-, 10-кичирайондордо жайгашкан жер алдындағы өтмөктөрдү жашоочулар жана коноктор үчүн шаардык коомдук-пайдалуу мейкиндикке кайра түзүү.</p> <p>Натыйжалар: Эки жер алдындағы өтмөктөргө райондук администрация жана жергиликтүү жашоочулар менен бирге аймакты тазалоо жана ондолп-түзөө иштери жүргүзүлдү. “Окуй турган кичирайон” жана музыкалык марафон иш-чаралары өткөрүлдү.</p>	9 998	июнь – октябрь 2017

«Жарандык катышуу» программы

Операциялык ишмердүүлүк	Бюджет, (\$)	Долбоордун аралыгы
<p>Долбоор «Окуй турган Эркиндик».</p> <p>Максаты: окууга жана шаардык маданиятка шаардыктардын кызыкчылыктарын жогорулатуу</p> <p>Милдеттер:</p> <ul style="list-style-type: none"> маданий баалуулуктарды (буккроссинг, сторителлинг) чын дилден алмашууну даңазалоо аркылуу шаардын маданиятын жогорулатуу; коомдук турмушка жарандарды активдүү тартуу; партиципатордук принциптерин жайылтуу, анда шаардыктар коомдук мейкиндикти пайдалануучу гана болуп саналbastan, өздөрү контент түзүп жана шаардык чөйрөнү өзгөртө алат. 	1 837	март – сентябрь 2017
<p>«Бишкек шаарынын туруктуу транспорту» конференциясы.</p> <p>Максаты: шаардын транспорттук системасы менен иштеген кызматтардын ишин координациялоону, пландаштырууну жана шаарды абаттоо боюнча пландарды ишке ашиярууну системага келтирүү, жөө жүрүүчүлөрдүн, велосипедчилердин жана коомдук транспорттун пайдасына артыкчылыктарды ордуна коюу жана болгон транспорт системасын реформалоо максатында «Бишкек шаарынын туруктуу транспорту» долбоорун демилгелөөгө мамлекеттик органдарга түрткү болуу.</p>	2 446	май, 2017
<p>«Жашыл Бишкекти калыбына келтиreibиз» төгерек үстөлү.</p> <p>Максаты: шаардын жашыл аймактарын сактоо жана көбөйтүү, Бишкекке шаар-бак даңыкын кайрып берүү үчүн эмне кылуу керек жана ким жоопкерчиликтүү болушу керек деген суроолорго жооп. Төгерек үстөл жашыл Бишкекти калыбына келтирүү үчүн макулдашылган чечимдерди жана жалпы позицияны иштеп чыгуу үчүн мамлекет, коомчулук жана бизнестин ортосундагы диалог үчүн аяят болууга арналган.</p>	741	май 2017
<p>Бишкек шаарынын туруктуулугун өлчөө үчүн “Шаардын гүлдөө индекси” М-Вектор компаниясынын изилдөөсү. Индекс шаардын өнүгүү деңгээлин салыштыруу үчүн гана эмес, шаардык бийлиkke, жергиликтүү жана эл аралык уюмдарга, шаардын бир кыйла гүлдөө өнүгүшүү үчүн, жашоо чөйрөсүндөгү мүмкүнчүлүктүү жана дараметти табууга мүмкүндүк түзүүгө колдонулат.</p>	887	май 2017
<p>Кыргызстанда жол коопсуздугун камсыз кылуу боюнча чаралардын Комплексин жайылтуу үчүн «Кырдаалды талдоо, юридикалык талдоо жүргүзүү жана ЧУАларды иштеп чыгуу» жана аларды бийлик органдарында алга жылдыруу.</p>	5 426	май – август 2017
<p>TENGRImusic ачык асман астында классикалык музыканын эл аралык фестивалы.</p> <p>Максаты: шаардын жана бутундөй өлкөнүн коомдук гармониялуу жана ийгиликтүү өнүгүүсүнүн маанилүү компоненти катары классикалык музыканы даңазалоо; Борбордук Азия регионунун маданият борбору катары биздин өлкөгө туристтердин көңүлүн буруу.</p>	1 948	июнь 2017
<p>Воркшоп «Шаардык модератор»</p> <p>Максаты: шаардык диалогдо шаардык модерациянын ролун жана милдеттерин аныктоо.</p> <p>Милдеттер:</p> <ul style="list-style-type: none"> шаардык диалогдо шаардык модерациянын ролун жана милдетин аныктоо; практикалык мисалдарда шаардык модерациянын технологияларын берүү; шаардык модератор компетенциясын колдонуу моделин түзүү (модератор качан керек жана аны кантип демилгелөө керектигин түшүнүү); шаардык модерациянын баалуу платформасын берүү. 	8 654	сентябрь 2017
<p>Жаштар аллеясында “Көз айнек. Көз караш” арт-инсталляциясын калыбына келтирүү.</p>	293	октябрь 2017

«Жарандык катышуу» программы

Операциялык ишмердүүлүк	Бюджет, (\$)	Долбоордун аралыгы
“Адвокациянын заманбап технологиясы” тренинги. Максаты: жергиликтүү жана улуттук деңгээлде мындан ары ишке ашыруу үчүн адвокация боюнча долбоорлорду иштеп чыгууга программанын өнөктөштөрүн жана грант алуучулардын көндүмүн жакшыртуу.	5 739	декабрь 2017
Операциялык ишмердүүлүк	Долбоордун аралыгы январь – декабрь 2017	
16-18 жаштагы жеке жактар үчүн ФОО- Нью-Йорк адам укуктары боюнча Демилгелер программынын биргелешкен долбоору жана СКФнын “Жарандык катышуу” программы. 2017-жылы YAF жаш адамдардын идеяларын ишке ашырууга колдоо көрсөтүү жана демилгелөө аркылуу адам укуктарын алга жылдыруу, сакто жана коргоого жаштардын катышуусуна көмөктөшүүнү өзүнүн башкы максаты каторы койду. YAF максатына жетүү үчүн 16 жаштан 18 жашка чейинки куректагы жаш адамдарга алардын төмөнкү категорияларга багытталган идеяларын колдоо үчүн 600дөн 2000 долларга чейин өлчөмдө грант бөлдү:		
1) мүмкүнчүлүгү чектелген адамдардын укуктары; 2) жаштар жана сот системасы; 3) саламаттык сактоого аялдардын укуктары; 4) этникалык, тилдик жана диний азчылыкты камтыган, бирок алар менен чектелбegen укуктар;		
Бардыгы болуп 72 арыз төмөнкү түзүмдөр боюнча келип түштү:		
1) мүмкүнчүлүгү чектелген адамдардын укуктары – 11; 2) жаштар жана сот системасы – 13; 3) саламаттык сактоого аялдардын укуктары – 18; 4) этникалык, тилдик жана диний азчылыкты камтыган, бирок алар менен чектелбegen укуктар – 8.		
Ошондой эле тарыхта биринчи жолу Кыргызстандын ар түрдүү аймактарын камтыган программалар болду:		
Баткен – 16; Чүй (Бишкек) – 3; Жалал-Абад – 18; Ысык –Көл – 11; Нарын – 9; Ош – 11; Талас – 4.		
Жыйнтыгында 10 грант тандалып алынды.		
2017-жылы адам укуктары жөнүндө Кыргызстандын жаrandарын кабарландырууна жогорулатууга багытталган “Жарандык катышуу” программынын алкагында Жаштар демилгелерин колдоо (YAF) фондунун мини-гранттарынын долбоорлору.		
Берилген гранттардын жалпы бюджети: \$15, 307		

«Жарандык катышуу» программы

Операциялык ишмердүүлүк	Долбоор-дун аралыгы январь – декабрь 2017
<p>1-долбоор: «Аялдык бакыт» Грант алуучу: Алия Жолдошбекова Бюджет: \$1, 501 Мөөнөтү: 5 ай Региону: Талас</p> <p>Алия өзүнүн долбоорун Талас облусунда үй зомбулугуна адамдардын мамилесин алмаштырууга аракеттенүү үчүн форум-театрдын инновациялык техникалары / эзилгендердин театры жана дебаттары аркылуу ишке ашырган. Ал муун мындай түшүндүрөт, эгерде Кыргызстан үй-булөдөгү зомбулукка карши, адам укуктары боюнча мыйзамдарды чыгарган күндө дагы, иш жүзүндө ал иштебейт, анткени калк арасында өздөрүнүн укуктары жөнүндө маалымдуулук начар. Мындан улам калк өзүн жана өзүнүн жакындарын зомбулуктан кантитп коргоо керектигин билбейт. Аялдарга карата үйдөгү зомбулукту жаш муун көрүп өскөндүктөн жана бул нормалдуу деп ойлогондуктан, бул жөнүндө айтуу маанилүү деп эсептейт, Алия. Мындан сырткары, анын долбоору эрте жаштагы никенин, кыздарды ала качуунун жана аялдарга карата зомбулуктун коркунчтары жөнүндө калкка маалымдоого багытталган. Долбоордун максаттуу аудиториясы болуп, өспүрүмдөр жана жогорку класстын окуучулары саналат, анткени дүйнөгө болгон көз караш ушул жаш куракта калыптанат, маалымат жакшы кабыл алынат жана аларда ушундай долбоорлорго катышууга жана Кыргызстанда адам укуктарын алга жылдырууга жардам берүүгө кызыгусу бар.</p>	
<p>2-долбоор: «Балдар биздин келечегибиз» Грант алуучу: Аброр Кургонбай угли Бюджет: \$739 Мөөнөтү: 5 ай Региону: Жалал-Абад, Арстанбап</p> <p>Аброр, айыл мектебинин мугалими, билим берүү чөйрөсүндө адам укуктарынын маселелерин окуу программына киргизүүнү сунушттайт. Анын долбоору Арстанбап айылында ишке ашырылат, ал жакта өзбек улутундагы жарандар көбүрөөк жашайт. Аброр Арстанбапта балдардын укуктары тематикасын акырындал жайылтууну жана жардамдашууну каалайт. Ал, ата-энелер билим берүүнү баалашпайт жана балдар эрте жаштан иштеп, мектепке келишпейт деп белгилейт. Дагы бир көйгөй: көптөгөн ата-энелер Россияга иштеп келүү үчүн кетип калышат. Балдардын көпчүлүгү дагы мектепти аяктагандан кийин иштеп табууга кетишет. Ошондуктан айылда жаш адистер жана окутуучулар жок.</p>	

«Жарандык катышуу» программы

Операциялык ишмердүүлүк

**Долбоор-
дун
аралыгы**
январь – де-
кабрь 2017

3-долбоор: «Аялдарды үй зомбулуугунан коргойбуз»**Грант алуучу: Нурбекова Меерим****Бюджет: \$1, 113****Мөөнөтү: 5 ай****Региону: Нарын, Кочкор**

Мееримдин долбоору көчө искусствоосун, тактап айтканда – дубалга тартылган граффитини пайдалануу аркылуу аялдарга карата үй зомбулугу менен күрөшүүнүн зарылдыгы жөнүндө Нарын облусунун Кочкор айылынын жаштарын тааныштырууга багытталган Анда долбоорду алга жылдыруу үчүн жергиликтүү бийлик органдары, эки мектептин администрациясы, БҮҮ-аялдар өкулдөрү, Нарын телекөрсөтүүсү социалдык тармактар тарабынан колдоо бар. Болжолдуу адам укуктары боюнча семинарга 20 жаш адам катышуу мүмкүнчүлүгүн ала алат, ал жерде кийинки дубал бетине тартыла турган сүрөттүн дизайны иштелип чыгып, Кочкор айылындагы мектептин имаратынын капиталынын бирине граффитинин долбоорун биргелешип түзүү менен аяктайт. Долбоордун максаты болуп, жаштардын чыгармачылык мүмкүнчүлүктөрүн өнүктүрүү менен катар, үй-бүлөдөгү зомбулук кыргыз маданиятынын салты эмес экендиги, бул мыйзамга карши келери жөнүндө аларга маалымдоо саналат. Жаш сүрөтчүлөр биринчи жолу граффити менен иштешкени менен, эми искусство, адам укуктары аркылуу актилизмди алга жылдырууга түздөн-түз алектенишмекчи.

4-долбоор: «Чоң-Алай районунда форум-театр аркылуу укуктук мектеп»**Грант алуучу: Бектур Абдурасулов****Бюджет: \$1, 415****Мөөнөтү: 5 ай****Региону: Ош, Чоң-Алай**

Бектур адам укуктары, анын ичинде жашы жете электердин укуктары жөнүндө билимди жайылтуу долбооруна Кыргызстандын алыссы Чоң-Алай регионундагы жаштарды тартуу үчүн форум-театрынын техникасын пайдаланууну сунуштайт. Форум-театрдын негизги идеясы – өсүп келе жаткан муунга мыкты келечекти курууга ар бир адамдын катышуусунун зарылдыгын көрсөтүү, кыздарга жана балдарга алардын турмушун, өлкөбүздөгү социалдык кырдаалды жакшыртуунун көпчүлүк учурлары алардын өздөрүнө, өздөрүнүн укуктары жана аларды коргоо жөнүндө алардын билимдерине жараша болорлуугун түшүндүрүү. Бектур жаштар укуктары жана адам укуктары боюнча форум-театр өткөрүүнүн техникасы боюнча мектепте тренинг өткөрдү. Долбоордун аягында отчеттук иш-чара уюштуруулуп, ага Чоң-Алай аймагынын 10 мектебинен 10 команда катышты. Чыгып сүйлөөлөрдүн негизине балдардын укуктары жөнүндө Конвенциянын элементтери, Кыргызстандын эрте курактагы нике жөнүндөгү мыйзамдары камтылып, жашы жете электердин укуктарынын темасы киргизилди. Долбоор «Чоң-Алай» жаштар борбору жана жергиликтүү администрациянын жаштар комитети тарабынан колдоого алынды. Чоң-Алай абдан алыс жайгашкандыктан, адам укуктары жөнүндө билүүдө жана форум-театрларын түзүү жана өткөрүү техникасы менен таанышууда YAF жергиликтүү жаштар үчүн мыкты мүмкүнчүлүк болду.

5-долбоор: «Жаштарды эрте курактагы никеден коргойбуз»**Грант алуучу: Дастан Үмөтбай уулу****Бюджет: \$1,865****Мөөнөтү: 5 ай****Региону: Ош, Кара-Кулжа**

Дастандын долбоору жашы жете электеги жана расмий каттоосуз никеге турнуун коркунчтары жөнүндө жаш адамдарга маалымдоо үчүн форум-театрларды жана театралдык комедияларды пайдаланууга багытталат. Анын максаты – мындай никеге турнуу Кыргызстандын мыйзамдарына ылайык мыйзамсыз жана аялдардын, балдардын укуктарын бузу болуп саналарын жаштарга жана кенири коомчуулукка түшүндүрүү жана маалымдоо. Ал дагы никеге формалдуу каттоонун жоктугу көптөгөн аялдарды үлүшсүз жана укук коргоо органдары, күйөөсү тарабынан базалык колдоосуз калтырганын түшүндүрөт. Дастан 16 жашка чейинки нике үчүн ата-әнерлердин жана молдородун жоопкерчилигин белгилеген үй-бүлө жана кылмыш-жаза кодексин түшүндүрүү маанлүү деп эсептейт.

«Жарандык катышуу» программы

Операциялык ишмердүүлүк	Долбоор-дун аралыгы январь – декабрь 2017
<p>6-долбоор: «Бирдей аалам» Грант алуучу: Асан Кубанычбек уулу Бюджет: \$1, 993 Мөөнөтү: 5 ай Региону: Ош</p> <p>Асандын долбоору адам укуктарын коргоо, конкреттүү – Кыргызстандын түштүк аймагындагы басмyroо тематикасы боюнча өттү. Биринчи кезекте бул, Ошто өтө көп кездешкен өзбек менен кыргыздын ортосундагы, жергилиттүү калк менен студент-индустардын ортосундагы оор этникалар аралык мамилелерге тиешелүү. 2017-жылы жазында митинг дагы өткөрүлдү. Дагы бир көйгөй: салттуу түштүк коому жаш адамдардын пикир айтуу эркиндигин олуттуу кабыл албайт, ошондуктан Асан пикирлештерди табууну, аларды окутууну жана басмyroонун бардык формалары менен күрөшүүнү чечкен. Долбоорго катышууга ар түрдүү этникалык топтордун өкүлдөрү чакырылган. Долбоор бардыгы болуп Баткен, Жалал-Абад жана Ош облустарынан 30 жаш адамды бириктирген. Алар үч күндүн ичинде инновациялык ыкманды менен (фотосүрөт, социалдык блоггинг жана дебаттар) адам укуктарынын негиздерин түшүнүштү. Окутуу орус тилинде жүргүзүлдү, бирок башка тилде сүйлөгөндөр жана оруучаны начар түшүнгөндөр үчүн бардык шарттар түзүлгөн. Сапаттуу окутууну камсыз кылуу үчүн Асан блоггинг, дебат жана салттуу медиа чөйрөлөр боюнча профессионалдарды тарткан.</p>	
<p>7-долбоор: «Форум-театр аркылуу адам укуктары» Грант алуучу: Гульзода Юсупова Бюджет: \$1,094 Мөөнөтү: 5 ай Региону: Баткен облусу, Андарак а.</p> <p>Гульзоданын долбоору Баткен облусунун Андарак айылында форум-театрынын техникасын үйрөнүүгө жана өткөрүүгө арналган. Адам укуктары маселелерине арналган форум-театр жана чыгып сүйлөөлөр тажик тилинде өткөрүлдү, анткени бул айылда этникалык тажиктер жашайт. Айыл Тажикстандын чек арасында жайгашкан жана 6 000 адамдан аз эмес калкы бар. Гульзода айылда билим берүү системасы абдан начар жана тажик тилинде, этникалык топтун негизги тилинде адам укуктары боюнча адабият жок экендигин белгилейт. Бул УАФ долбоору жергилиттүү жаштар үчүн адам укуктары жөнүндө билим алуунун жана укук коргоо ишмердүүлүгүнө катышуунун реалдуу мүмкүндүгүн берди. Долбоордун негизги милдети – форум-театрды 2017-2018-окуу жылынын ичинде ай сайын өткөрүү үчүн жергилиттүү мектептердин администрация менен тыгыз кызматташуусун жөнгө салуу. Ар бир коюлган оюн адам укуктарына арналды. Гульзоданын пикири боюнча бул техника Андарак айылындагы конкреттүү адам укуктарынын көйгөйлөрүн байланыштырууга мүмкүндүк түзгөн инновациялык концепция катары пайдаланылды.</p>	
<p>8-долбоор: «Биз адам укуктары үчүн жаштардын стрит-арт долбоору» Грант алуучу: Наталья Могуева Бюджет: \$1, 998 Мөөнөтү: 5 ай Региону: Үңүзүк Көл, Каракол</p> <p>Натальянын долбоору Каракол шаарында “Биз адам укуктары үчүн” деген темада үч ар түрдүү көчөгө илингендөр көркөм сүрөт жасоого арналган. Анын долбоору жергилиттүү коомдоштуктарга абдан белгилүү. Жергилиттүү бийлик органдары, мектептин жана балдар бакчасынын администрациялары кызыктар болушуп, анын демилгесин колдоп, сүрөт тартуу үчүн дубал бетин бөлүп беришкен. Бул долбоор сүрөттү тандоодо жана шаардын ылайыктуу жерин тандоодо жаштарды дагы, улуу жаштагы элдерди дагы бириктиреет. Наталья Каракол шаарынын калкы өздөрүнүн укуктары жөнүндө начар маалымдуу деп эсептейт, граффити аркылуу ал өздөрүнүн укуктары жөнүндө билүүгө калкты кызыктырууну жана көчө искуствосу аларга өздөрүнүн укуктарын билүү керектүү жана маанилүү экендигин эске салып туруусун каалайт, ал эми бул өз кезегинде өзүн коргоого аларга жардам берет.</p>	

«Жарандык катышуу» программы

Операциялык ишмердүүлүк	Долбоор-дун аралыгы январь – декабрь 2017
<p>9-долбоор: «Кыздарга карата зомбуулукка каршы көчө театры» Грант алуучу: Раида Токтоева Бюджет: \$1, 588.75 Мөөнөтү: 5 ай Региону: Ысык Көл, Каракол</p> <p>Раиданын долбоору үй-бүлөдөгү зомбуулусуз жашоого кыздардын укуктары жөнүндө кабарланууну жогорулатту үчүн рэп-музыкаларды, көчө театрларын жана флемшмобду пайдаланууга арналган. Долбоор баланын укуктары жөнүндө Конвенцияга, айрыкча анын сексуалдык зомбуулуктан балдарды коргоого тиешелүү ченемдерине негизделет. Бул долбоор жаштарга жеткиликтүү тилде сексуалдык зомбуулук жөнүндө ачык, эркин талкуулоону камтыгандыктан өзгөчө. Долбоордун алкагында 15 ыктыярдуулар тобу жардам берди. Алар чогуу балдардын укуктары жөнүндө, сексуалдык зомбуулуктун белгилери жана залалдары тууралуу жаштарга маалымат берүүчү театралдык коюуларды ўюштурушту. Долбоор Каракол шаарынын мэриясы тарабынан жактырылып, бул долбоорду ишке ашырууда мектептер менен кызматташууга колдоо алысты.</p>	
<p>10-долбоор: «She starts» аялдардын өнөрканасын» түзүү менен жакырчылыкта жашаган аялдардын арасында аялдардын өлүм коркунучун азайтуу» Грант алуучу: Асель Кубанычбекова Бюджет: \$1, 991 Мөөнөтү: 5 ай Региону: Чүй, Бишкек</p> <p>Асель Кубанычбекованын долбоору окуу семинарларынын серияларын түзүү жолу менен жакырчылыкта жашаган аялдардын арасында аялдардын өлүм коркунучун азайтууда турат. Асель ишин “Арча-Бешик” жаңы конушундагы жана ага жакын жаңы конуштардагы аялдар менен ден соолукка укук жөнүндө аларды маалымдо боюнча баштаган. Иш-чара сүйлөшүү жана лекция формасында болуп, анын жүрүшүндө аялдар төрөөгө даярдануунун бардык этаптары, кош бойлуу учурда туура режимди сактоо жана туура тамактану тууралуу билишкен. Иш эркектер менен дагы жүргүзүлгөн: келечектеги ата аялдардын кош бойлуу кезинин олуттуулугу тууралуу, аялдардын жана балдардын өлүмдүүлүгүнүн себептери, профилактикалык медициналык-санитардык иш-чаралардын маанилүүлүгүн тууралуу кабарларландырылган. Долбоор Кыргызстанда аялдардын өлүмү советтен кийинки өлкөлөрдүн арасында абдан жогорку көрсөткүч түзүлгөнүн изилдөөгө негизделген.</p> <p>Төрөгөнгө чейинки камкордук боюнча семинарларды түзүү долбоордун башкы багыты болот, бирок Асель кош бойлуу аялдардын турмушунун социалдык, экономикалык жана маданий аспекттерин жакшыртууга багытталган атايын борборлорду түзүү мүмкүндүгү үчүн кыртыш түзүүгө умтулат. Ал репродуктивдүү ден соолук боюнча БФУ Альянсын, КР СМНЫ жана аялуу калк арасында ишкерликке адистештирилген аялдар жетектеген БФУларды өзүнө тартып алган. Башталышында аялдарды адистер окутат, андан кийин бул топтор жаңы конуштардын аялдарынын арасында тренингдерди түзүштөт, ал андан ары башка аялдарды окутат.</p>	

«Жарандык катышу» программы

Операциялык долбоорлор		Бюджет, (\$)	Мөнөттер
Кысқача баяндoo			
Долбоордун бюджети 2017-жылы январдан апрелге чейин 3703\$га ишке ашырылган, ал административдик чыгымдарды (\$1328), аймактардагы долбоордун бетачарын (\$2000) жана 2016-жылдан тартып Нарындагы бир долбоорду мониторингдөөнү (\$375) камтыган.			
Андан ары бюджет 2017-жылдын май айынан декабрь айына чейин узартылган \$7574, ал өзүнө административдик чыгымдарды (\$2656), долбоорду мониторингдөөнү (\$2958) жана грантты женүүчүлөр үчүн көрсөтмө берүүчү семинарды (\$1960) камтыды.			
YAF бетачары: Адам укуктары боюнча грант алуу мүмкүндүгү жөнүндө Кыргызстандын жаштарына маалымдоого багытталган аймактардагы YAF программынын көчмө бетачарлары.	2000	апрель 2017	
Көрсөтмө берүүчү семинар: Бишкек, СКФ 9 адам Семинар долбоорду ишке ашырууну баштаардын алдында грант алуучулар үчүн жыл сайын өткөрүлөт. Семинар учурунда грант алуучулар жол-жоболор менен таанышышат жана долбоорду ишке ашыруу жана отчет берүү маселелери боюнча маалымат алышат. 10 грант алуучу программалык жана каржылык отчет жазууга, документтерди туура толтурууга, өздөрүнүн долбоорлорун сабаттуу жарнамалоону уюштурууга үйретүлдү. Ошондой эле алар “Ата-Бейит” – Мемориалдык комплексине барышты жана YAFтын бир бүтүрүүчүсү менен маектешишип, ал долбоорду ишке ашырууда өзүнүн тажрыйбасын бөлүштү.	1 960	октябрь 2017	
Долбоорлордун көчмө мониторингдери	375	январь 2017	
Грант алуучулар ноябрь-декабрда өздөрүнүн долбоорлорун ишке ашырууга киришиши, долбоорлорду жеринде ишке ашырууга мониторинг жүргүзүлдү. (Талас, Араван, Баткен, Караколдо эки жолу, Нарын, Чоң-Алай, Жалал-Абад (Арстанбап).	2656	ноябрь –декабрь 2017	

Маалымат программы

Операциялык ишмердүүлүк	Бюджет, (\$)	Долбоордун аралыгы
Кыргыз МТ-форумун өткөрүү КМТ-форуму жыл сайын Кыргызстандагы маалыматтык-коммуникативдик технологиялар (МКТ) чөйрөсүндө ири аяят болуп саналат, ал Кыргызстанда маалымат технологияларын өнүктүрүү жолу менен көйтөйлөрдү талкуулоо, бул сектордуу ийгиликтүү өнүктүрүү үчүн белгилүү экспертерди, ири МТ-компанияларынын жетекчилерин жана саясий ишмерлерди бириктириет. 2017-жылы КМТ-форуму беш ири тематикалык сессиялардын алкағында 2000ден ашык катышуучуна чогултту.	997	февраль 2017
Киевде OGP регионалдык жолугушууга Кыргызстандын катышуусу Долбоордун алкағында Киевде (Украина) 16-17-февралда болуп өткөн "Ачык Мамлекеттердин Өнөктөштүктөрү" боюнча Регионалдык жолугушууга Кыргызстандын эксперти Б. Сатыбековдун катышуусу колдоого алынды.	318	февраль 2017
Open Education Global (TAP) конференциясына катышуу, 2017 Кыргызстан тараабынан өткөрүлгөн Ачык билим берүү ресурстары (АБР) демилгесин алга жылдыруу боюнча исти, Ачык киругүү мүмкүндүгү жаатында Кыргызстандын саясатынын бетачары менен КР Жогорку Кеңешинин депутаты Д. Бекешовдун сөзүн кошуп, глобалдык деңгээлде чагылдыруу, ошондой эле акыркы 4 жыlda АБРди өнүктүрүү боюнча СКФынын ийгиликтүү долбоорлорун көрсөтүү.	4 925	март 2017
Интернетти башкаруу боюнча Экинчи Борбордук Азия форумуна Кыргызстандын делегациясынын катышуусу (Душанбе, 2017) Кыргызстандан үч катышуучунун интернетке киругүү кеңейтүү жана DNS-индустриясын өнүктүрүү, интернетти эркин жөнгө салуу жана кибер коопсуздук маселелерин регионалдык талкуулоого катышуулары.	2 358	22-23 июня
Ачык билим берүү ресурстарынын жайкы лагери (АБР) <ul style="list-style-type: none"> АБРдин Жайкы лагеринин 90 катышуучусу: мектеп мугалимдери, жождордун окутуучулары, китептин авторлору, онлайн контент-девелоперлер, өлкөнүн бардык региондорунан Интернетте билим берүү контентин алга жылдыруу боюнча активисттери – АБРди иштеп чыгуу боюнча жаңы тажрыйба алышты, ачык лицензиянын алдында өз иштерин алга жылдыруу жана болгондорун адаптациялоо; АБР иши боюнча 17 мастер-класс өткөрүлдү. 	17 291	июль 2017
Кыргызстанда код коюу сааты (Hour of Code) <ul style="list-style-type: none"> 2017-жылы Код коюу саатына республиканын бардык региондорунан 6 600ден ашык катышуучу катышты; төмөнкү платформаларга кыргыз тили киргизилди: www.hourofcode.kg (https://hourofcode.com/us/ky/promote, https://hourofcode.com/us/ky/how-to). Платформанын 70 000ден ашык сөзү кыргыз тилине которулду); калкты маалымдоо боюнча кеңири кампания жүргүзүлдү, эки жумада ФБнын бетине 55 макала жарыяланып, 27 минүт адамды кучагына алды. 	16 971	декабрь 2017

Маалымат программасы

«Ачык билим берүү ресурстарын (АБР) өнүктүрүү» гранттык конкурс			
Үюм	Долбоордун натыйжалары баяндоолору	Бюджет, (\$)	Долбоордун аралыгы
«Биздин Мурас Офсы	Кыргыз Википедиясы үчүн GoogleTranslate автоматтык которуу системасын пайдалануу менен 2 729 071 сөздөрдү камтыган 20 087 жаңы макала которулду жана редакцияланды. Долбоордун натыйжасында кыргыз Уикипедиясынын белгиси 80 000 макаладан ашкан жана тилдик Википедиянын рейтингинде 67-орунга чыкты.	19 223	01.04.2017 – 14.11.2017
«Step to Success» КФсы	Окутуу кыргыз тилинде жүргүзүлгөн орто мектептерде информатика мулагимдери үчүн “Интернет коммуникация жана маалымат каражаттары катары” онлайн-курсусу. http://lib.kg/?wpfb_dl=2748 дареги боюнча жеткиликтүү орто мектептердин мугалимдери үчүн “Интернет коммуникация жана маалымат каражаттары катары” окуу куралы иштелип чыкты жана билим берүү процессинде веб-браузерлерди, э-пошталарды, социалдык тармактарды жана мессенджерлерди, Youtube видеоплатформаларын ж.б. пайдалануу жөнүндө темаларды кошуп, 12 темадан турат. Ар бир тема боюнча видео сабактар https://itkg.emekter.info/ до жеткиликтүү.	8 494	01.05.2017 – 30.11.2017
«Борбордук Азиядагы Америка университети» (БААУ) мекемеси	Кыргыз тилинде онлайн билим берүү курстары «Кыргыз тилинде онлайн-билим берүү» ilimelim.kg сайты жүргүзүлүп, анда «Онлайн журналистикасы», «Адам укуктары», «Экономиканын принциптери», «Укук таануу», «Жаштар социологиясы», «Этнографиялык изилдөө усулдары», «Англис тили (ортонку деңгээл)» ж.б. кошуп, кыргыз тилинде 20 видео курс жайгаштырылды. Бардык видео чыгырыктар «Илим-Элим» долбоорунун Youtube-каналында жүктөлгөн.	16 468	01.04.2017 – 31.01.2018
«Китепканалык-маалыматтык консорциум» ассоциациясы	Китепкана ыйгарым укуктуу үюм катары жана ачык билим берүү ресурстарына жетүү мүмкүндүгүнүн борбору: бардыгы үчүн бирдей жеткиликтүү http://afb.bik.org.kg/ сайтында жеткиликтүү форматта басылмалардын онлайн каталогу түзүлгөн, Марракеш келишимине Кыргызстандын кошуулусунун көз карашынан автордук укуктун ченемдерин пайдалануу боюнча китепканалар үчүн методикалык куралдар иштеп чыкты, ошондой эле көзү көрбөгөндөр үчүн 360тан ашык китеп жеткиликтүү форматка которулду.	16 423	01.04.2017 – 31.12.2017
«Агартуу Академиясы» КФсы	www.okuma.kg ¹ электрондук китепканасын жакшыртуу жана жаңылоо аркылуу кыргыз тилдүү мектептерде жана жохдордо билим берүүнүн сапатын жогорулатууга көмөктөшүү, электрондук китепкананы даңазалоо жана аймактык жазуучуларды жана окумуштууларды даңазалоо. www.okuma.kg сайтында жохдордо жана окутуу кыргыз тилинде жүргүзүлгөн мектептерде билим берүүнүн сапатын колдоо үчүн долбоордун алкагында аймактык педагогдор жана авторлор тарабынан түзүлгөн окуу китептеринин жана китептердин 1000ден ашык электрондук варианктары менен толукталды. Мындан сырткary, кыргыз тилдүү аудиториялардын билим берүү ресурстарынын керектөөлөрү жана кызычылыктары аныкталды.	17 890	01.04.2017 – 31.03.2018

¹ Сайт «Агартуу Академиясы» Коомдук Фондунун негиздөөчүсү Мамаюсупов Маккамбай Шерановичтин жеке демилгеси боюнча 2012-жылы түзүлгөн. Кыргыз тилдүү аудиторияга окуу китептердин жетишсиздигинен улам «Электрондук китепкана» аттуу ачык электрондук китепкана катары аймактык жазуучулар жана окумуштууларга колдоо көрсөтүү үчүн түзүлгөн.

Маалымат программы

Максаттуу долбоорлор			
Уюм	Долбоордун натыйжалары баяндоолору	Бюджет, (\$)	Долбоордун аралыгы
«Жарандык демилгелерди алгы жылдыруу боюнча альянсы» КБсы	<p>«Кыргызстан жана “Ачык Өкмөт” Өнөктөштүгү»</p> <p>Долбоордун максаты: OGP принциптерин жайылтуу боюнча Аракеттердин улуттук планын (АУП) иштеп чыгуу үчүн жарандык коомдун жана КР Өкмөтүнүн өз ара иштешүүлөрүнүн системасын куруу.</p> <p>Долбоордун алкагында мамлекеттик органдарга, бизнес-коомдоштуктарга жана жарандык коомдорго OGP демилгеси жөнүндө маалымдоо боюнча кеңири масштабдуу кампания өткөрүү жана Ачык өкмөттү куруу боюнча КР АУПту иштеп чыгууну коштоону жүзөгө ашыруу пландаштырылууда.</p> <p>АУПту иштеп чыгуу АУПка кириши керек болгон демилгелерди топтоо жана талкуулоо үчүн, БӨҮ үчүн Бишкекте жана Ошто эки тегерек үстөл өткөрүүнү, ошондой эле финалдык конференцияны жогорку деңгээлде өткөрүүнү камтыйт, ал АУПтун ақыркы вариантын көрсөтөт.</p>	31 976	01.11.2017 -30.06.2018
«Программалык камсыздоону жана кызмат көрсөтүүнүн Кыргыз Ассоциациясы» (КАРПОУ) ЮЖУ	<p>Кыргызстанда үч аймактык МТ-академиясын жүргүзүү</p> <p>Долбоордун максаты: Кыргызстандын аймактарында МТ-академияларын жүргүзүү. 2018-жылдын башталышында Ош жана Каракол шаарларында МТ-академиясы жүргүзүлгөн. Бул чейрөдө чечимдерди кабыл алуу процессинде бизнести күчтүү максатында кесиптик техникалык билим берүүнү реформалоо боюнча ченемдик-укуктук актылардын (ЧУА) предметтери боюнча окуу-методикалык комплексин иштеп чыгуу жүргүзүүдө.</p>	30 000	01.03.2017 -31.08.2018
«Интернет-саясатынын жарандык демилгелери» (ИСЖД) КФсы	<p>Интернеттин эркиндигин камсыз кылуу үчүн мыйзам базасы</p> <p>Долбоордун алкагында КР ЮМ үчүн сот тарабынан экстремисттик деп таанылган, тосмолоого жаткан маалыматтык материалдардын мамлекеттик реестрин жүргүзүүнүн тартибин жөнгө салуучу Нускаманы, ошондой эле КР сотунун чечими боюнча маалыматтык материалдарды тосмолоону жүзөгө ашырууда ведомстволор аралык өз ара иштешүүнүн тартибин аныктаган Жоболорду иштеп чыгуу пландаштырылууда.</p> <p>Ошондой эле санараптик укуктарды коргоо жана Интернет тармагында маалыматка эркин кириү мүмкүндүгүн камсыз кылуу маселелеринде мамлекеттик органдардын өкүлдөрүнүн мүмкүнчүлүктөрүн жогорулатуу максатында санараптик укуктардын Мектеби өткөрүлөт.</p>	21980	01.10.2017 -31.06.2018

«Изилдөө гранттарынын» программы

«Изилдөө гранттарынын» программы

Операциялык ишмердүүлүк	Бюджет, (\$)	Долбоордун аралыгы (01.01.2017-31.12.2017)
Армениянын, Казакстандын жана Молдованын изилдөөчүлөрүн менен бирге жүргүзүлгөн изилдөөнүн сапатын жана изилдөөчүлөрдүн мүмкүнчүлүктөрүн жогорулаттуу боюнча Борбордук Европа Университетинин жалпы элдин саясат мектебинин (SchoolofPublicPolicy) базасында изилдөө үчүн алты күндүк тренинг.	11 950	июнь 2017

Изилдөө гранттарынын конкурсы			
Гранттык ишмердүүлүк	Долбоордун натыйжалары жана баяндоолору	Бюджет, (\$)	Долбоордун аралыгы (01.01.2017-31.12.2017)
Чекирова Гульнура Турсуновна	<p>Изилдөө темасы: «Аймактык өнүгүү кызыкчылкытарында ачык маалыматтардын мамлекеттик саясатын баалоо (Бишкек ш. мисалында).»</p> <p>Бул изилдөө аймакты өнүктүрүүдө ачык маалыматтардын социалдык-экономикалык натыйжалуулуктарын үйрөнүүгө багытталган. Ачык маалыматтардын тигил же бул бизнес жана өндүрүш үчүн натыйжалуулугун талдоо даярдалган.</p>	4 663	июнь – декабрь 2017
Ногойбаева Эльмира	<p>Изилдөө темасы: «Кыргызстандагы эстелик саясаты («Ата-Бейит» мемориалдык комплексин трансформациялоо мисалында)»</p> <p>Изилдөө эстеликтин мамлекеттик саясатын түзүү жөнүндө маселени актуалаштырууга багытталган. “Өз тарыхынды башкача түшүнүү” долбоору жүргүзүлгөн изилдөөнүн уландысы болуп калды. Долбоордун негизги милдеттеринин бири – XX кылымдын башталышындағы мезгил үчүн Кыргызстандын тарыхынын аз изилденген аспекттери боюнча коомдук талкуулоолорду жана изилдөөлөрдү демилгелөө.</p>	5 145	июнь – декабрь 2017
Исакбеков Уланбек Каракойчиевич	<p>Изилдөө темасы: «Айылдык фельдшердик-акушердик пункттарынын (ФАП) ишиндеги көйгөйлөрдү изилдөө. Бул көйгөйлөрдүн өлкөнүн региондорунун социалдык-экономикалык абалына таасири»</p> <p>Изилдөө Кыргызстандын айылдарында медициналык кызмет көрсөтүүнүн төмөн сапатына алып келген себептерди табууга жана аларды чечүүнүн бир кыла оптималдуу жолдорун иштеп чыгууга багытталган.</p>	5 323	июнь – декабрь 2017
Зикиров Советбек Абдилажанович	<p>Изилдөө темасы: «Шаарды өнүктүрүүнү пландаштыруу жана башкаруу: Ош ш. инфраструктурасын жана курулмаларын модернизациялоо практикалары</p> <p>Долбоор Ошто 2010-жылдан азыркы мезгилге чейин шаардык пландаштыруу саясатын жана практикасын үйрөнүүгө багытталган.</p> <p>Долбоор жарым-жартылай аяктаган.</p>	3 584	июнь – декабрь 2017

«Изилдөө гранттарынын» программы

Изилдөө гранттарынын конкурсы			
Гранттык ишмердүүлүк	Долбоордун натыйжалары жана баяндоолору	Бюджет, (\$)	Долбоордун аралыгы (01.01.2017-31.12.2017)
Сабырбеков Рахат Альмирович	<p>Изилдөө темасы: «Машинадардын согушу: Бишкекте жана ЖКЭни ким жана эмнеге бузушат?</p> <p>Маалыматтарды топтоонун жана талдоонун заманбап илимий ыкмаларын пайдалануу менен жолдордогу кырдаалдарды көз карандысыз репрезентативдүү изилдөө жүргүзүлдү. Изилдөөнүн натыйжасы өз ара себеп-натыйжалаш байланышынын таптакыр башка картинасын берет.</p>	5 294	июнь – декабрь 2017
Атай Самыйбек уулу	<p>Изилдөө темасы: «Партиципатордук пландаштыруу. КЖЭ шаар чөйрөсүн пландаштыруу процессинде шаардыктардын жаңандардык катышуусу катары</p> <p>Бул изилдөө курулуш жана жер пайдалануу маселелери чечимин кабыл алуу процессине жаңандардын катышуу практикасын үйрөнүүгө жана Кыргызстанда “Курулуш жана жер пайдалануу эрежесин” кезектеги пайдаланууну үйрөнүүгө багытталган.</p> <p>Изилдөө Каракол жана Ош шаарларында “Курулуш жана жер пайдалануу эрежесин” кезектеги пайдалануунун мисалдары көлтирилет.</p>	4 344	июнь – декабрь 2017
Карасартова Рита Рахмановна	<p>Изилдөө темасы: «Эки деңгээлдик бюджет аралык мамилигеге өткөндөн тартып жергиликтүү өз алдынча башкарууну өнүктүрүүнү талдоо</p> <p>Долбоордун максаты болуп, КР Өкмөтүнө бул системаны реформалоо планын сунуштоо үчүн бардык республика боюнча респонденттерден сурамжылоонун негизинде сапаттуу көрсөткүчтердүү жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу институтун өнүктүрүүнүн финанссылык көрсөткүчтөрүн изилдөө саналат.</p>	5 504	декабрь 2017 – май 2018
Асаналиева Лола Усенгазиевна	<p>Изилдөө темасы: «Кыргызстанда калктын паллиативдик жардамга жетүү мүмкүндүгү жана уюштуруу кейгөйлөрү: пайдаланууга болбой турган укук»</p> <p>Изилдөө Кыргызстанда паллиативдик жардам көрсөтүү системасын үйрөнүүгө жана саламаттык сактоо системасында интеграциялоону өнүктүрүү, аны жакшыртуу боюнча сунуштарды иштеп чыгууга багытталган.</p>	5 054	июнь – декабрь 2017
Ибраева Жибек	<p>Изилдөө темасы: «Жергиликтүү бюджеттин каражаттарынын эсебинен айыл жерлеринин ДМЧ балдары жана өспүрүмдөрү үчүн билим берүү кызматтарын түзүүнү жана колдоону финансылоо</p> <p>Долбоор жергиликтүү бюджеттин каражаттарынын эсебинен ДМЧ балдар үчүн билим берүү жана башка кызмат көрсөтүүлөрдү түзүүнү жана колдоону сүрөмлөө (ДМЧ балдардын ата-энелеринин уюмдары же ДМЧ балдардын ата-энелеринин бирикмелери жана айылдардагы жергиликтүү мектептер) жаңандык сектордун жолунда тоскоолдуктарды жана мүмкүнчүлүктөрдү аныктоого багытталган.</p> <p>Долбоор жарым-жартылай аяктаган.</p>	4 562	июнь – декабрь 2017

МЕСТО
в городе

soros.kg

Коомдук
саламаттык сактооҮүк
программасыБилим бер
программасы

ЖМК нктр

Жарандык
каташыуМаалымат
программасыИзилд
гранттары

«КООМДУК САЛАМАТТЫК САКТОО» ПРОГРАММАСЫ

Жалпы бюджет:
\$1 093 307

Паллиативдик жардам ассоциациясы түзүлдү

Окууудан өтүшкөн эксперттердин тобу

кичи шаарларда паллиативдик жардам берүү боюнча долбоорлорду ишке киргизиши

✓ Нарын ✓ Токмок ✓ Кочкор

270 ден

ашык бейтаптардын жана алардын үй-бүлө мүчөлөрүнүн паллиативдик жардам алууга мүмкүнчүлүктөрү бар

- ✓ Бишкек ш.
- ✓ Ош ш.

11 облустук жана райондук борборлордо паллиативдик жардам программасынын бейтаптары үчүн опиоиддердин жеткиликтүүлүгү камсыз кылынган

- ✓ Бишкек
- ✓ Баткен
- ✓ Базар-Коргон
- ✓ Жалал-Абад

- ✓ Каракол
- ✓ Кара-Балта
- ✓ Нарын
- ✓ Ноокат

- ✓ Кочкор
- ✓ Ош
- ✓ Талас

КР 11 шаарларында ишке киргизилген

бейтапканадан сырткары психиатриялык жардам көрсөтүү моделдери

19

Үй-бүлө мүчөлөрүнүн бири психикалык жактан жабыркаган үй-бүлө психосоциалдык жардам алысты жана өзүлөрүнүн жашоо шарттарын жакшыртысты

- ✓ Бишкек
- ✓ Чуй
- ✓ Ысык-Көл

596

гендердик зомбулуктан жабыр тарткан маргиналдашкан аялуу топтордогу аялдарга психо-социалдык жана юридикалык жардам досчулук жардам берүү моделин киргизүү аркылуу көрсөтүлдү.

Ал модель маргиналдашкан аялуу топтордогу аялдардын муктаждыктарына бағытталган.

ВИЧти алдын алуу жана маргиналдашкан аялуу топторго кирген адамдардын укуктарын коргоо программаларын ишке ашыруу

Прокуратура органдары жарандык коом уюмдары менен өз ара иш алып баруунун укуктук негиздерин иштеп чыгышты

200

ВИЧти алдын-алуу программаларына колдоо көрсөтүү маселелери, маргиналдашкан аялуу топтор менен өз ара иштешүү жана гендердик зомбулукту жоо тууралуу укук коргоо органдарынын **200ден ашык кызматкерлерин окутуу** Кыргыз Республикасында инъекциялык баңгини колдонуучу адамдар арасында укуктарды бузуу деңгээлин азайтууга мүмкүндүк берди.

УКУКТУК ЖАРДАМ БЕРҮҮ БОЮНЧА УКУК КОРГОО МЕХАНИЗМИ ИШКЕ КИРГИЗИЛДИ

39

20

10

39 «коомдук коргоочулар» тарabyнан 20дан ашык СПИД-сервистик өкмөттүүк эмес уюмдарынын базасында Кыргызстандын 10 шаарында

39 «коомдук коргоочулар» КР 10 шаардагы жана калктуу жайлардагы маргиналдашкан аялуу топтордун

1019 өкүлүнө укуктук кызмат көрсөтүштү

soros.kg

Коомдук
саламаттык сактооҮүк
программасыБилим бер
программасы

ЖМК нктр

Жарандык
катьшууМаалымат
программасыИзилд
гранттары

ҮҮК ПРОГРАММАСЫ

Жалпы бюджет:
\$883 844

КЫРГЫЗСТАНДА СОТТУК-УКУКТУК СИСТЕМАНЫ РЕФОРМАЛООГО КӨМӨК КӨРСӨТҮҮ

Кылмыш-жаза кодексинин, жоруктар жөнүндө кодексинин, үүк бузулар жөнүндө кодексинин, жазык-процесстик кодексинин, жазык-аткаруу кодексинин жана мамлекет кепилдикке алган юридикалык жардам берүү жөнүндө мыйзамынын мыйзамдар жыйнагы боюнча 12 окуу модулу иштелип чыкты.

КР МАМЛЕКЕТ КЕПИЛДИККЕ АЛГАН ЮРИДИКАЛЫК ЖАРДАМ БЕРҮҮ СИСТЕМАСЫН ӨРКҮНДӨТҮҮГЕ ЖАНА КР АДВОКАТУРАНЫ ИНСТИТУЦИОНАЛДЫК ӨНҮКТҮРҮҮГЕ КӨМӨК КӨРСӨТҮҮ

Программанын көмөгү менен адвокатура мамлекет кепилдикке алган юридикалык жардам берүү жөнүндө мыйзамды натыйжалуу ишке ашыруу боюнча 8 мыйзам алдындағы ченемдик-укуктук актыларды иштеп чыкты.

«ЖАРАНДЫК АГАРТУУ АКАДЕМИЯСЫ» ДОЛБООРУНА ЭКИ ЖЫЛДЫК КОЛДОО КӨРСӨТҮҮНУН НАТЫЙЖАСЫНДА

АКАДЕМИЯ АКАДЕМИЯ АЗИЯДА БИРИНЧИ-ЛЕРДЕН БОЛУУ 21 ӨЛКӨНҮ БИРИКТИРГЕН ЕВРОПА КЕҢЕШИНИН САСЫС ИЗИЛДӨӨЛӨР МЕКТЕПТЕР ТАРМАГЫ АССОЦИАЦИЯСЫНЫН АССОЦИАТИВДИК МУЧОСУ БОЛДУ.

ЖАРАНДЫК КООМ УЮМДАРЫНЫН ЖАЛПЫ СУММАСЫ, АЙМАКТАРДЫ КОШКОНДО, 298 458,89 ДОЛЛАРДЫ ТУЗГӨН, АДАМ УКУТАРЫН ЖАКШЫРТУУ ЖАНА КОРГОО БОЮНЧА 11 ДЕМИЛГЕСИ КОЛДООГО АЛЫНДЫ.

КЫРГЫЗСТАНДА КЫЙНООЛОРДУ ЖАНА БАШКА КАТААЛ, АДАМГЕРЧИЛИКСИЗ ЖАНА КАДЫР-БАРКТЫ БАСМЫРЛАГАН МАМИЛЕНИН ЖАНА ЖАЗАНЫН ТҮРЛӨРҮН АЛДЫН АЛУУ ЖАНА ЖАЗАЛАНБАСТЫККА КАРШЫ КҮРӨШҮҮ БОЮНЧА УЛУТТУК АРАКЕТТЕРДИ КОНСОЛИДАЦИЯЛООГО КОЛДОО КӨРСӨТҮҮ

ДОЛБООР ЕВРОПА КЕҢЕШИНИН КОЛДООСУ МЕНЕН ИШКЕ АШЫРЫЛДЫ. ЖАЛПЫ БЮДЖЕТ – 2016-2017-ЖЖ. КАРАТА 827 777 ЕВРО.

БУЛ БАГЫТТЫН АЛКАГЫНДАГЫ НЕГИЗГИ ЖЕТИШКЕНИКТЕР:

КР КЫЙНООЛОРДУ АЛДЫН АЛУУ БОЮНЧА УЛУТТУК БОРБОРДУН ИНСТИТУЦИОНАЛДЫК ПОТЕНЦИАЛАРЫ ЖОГОРУЛАТЫЛДЫ, МИСАЛЫ,

Камакта Кармоо жана Эркиндигинең ажыратуу жайларына алдын-алуучулук журуштөрдүр жасоон эрежелери иштелип чыкты жана бекитилди;

Кыйноолорду алдын алуу боюнча улуттук борбордун 2015-2017-жж. карата стратегиялык планы жана 2016-2017-жж. карата коммуникациялык стратегиясы иштелип чыкты жана бекитилди;

11ден ашык ички жөнгө салуучу документтер иштелип чыкты жана бекитилди;

Веб-сайтты, мониторингдик барууларды бирдиктүү автоматташтырылган маалымат системасы - ЕАИС) системалаштыруу учун программалык камсыздону иштеп чыгуу жана ишке киргизүү;

КЫЙНООЛОРДУ ДОКУМЕНТТЕШТИРУУНУН ЖАНА ИЛИКТӨӨНҮН НАТЫЙЖАЛУУЛУГУН ЖОГОРУЛАТУУ БОЮНЧА МАМЛЕКЕТТИК ОРГАНДАРДЫН ПОТЕНЦИАЛАРЫ ЖОГОРУЛАТЫЛДЫ, АНЫН ИЧИНДЕ ТӨМӨНДӨГҮЛӨРДҮРУН ИНСТИТУЦИОНАЛДАШТЫРУУ АРКЫЛУУ Да ЖЕТИШИЛДИ:

Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фонду (ФОМС) тарафынан саламаттык сактоо уюмдарында зомбуктуу, кыйноолорду жана катал мамилелерди натыйжалуу документтешириүү боюнча практикалык көрсөтмө куралды ишке киргизүүгө мониторинг жасоо жолун иштеп чыгуу жана бекитүү;

КР адвокатуранын алдындағы адвокаттар учун окуу борбору менен кызметтештирилген адвокаттар учун кыйноолордон жабыркагандарды коргоонун укуктук механизмдеринин өзгөчөлүктөрүү боюнча окуу-методикалык комплекси иштелип чыкты жана институционалдаштырылды;

КР өкмөтү жана башка өнөктөштөр менен биргеликтө «Стамбул протоколун жүзөгө ашыруу: аймактык тажрыйбаны кыйноолорду эфективдүү иликтөөнүн жана документтешириүүн эл аралык ченемдерине трансформациялоо» темасында эл аралык конференция өткөрүлдү. Жыйынтыгында «Стамбул протоколу» боюнча иш-чаралардын планынын принциптери боюнча бишкек конференциясынын резолюциясы» кабыл алынды. Эл аралык конференциянын ишине дүйнөнүн 24 өлкөсүнөн кыйноолорду алдын-алуу чөйрөсүндөгү алдындык экспертерді жана стамбул протоколун иштеп чыккан авторлорду (кыйноолорду жана катал мамилелерди натыйжалуу документтешириүү боюнча бүнүн көрсөтмө куралы) камтыган экспертер катышысты;

КР жогорку сотунун алдындағы жогорку сот адилеттүгі мектеби менен кызметтештирилген сотор учун кыйноолор колдонулган фактылар боюнча кылмыш иштерин караодугу өзгөчөлүктөрүү боюнча окуу модулу иштелип чыкты жана институционалдаштырылды.

КУРАМЫНА КЫРГЫЗСТАНДАГЫ 17 УЮМДУ КАМТЫГАН КЫЙНООЛОРГО КАРШЫ ӨӨҮДҮН КОАЛИЦИЯСЫНЫН ИНСТИТУЦИОНАЛДЫК ПОТЕНЦИАЛАРЫ ЖОГОРУЛАТЫЛДЫ.

Кыйноолорго каршы коалиция 118 кыйноодон жабырлануучуларга укуктук жардам көрсөткөн. Иштин жыйынтыгында 19 кылмыш иши козголгон жана кыйноолорго каршы коалиция тарафынан көтөрүлгөн иштердин алкагында кыйноолорду колдонгон з милиционерге биринчи жолу айыптоо чечими кабыл алынган. Гранттардын алкагында 7 уюмга жалпы суммасы

331 110,00 ЕВРОНУ ТУЗГӨН УКУКТУК КОЛДОО КӨРСӨТҮЛГӨН, АНЫН ИЧИНДЕ З УЮМ ӨЛКӨНҮН АЙМАКТАРЫНДА ИШ АЛЫП БАРЫШАТ. Кыйноолорго каршы коалициянын реабилитациялык борборунун жаңы методологиясы иштелип чыккан жана колдонулуп жатат.

soros.kg

Коомдук
саламаттык сактооҮүк
программасыБилим бер
программасы

ЖМКК нктр

Жаңандык
катьшууМаалымат
программасыИзилд
гранттары

БИЛИМ БЕРҮҮ ПРОГРАММАСЫ

Жалпы бюджет:
\$418 167

№1 МАКСАТ

ДЕН СООЛУГУНУН МУМКИНЧУЛУГУ ЧЕКТЕЛГЕН БАЛДАРДЫ ИНКЛЮЗИВДИК БИЛИМ БЕРҮҮ ПРОЦЕССИНЕ КАМТУУНУН КОМПЛЕКСТҮҮ МОДЕЛИН ИШКЕ АШЫРУУ КАРАЖАТТАРЫН КОЛДОНУУГА КӨМӨК КӨРСӨТҮҮ

ПИЛОТТУК
МЕКТЕПТЕРДЕ
ПСИХОЛОГИЯ-
ЛАЙК-ПЕДАГОГИ-
КАЛЫК ЖАКТАН
КОШТОП ЖУРУУ
КЫЗМАТТАРЫ
ҮЗГҮЛҮТКҮСҮЗ ИШ
АЛЫП БАРЫШАТ.

КР БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИЛИМ МИНИСТРИЛГИ ТАРАБЫНАН 8 НЕГИЗГИ САБАКТАР БОЮНЧА ПРЕДМЕТИК ПРОГРАММАЛАР, ОШОНДОЙ ЭЛЕ, ӨЗГӨЧӨ БИЛИМ АЛУУ ТАЛАПТАРЫНА МУКТАЖ БАЛДАРДЫ БАШТАПКИ ЖАЛПЫ БИЛИМ БЕРҮҮНҮН НЕГИЗИНДЕ ОКТУУДА ЖАНА ӨСТУРУУДО ИНКЛЮЗИВДИК ҮКМАНЫ ӨНҮКТҮРҮҮ БОЮНЧА ҮЛАЙЫКТУУ ЧЕНЕМДИК ДОКУМЕНТТЕР ТҮЗҮЛУП, СЫНООДОН ӨТКӨРҮЛҮҮДӨ.

ПРОГРАММАНЫН ЖЕТИШКЕНДИКТЕРИ:

330	МУГАЛИМДЕР ЖАНА БАШКА АДИСТЕР ИНКЛЮЗИВДИК САЯСАТТЫ ИШКЕ АШЫРУУ ТУУРАЛАУУ ОКУУЛАРДАН ӨТҮШТҮ
236	ДЕН СООЛУГУНУН МУМКИНЧУЛУГУ ЧЕКТЕЛГЕН БАЛА ИНКЛЮЗИВДИК БИЛИМ АЛУУ ТАЖКРЫБАСЫНАН ӨТҮҮ МУМКИНЧУЛУГУН АЛЫШТЫ
354	АТА-ЭНЕ ДЕН СООЛУГУНУН МУМКИНЧУЛУГУ ЧЕКТЕЛГЕН БАЛДАРДЫН УКУТАРЫН ИШКЕ АШЫРУУ БОЮНЧА ОКУУЛАДУ
682	МУГАЛИМДЕР ЖАНА АТА-ЭНЕЛЕР ИНКЛЮЗИВДИК САЯСАТТЫ ИШКЕ АШЫРУУ БОЮНЧА КЕҢШЕРДИ АЛЫШТЫ
30	МУГАЛИМДЕР УЧУН ИНКЛЮЗИВДИК САЯСАТТЫ ИШКЕ АШЫРУУ БОЮНЧА ОКУУ-МЕТОДИКАЛЫК КӨРСӨТМӨЛӨР ИШТЕЛИП, БАСЫЛЫП ЧЫКТЫ
7	АТА-ЭНЕЛЕР УЧУН ДЕН СООЛУГУНУН МУМКИНЧУЛУГУ ЧЕКТЕЛГЕН БАЛДАРДЫН УКУТАРЫН ИШКЕ АШЫРУУ БОЮНЧА КӨРСӨТМӨЛӨР ИШТЕЛИП, БАСЫЛЫП ЧЫКТЫ
271	ДҮЛӨЙ ЖАНА НАЧАР УККАН БАЛДАР УЧУН ҮН КОШТОЛГОН КИТЕПТЕР ДАЯРДАЛДЫ

№2 МАКСАТ

КӨП ТИЛДҮҮ БИЛИМ БЕРҮҮ ПРОГРАММАСЫН
ИШТЕП ЧЫГУУГА ЖАНА АНЫ
РЕСПУБЛИКАНЫН БИЛИМ БЕРҮҮ СИСТЕМА-
СЫНА КИРГИЗҮҮГЕ КӨМӨК КӨРСӨТҮҮ

- ✓ ОШ Ш.
- ✓ БАТКЕН Ш.
- ЖАНА
- ✓ ОШ
- ✓ ЖАЛАЛ-АБАД

ОБЛУСТАРЫНАН ЖРТ ӨТҮҮ
МАКСАТЫНДА ӨЗБЕК ТИЛИНДЕ
ОКУГАН ЖОГОРКУ КЛАССТАРДЫН
ОКУУЧУЛАРЫНА КОЛДОО КӨРСӨТҮҮ
УЧУН МАМЛЕКЕТТИК ЖАНА РАСМИЙ
ТИЛДЕРДЕ САБАКТАРДЫ ӨТКӨРҮҮ ҮЧУН

30 ПЕДАГОГ
ОКУУДАН ӨТТҮ

550
ОКУУЧУ

ЖРТКЕ ДАЯРДОО ҮЧУН ӨЗБЕК ТИЛИНДЕ ОКУГАН
ОКУУЧУЛАР МАМЛЕКЕТТИК ЖАНА РАСМИЙ
ТИЛДЕР БОЮНЧА САБАКТАРДАН ӨТҮШТҮ

БИШКЕК

11 МЕКТЕПТЕ

- МАМЛЕКЕТТИК ЖАНА РАСМИЙ ТИЛДЕРДЕ СҮЙЛӨӨ
КӨНДҮМДӨРҮН ӨНҮКТҮРҮҮ МАКСАТЫНДА КӨП
ТИЛДҮҮ БИЛИМ БЕРҮҮ ПРОГРАММАСЫН КИРГИЗҮҮ

- КЫРГЫЗ, ОРУС ЖАНА АНГЛИС ТИЛДЕРИНДЕ
ОКУУТУУ КАМТЫГАН КӨП ТИЛДҮҮ БИЛИМ БЕРҮҮ
ПРОГРАММАЛАРЫН КОЛДОО

42
ПЕДАГОГ

«ЖЕТИГЕН» МЕКТЕБИННИН МУГАЛИМДЕРИ
ЭКИНЧИ ЖАНА ЧЕТ ТИЛДЕРДИ ОКУТУУ
ҮКМALARЫ БОЮНЧА КВАЛИФИКАЦИЯНЫ
ЖОГОРУЛАТУУ КУРСТАРЫНАН ӨТҮШТҮ

ТИЛ САБАКТАРЫН ОКУТКАН ПЕДАГОГДОР КВАЛИФИКАЦИЯЛАРЫН ЖОГОРУЛАТЫШТЫ

БИШКЕК Ш.

11БИШКЕК Ш.
МЕКТЕПТЕ

БАГЫТТАЛГАН

МАМЛЕКЕТТИК ЖАНА РАСМИЙ ТИЛДЕРДИ ӨНҮКТҮРҮҮГЕ
БАГЫТТАЛГАН КӨП ТИЛДҮҮ БИЛИМ БЕРҮҮ ПРОГРАММА-
СЫН КИРГИЗҮҮ КОЛДООГО АЛЫНДЫ

БИШКЕК Ш.

11БИШКЕК Ш.
МЕКТЕПТЕМАМЛЕКЕТТИК, РАСМИЙ ЖАНА ЧЕТ ТИЛДЕРДИ ОКУТУУ
ҮКМALARЫ БОЮНЧА

ПРЕДМЕТИКЕРИДИ ЖАНА ТИЛДИ АЙКАЛЫШ-

ТЫРЫП ОКУТУУ ҮКМALARЫ БОЮНЧА

ПИЛОТТУК
МЕКТЕПТЕРИ**197**ПИЛОТТУК
МЕКТЕПТЕРИ**188**ПИЛОТТУК
МЕКТЕПТЕРИ**144**

СААТ

144

СААТ

РЕСПУБЛИКАЛЫК ИНСТИТУТТУН ТИЛ МУГАЛИМДЕРИННИН
КВАЛИФИКАЦИЯЛАРЫН ЖОГОРУЛАТУУНУН ИННОВАЦИЯ-
ЛЫК ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫ БОРБОРУ МЕНЕН КЫЗМАТТАШУУ

«ЭКИНЧИ ТИЛДИ ОКУТУУ ҮКМALARЫНЫН НЕГИЗДЕРИ»
ЭЛЕКТРОНДУК КУРСУ ИШТЕЛИП ЧЫКТЫ

1-11-КЛАССТАРДЫН ОКУУЧУЛАРЫНЫН ТИЛДЕРДИ БИЛ-
ГЕНДИГИНИН ДЕНГЭЭЛИН АНЫКТОО УЧУН МАМЛЕКЕТ-
ТИК, РАСМИЙ ЖАНА ЧЕТ ТИЛДЕРИ БОЮНЧА СТАНДАР-
ТАШТЫРЫЛГАН ТЕСТТЕР ИШТЕЛИП ЧЫКТЫ

soros.kg

Коомдук
саламаттык сактооҮүк
программасыБилим бер
программасы

ЖМК нктр

Жарандык
катьшууМаалымат
программасыИзилд
гранттары

«ЖМК ӨНҮКТҮРҮҮ» ПРОГРАММАСЫ

Жалпы бюджет:
\$344 998

3
жыны
стартап

КЛООП МЕДИАНЫН
ОШТОГУ ФИЛИАЛЫ

YOUTUBE-КАНАЛ

ЖАШТАР ҮЧҮН
АГАРТУУЧУЛУК КАНАЛ

www.BILESBIBI.KG

5 РЕДАКЦИЯЛАР

МААЛЫМATTАR ЖУРНАЛИСТИКАСЫ БОЮНЧА
ОКУУЛАРДАН ӨТҮШТУ

2 КӨЗ КАРДЫСЫЗ ММК
КАКТУС МЕДИА ЖАНА ҮНТҮМАК
ЛОНГРИДДЕРДИ, ИНФОГРАФИКАНЫ ЖАНА КЫСКА
ВИДЕОНУ КАМТУУ МЕНЕН МАТЕРИАЛДАРДЫ
БЕРҮҮНУН ЖЫНЫ СТАНДАРТТАРЫН КИРГИЗИШТИ

6 РЕГИОНАЛДЫК ЖУРНАЛИСТЕР ИРИ РЕДАКЦИЯЛАРДА
СТАЖИРОВКАДАН ӨТҮШТУ

ОРТРК ҮНТҮМАК
ЖАНА МАРАЛ ФМ

2 ЖУРНАЛИСТТЕРДИН ИШТЕРИН
ҮЗГҮЛҮТКӨ УЧУРАТПАГАН
СЕРВИС ИШКЕ КИРГИЗИЛДИ
WWW.OSOO.KG
ЖАНА ТМС-СЕРВИС

ТЕЛЕДЕБАТТАР
КОЛДООГО
АЛЫНГАН

КР ПРЕЗИДЕНТТИГИНЕ ТАЛАПКЕРЛЕР

2 ИЗИЛДӨӨ ИШТЕРИ
ЖУРГҮЗҮЛДУ

МЕДИА АУДИТОРИЯНЫ
ӨЗДӨШТҮРҮҮ/МАМИЛЕР
ЖАНА МЕДИА САБАТТУУЛУК
БОЮНЧА

СӨЗ ЭРКИНДИГИН ЖАНА ОЙ-ПИКИР БИЛДИРҮҮНУ КОРГОО

«АДИЛЕТ» УКУКТУК КЛИНИКАСЫ

ЖУРНАЛИСТТЕРГЕ СӨЗ ЭРКИНДИГИН КОРГОО БОЮНЧА
182 ЮРИДИКАЛЫК КЕҢЕШ БЕРИЛДИ

МЕДИА ПОЛИСИ ИНСТИТУТУ

СӨЗ ЭРКИНДИГИН КОРГОО, СОТТОРДО
ЖУРНАЛИСТТЕРДИ КОРГОО БОЮНЧА
6 АРЫЗ ЖАНА КАЙРЫЛУУЛАР

(НАМЫСТЫ, БЕДЕЛДИ ЖАНА ИШ РЕПУТАЦИЯСЫН КОРГОО
ТУУРАЛУУ ДОО АРЫЗДАР – 10ДОН АШЫК СОТ ИШТЕРИ)

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
МАМЛЕКЕТТИК ЖАНА СОТ ОРГАН-
ДАРЫНДА СӨЗ ЭРКИНДИГИН ЖАНА
ОЙ-ПИКИР БИЛДИРҮҮНУ ЧЕКТӨ
МЕНЕН БАЙЛАНЫШКАН ИШТЕР
БОЮНЧА ЖАРАНДАРДЫН КЫЗЫК-
ЧЫЛЫКТАРЫН КОРГОО БОЮНЧА
60 ИШКЕ ӨКҮЛЧУЛУК

ЖУРНАЛИСТТЕРДИН ЖАНА УКУК
КОРГООЧУЛАРДЫН УКУТАРЫН
ЧЕКТӨ МЕНЕН БАЙЛАНЫШКАН
АБАЛДАР ТУУРАЛУУ БУУНУН
АТАЙЫН ДОКЛАДЧЫЛАРЫНА
12 КАЙРЫЛУУЛАР ЖОЛДОНГОН

ЖУРНАЛИСТТЕРДИН КЕСИПТИК
ИШТЕРИНЕ БАЙЛАНЫШКАН
УКУКТУК МАСЕЛЕЛЕР БОЮНЧА
135 ЮРИДИКАЛЫК
КЕҢЕШТЕР БЕРИЛГЕН

ММКНЫН ТАЛАБЫ МЕНЕН
УКУКТУК ЭКСПЕРТИЗА БОЮНЧА
192 ДОКУМЕНТ
ДАЯРДАЛГАН

70 ММК ЖУРНАЛИСТЕРИ ҮЧҮН
4 СЕМИНАР ӨТКӨРУЛДУ

6 ММКда ШАЙЛООЛОРДУ
ЧАГЫЛДЫРУУ ЖАНА ЖУРНАЛИСТТЕРДИН ИШТЕРИНДЕГИ ЮРИДИКАЛЫК
КООПСУЗДУК ТУУРАЛУУ ЛЕКЦИЯЛАР ӨТКӨРУЛДУ

soros.kg

Коомдук
саламаттык сактооҮүк
программасыБилим бер
программасы

ЖМК нктр

Жарандык
катьшууМаалымат
программасыИзилд
гранттары

«ЖАРАНДЫК КАТЫШУУ» ПРОГРАММАСЫ

Жалпы бюджет:
\$316 338

3
ТЕГЕРЕК
СТОЛ

Бишкек ш.
жашын аймак-
тарын коргоо
жана өнүктүрүү
маселелери
тууралуу

жергиликтүү ай-
мактын активист-
теринин жана
екүлдөрүнүн
катышусу менен

7
ТРЕНИНГ

Жарандык
активисттер
жана шаар
тургундары үчүн
экологиялык
үкүктар боюнча

Катышуу-
чулардын
саны – 184
адам.

3
ЖАРАТЫЛЫШ-
ТЫ КОРГОО
БОЮНЧА
КЕҢЕШ

Бишкек ш.
парктарды
жана скверлерди
көзөмөлгө
алышат

3
КӨРСӨТҮҮ

НБТ
телеканалында

4
ЭФИР

«Марал» радио-
осунда жана
1 эфир ОН1
каналында

500
БУКЛЕТ

«Зеленые лег-
кие Бишкека»
атальшында-
гы 500 экз. бу-
клет басылып
чыкты

Шаардагы бак-дарактарды коргоо
жана ёстуруге жарандарды
тартуу, экологиялык коопсуздукут
камсыз кылу жана шаардагы био-
логиялык көп түрдүүлүктүү коргоо
максаттарында

53 теориялык жана практика-
лык окуулар еткерүлдү

63
адам каттоодон
ётту

«Шаарды жа-
шылдандыруу
лаборатория-
сы» курсу

223
ыктыярчылар
тартылды

жашылдандыруу бо-
юнча иштер, анын
ичинде Ботаника-
лык бактын аймагы
да киред

ыктыярчылар
бадалдарды жана
бак-дарактарды кыюу
жана талаачылык
ишембилик иштери
боюнча **17 мастер-**
класстарга жана
көрсөтмөлөргө
катышышты

Ботаникалык
бактын айма-
гында
6
ишембилик
еткөрүлүп,
көчөттөр
отургузууду

2017-ж. жаз
мезгилинде Бо-
таникалык бакта
уюштуруулган
көчөт отургузууга
800
ашык
адам катышты

Aba.kg мобилдик
тиркемеси

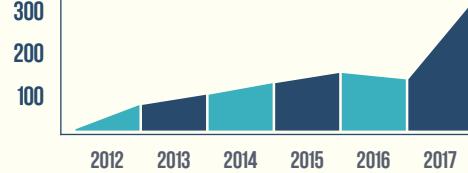
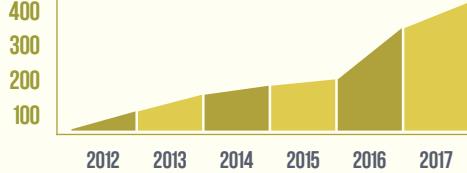
Коомчуулуктун жана бий-
лик өкүлдөрүнүн көңүлүн
Бишкек ш. абанын булга-
нуу жана айланы чөйрөнүү
коргоо маселелерине
буруу

Бишкек ш. абанын катуу бөлүкчөлөрдөн
улам булгануусунун жогорку деңгээли
тууралуу маалыматтарды визуализациялоо
жана социалдык түйүндөрдөгү жазуулар
көпчүлүк арасында кеңири талкуу жаратты.

Шаарлар
Форуму
2017Кыргызстандагы жарандык
катышуунун эң чоң урбан-плат-
формасыФорумга 1000ден ашык адам
катышты**КАРАКОЛ ШААРЫ**
ПРОГРАММАЛЫК
ЖАНА ЖАРАНДЫК
БЮДЖЕТТЕРДИ
КАБЫЛ АЛДЫ**80****НАТАЙЖАЛАУУЛУКТУН КӨРСӨТКҮЧҮ**

жергиликтүү бюджеттин аткарылышина
мониторинг жүргүзүү жана аны ишке ашыру-
удагы көйгөйлөрдү өз убагында аныктоо үчүн
иштелип чыккан

ЖАРАНДЫК КАТЫШУУ
жана **МЕНЧИК УКУКТАРЫ**
боюнча басылмалардын
саны он-лайн ММКда өстү

**Жарандык
катьшуу****Менчик
укуктары**

soros.kg

Коомдук
саламаттык сактооҮүк
программасыБилим бер
программасы

ЖМК нктр

Жарандык
катьшууМаалымат
программасыИзилд
гранттары

МААЛЫМАТ ПРОГРАММАСЫ

Жалпы бюджет:
\$297 627

**КЫРГЫЗСТАН – «АЧЫК ӨКМӨТ»
КЫЗМАТТАШТЫГЫНА КОШУЛГАН ОРТО АЗИЯДАГЫ
БИРИНЧИ ӨЛКӨ – 2017**

АЧЫК БИЛИМ БЕРҮҮ РЕСУРСТАРЫ

OER
АЧЫК
БИЛИМ БЕРҮҮ
РЕСУРСТАРЫ

«FAIR USE» ТЕРМИНИ КР «ИНТЕЛЛЕКТУАЛДЫК МЕНЧИК ЖӨНҮЛДӨ» ЖАҢЫ МЫЙЗАМЫНДА БЕКИТИЛГЕН. АЛ КООМДУК, УНИВЕРСИТЕТТИН ЖАНА МЕКТЕП КИТЕПКАНАЛАРЫНДА АВТОРЛОРДУН УРУКСАТЫСЫЗ САНАРИПТИК КӨЧҮРМӨЛӨРДУ ЖАСООГО ЖАНА АЛАРДЫ ОКУУ ҮЧҮН ОНЛАЙН РЕЖИМИНДЕ ЖАЙГАШТЫРУУГА МУМКУНДУК БЕРЕТ

83% МЕКТЕПТЕГЕ БАРДЫК ОКУУ КИТЕПТЕРИНИН 83% АКЫСЫЗ ОНЛАЙН РЕЖИМИНДЕ ЖЕТКИЛИКТУУ

ОКУУ КИТЕПТЕРИ АКЫСЫЗ ОНЛАЙН РЕЖИМИНДЕ ЖЕТКИЛИКТУУ

2015 | 150

2018 | 3000

OER КИТЕП САКТАГЫЧТАРЫНДА WWW.LIB.KG, BIZDIN.KG ЖАНА OKUMA.KG

АЧЫК УЛУТТУК ИЛИМДЕР АКАДЕМИЯСЫ

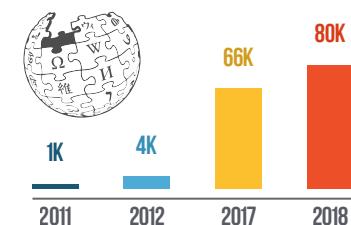
КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК ИЛИМДЕР
АКАДЕМИЯСЫНЫН
40 000
ДОКУМЕНТТЕРИ СКАНЕРДЕН
ӨТКӨРҮЛГӨН

АЧЫК БИЛИМ БЕРҮҮ
РЕСУРСТАРЫНЫН КИТЕП
САКТАГЫЧТАРЫНДА
350
КОЛ ЖАЗМА ЭРКИН КОЛДОНУУГА ЖАЙГАШТЫРЫЛГАН

КЫРГЫЗ ТИЛИ GOOGLE TRANSLATE КЫЗМАТЫНА 2016 ЖЫЛЫ КОШУЛГАН

80 000 КЫРГЫЗ ВИКИПЕДИЯ-СЫНДА МАКАЛА

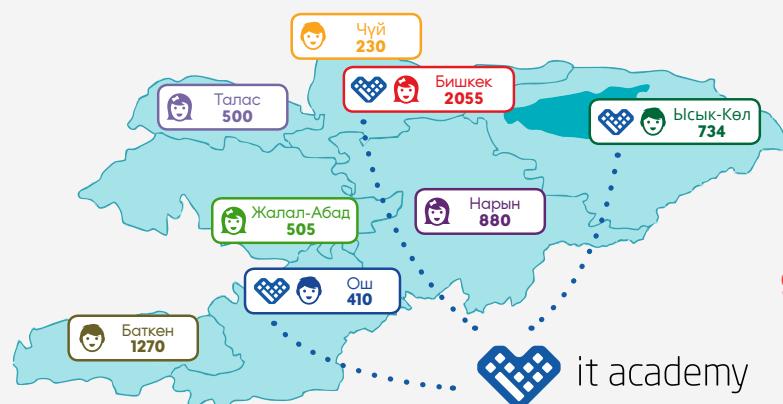
IT-КӨНДҮМДӨРҮ ЖАШТАРДЫН ЭКОНОМИКАЛЫК МУМКҮНЧҮЛҮКТӨРҮН КЕҢЕЙТҮҮ ҮЧҮН

20 МИНДЕН АШЫК ОКУУЧУ «КОД СААТЫ» АКЦИЯСЫНА КАТЫШТЫ

HOUR
OF
CODE

2 / 10
10 МЕКТЕП МУГАЛИМДЕРИНИН
ЭКӨӨСҮ ИТНЫ БИЛИМ БЕРҮҮДӨ
ЖАНА АЧЫК БИЛИМ БЕРҮҮ РЕСУРСТАРЫН КОЛДОНУУ ЧӨЙРӨЛӨРҮНДӨ
ӨЗ КӨНДҮМДӨРҮН ЖАКШЫРТЫШТЫ

it academy

96%

2017-Ж. ИТ-АКАДЕМИЯЛАРЫНЫН
БУТУРУУЧУЛӨРҮНҮН
96% ЖУМУШ ТАБЫШТЫ

ОКУУНУ АЯКТАГАНДАН
КИИНКИ 2 АЙДА, АНЫН
ИЧИНДЕ ДЕН СООЛУГУНУН
МУМКҮНЧУЛУГУ ЧЕКТЕЛГЕН
ЖАШТАР ДАГЫ

3 ИТ-АКАДЕМИЯСЫ ИШКЕ КИРДИ
* БУЛ ПРОГРАММАЛЫК КАМСЫЗДООНУ ИШТЕП
ЧЫГУУ МЕНЕН БАЙЛАНЫШКАН КЕСИПТЕРДИ
ОКТА ТУРГАН КЕСИПТИК ТЕХНИКАЛЫК БИЛИМ
БЕРҮҮ МЕКЕМЕЛЕРИ

soros.kg

Коомдук
саламаттык сактооҮүк
программасыБилим бер
программасы

ЖМК нктр

Жарандык
катышууМаалымат
программасыИзилд
гранттары

«ИЗИЛДӨӨ ГРАНТТАРЫНЫН» ПРОГРАММАСЫ

Жалпы бюджет:
\$85 911

74 АР ТҮРДҮҮ ИЗИЛДӨӨЧҮЛҮК ДОЛБООРЛОР КАРАЛГАН

Коомдук
саламаттыкты сактооЖаштар
саясаты

Гендер

Билим берүү

жана башка коомдук мааниге ээ чайрөлөр

Жаңы полистик
өзгөртүүлөрдү сунуштоо
үчүн коомдук маанигэ ээ
маселелер боюнча**9 изилдөө
колдоого
алынды**

ИЗИЛДӨӨЧҮЛӨР

Венгриянын Борбордук
Европа Университетинин
Коомдук Саясат Мектебинде
окуудан өтүштү

ИЗИЛДӨӨЛӨР БАШТАЛДЫ

Аймакты өнүктүрүү макса-
тында Бишкек шаарынын
мисалында **мамлекеттик
«ачык маалыматтар»
саясатына баа берүү****Шаарды өнүктүрүүнү
пландаштыруу жана
башкаруу:** Ош шаарынын
инфраструктурасын жана
имараттарын модернизаци-
ялоо тажрыйбаларыЖергиликтүү өз алдынча
башкаруунун өнүгүшүн **ЭКИ
БАСКЫЧТАГЫ БЮДЖЕТ-
ТИК ЭМЕС КАТНАШТАРГА**
өткөндөн кийинки абалын
талдооКыргызстанда **эскерүү
саясаты** «Ата-Бейит»
Мемориалдык комплексин
трансформациялоонун
мисалында**Унаалардын урушу:** Биш-
кекте ким жана эмне үчүн
жол-кыймыл эрежелерин
бузатКыргызстанда паллиатив-
дик жардамды уюштуруу
көйгөйлөрү жана анын
калкка жеткиликтүүлүгү:
**колдонууга мүмкүн
болбогон укук**Айылдык **ФАПтардын**
(фельдшердик-акушердик
пункттар) иштериндеги
көйгөйлөрдү изилдөө. Бул
маселелердин өлкөдөгү
аймактардын социалдык-
экономикалык абалдарына
тийгизген таасирлери**Партиципатордук план-
даштыруу.** Жерди кол-
донуу жана имараттарды
куруу эрежелери шаардык-
тардын шаар аймактарын
пландаштыруу процесссте-
рине жарандык катышуу
куралы катары.Айыл жерлериндеги **ден
соолугунун мүмкүнчүлүгү
чектелген балдар жана
өспүрүмдөр үчүн билим
берүү** кызметтаринын
түзүнү жана колдоону
жергиликтүү бюджеттин
эсебинен каржылоо

Маселелерди актуалдаштыруу боюнча иштер башталды

- кыйноолордун баасы,
- коомдук саламаттыкты сактоо,
- шаарды өнүктүрүү,
- инклюзивдик билим берүү,
- ачык маалыматтар,
- башка багыттар

«СОРОС-КЫРГЫЗСТАН» ФОНДУ
ФОНД «СОРОС-КЫРГЫЗСТАН»
SOROS FOUNDATION - KYRGYZSTAN

«Сорос-Кыргызстан» фонду
Кыргызстан, 720040, Бишкек ш.,
Логвиненко көч, 55А
Т: +996 (312) 66-34-75
Ф: +996 (312) 66-34-48
E: office@soros.kg

🌐 www.soros.kg
🐦 www.twitter.com/SorosKyrgyzstan
👤 www.facebook.com/soroskg
📷 www.instagram.com/SorosKyrgyzstan

«Сорос-Кыргызстан» Фондуун
2017-жыл үчүн жылдык отчету

Сүрөттөр «Сорос-Кыргызстан» Фондусунун архивинен алынган
Дизайнер - Марлис Эсенакунов
Координатор - Акжыбек Бейшебаева

